TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2018

YILI

FAALİYET RAPORU

ANKARA

İÇİNDEKİLER

I. GENEL BİLGİLER....3
1. SERMAYE YAPISI....3
2. MİSYON-VİZYON....3
2.1. MİSYON....3
2.2. VİZYON....3
3. HUKUKİ STATÜ....3
4. TEŞEKKÜLÜN AMAÇ, YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLARI....4
II. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER....6
1. TARİHÇE....6
2. FİZİKİ YAPI....7
3. TEŞKİLAT YAPISI....7
3.1. YÖNETİM KURULU....7
3.2. ORGANİZASYON ŞEMASI....8
4. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR....8
5. İNSAN KAYNAKLARI....9
6. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ....16
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER....17
1. TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI....17
2. HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ....17
3. YÖNETİM KURULU MÜDÜRLÜĞÜ....18
4. TARIMSAL ÜRETİM / TARIMSAL PROJE VE TESİSLER DAİRESİ BAŞKANLIKLARI....18
4.1. ÜRETİM FAALİYETLERİ....18
4.2. KAMPANYA FAALİYETLERİ....22
4.3. ÜRETİCİ DESTEKLERİ....27
4.4. PANCAR FİYATLARI....29
4.5. PANCAR BEDELİ ÖDEMELERİ....30
4.6. TARIMSAL ETÜT VE PROJEYE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR....30
4.7. TARIMSAL YATIRIM VE TESİSLERLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR....33
4.8. TOHUM İŞLEME FABRİKASI ÇALIŞMALARI....33
5. FABRİKALARIMIZIN İŞLETME VE TEKNOLOJİK FAALİYETLERİ....33
5.1. KAMPANYA FAALİYETLERİMİZ....33
5.2. İŞLENEN PANCAR VE ŞEKER ÜRETİMİ....35
5.3. YAN ÜRÜNLER....39
5.4. ALKOL ÜRETİMİ....40
6. BAKIM ONARIM VE ENERJİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI....41
6.1. BAKIM ONARIM FAALİYETLERİ....41
6.2. ENERJİ FAALİYETLERİ....42
7. İDARİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI....43
7.1. İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ....43
7.2. HABERLEŞME VE ARŞİV MÜDÜRLÜĞÜ....43
7.3. SİVİL SAVUNMA....44
8. BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI....44

8.1. BİLGİ VE TEKNOLOJİ KAYNAKLARI 44
8.2. KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ 45
9. ARAŞTIRMA, PLANLAMA VE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI 45
9.1. ÜRETİM PLANLAMA VE PROGRAMLAMA FAALİYETLERİ 45
9.2. DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ 46
9.3. ÖZELLEŞTİRME 46
9.4. YATIRIMLAR 47
9.5. KOORDİNASYON ÇALIŞMALARI 48
9.6. ARAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI 48
9.7. YAZIŞMALAR 48
10. PERSONEL VE SOSYAL İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI 49
10.1. EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ 50
11. PAZARLAMA VE SATIŞ-SATINALMA DAİRESİ BAŞKANLIKLARI 55
11.1. DÜNYA ŞEKER DURUMU 55
11.2. PAZAR ARAŞTIRMALARI 57
11.3. SATIŞ İŞLERİ 60
12. MAKİNE FABRİKALARI, EMAF VE ŞEKER ENSTİTÜSÜ 63
12.1. MAKİNE FABRİKALARI - ELEKTROMEKANİK AYGITLAR FABRİKASI 63
12.2. ŞEKER ENSTİTÜSÜ AR-GE FAALİYETLERİ 64
İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI 76
MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI 77

I. GENEL BİLGİLER

1. SERMAYE YAPISI

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. 6 Temmuz 1935 tarihinde T.C. Ziraat Bankası, Sümerbank ve T.İş Bankası'nın eşit oranda iştirakiyle ve o tarihte mevcut 4 adet Şeker Şirketini devir almak suretiyle Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 22 Milyon Lira sermayeli bir Anonim Şirket olarak kurulmuştur.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 01.09.2015 tarihli ve 738 sayılı Olurlarına istinaden Şirketimiz nominal sermayesi 2.500.000.000 TL'ye yükseltilmiş olup, sermaye değişikliği Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 11.09.2015 tarihli ve 8904 sayılı nüshasında yayınlanmıştır.

2. MİSYON-VİZYON

2.1. MİSYON

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü, Kalite Politikası ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (vizyon) doğrultusunda hizmet vermeyi taahhüt ederken, hizmet verdiği kişi ve kuruluşlar ile çalışanlarının mevcut ve geleceğe yönelik beklentilerini tespit eder ve bunları karşılamaya çalışır. Yürütülen hizmetlerde bir misyon oluşturarak, öncelikli sırada müşteri memnuniyetini sağlamak için;

- Uygunluk,
- Teslim zamanı,
- Ürün / hizmet güvenliği,
- Sorumluluk

gibi beklentileri karşılamaya ve hizmetlerin sunumu için Bilgi Güvenliğinin sağlanmasına özen gösterir.

2.2. VİZYON

Müşterilere, taşra teşkilatına ve pancar üreticilerine verdiğimiz hizmetlerimizi;

- Mevzuat hükümlerine uygun olarak,
- Verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda,
- Hatasız ve mümkün olan en kısa sürede yapmak,
- Müşterilerin ve pancar üreticilerinin memnuniyetini,
- Çevreye saygılı, iş sağlığı ve güvenliğini ön plana alarak, çalışanların motivasyonunu sağlayıp, gıda güvenliği kuralları çerçevesinde şeker üretimini gerçekleştirmek

3. HUKUKİ STATÜ

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. 12/08/2008 tarih, 2008/50 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile özelleştirme programına alınan, faaliyetlerini;

- 4046 sayılı Özelleştirme Kanununa,
- 4634 sayılı Şeker Kanununa,
- Şirket Ana Sözleşmesine,
- Özel Hukuk Hükümlerine

göre yürüten, sermayesinin tamamı (2 milyar 500 milyon TL) Devlete ait olan Anonim Şirket statüsünde bir kuruluştur.

4. TEŞEKKÜLÜN AMAÇ, YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Türkşeker A.Ş.'nin amacı, aşağıda belirtilen faaliyetleri "karlılık ve verimlilik" ilkesi çerçevesinde, iç ve dış pazar isteklerini karşılayabilecek nicelik ve nitelikte, ticari, ekonomik ve sosyal gereklere uygun biçimde yürütmek ve şirketin bağlı bulunduğu sanayinin gelişmesi için çalışmalarda bulunmaktır.

Şirketin amacını gerçekleştirmek üzere aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilir.

a) Her nevi şeker üretmek ve satmak,

b) Gereken bölgelerde, şeker pancarı ile şeker üretilebilecek diğer bitkileri ve tohumlarını ve bu ürünlerin münavebesinin gerektirdiği diğer ürünlerin yapılacak sözleşmeler dahilinde ürettirmek veya gerektiğinde üretmek,

c) İşletmenin her safhasında hasıl olacak yan ürünlerin ve artıklarının kıymetlendirilmesi için gerekli faaliyetlerde bulunmak,

d) Şeker ve şeker pancarı münavebesine giren her nevi ürünleri değerlendirmek, bu amaçlarla gıda maddelerini imal ve üretmek,

e) Şeker fabrikalarının kuruluşu, işletilmesi, tevsii, modernleştirilmesi, bakımı, onarımı için gerekli makine imalat sanayi ile diğer feri sanayi kurmak, bu maksatla kurulmuş olan tesis makinelerin artık kapasitelerini değerlendirmek,

f) Şeker pancarı ve şeker üretilebilecek diğer bitkiler ile bunların tohumlarının tarımı, hayvancılık ile şeker ve şekerli maddeler teknolojisi ve faaliyet alanları ile ilgili diğer konularda araştırma, eğitim, geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak, hizmet içi eğitim birimleri ve tesisleri kurmak, araştırma müesseseleri ile laboratuvarlar kurmak, araştırma ve analizler yapmak, yayında bulunmak, yurt içinde ve dışında bu konuda kurulmuş veya kurulacak müesseselerle işbirliği yapmak, bu müesseselere üye olmak,

g) Mevcut ziraat teşkilatı ile ilgili kamu kurumunun görevlendirdiği ölçü ve şekilde bitkisel yağ ve yağlı tohumları üretmek, yem üretimini geliştirmek veya geliştirtmek ve organize etmek, damızlık hayvan üretimi ve besicilikle uğraşmak, bunların ürünlerini değerlendirmek,

h) Fabrika, işletme ve tesislerin ihtiyacı olan elektrik veya ihtiyaç duyulacak diğer maddeleri üretmek, üretimle ilgili her çeşit ambalaj imal etmek,

i) İstihdam geliştirme çalışmaları kapsamında düzenlenen beceri kazandırma programlarının uygulanmasını sağlamak,

j) Yem üretimini geliştirmek veya geliştirtmek ve organize etmek, damızlık hayvan üretimi ve besicilikle uğraşmak, bunların ürünlerini değerlendirmek,

k) Elektrik piyasasına ilişkin mevzuata uygun olarak, esas itibariyle kendi elektrik ve ısı enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere otoprodüktör lisansı çerçevesinde üretim tesisi kurmak, elektrik ve ısı enerjisi üretmek, üretim fazlası olması halinde söz konusu mevzuat çerçevesinde, üretilen elektrik ve ısı enerjisi ve/veya kapasiteyi lisans sahibi diğer tüzel kişilere ve serbest tüketicilere satmak ve ticari olmamak kaydıyla elektrik üretim tesisiyle ilgili tüm teçhizat ve yakıtın temin edilebilmesine ilişkin faaliyette bulunmak. Ayrıca, 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal

Mineralli Sular Kanununda yer alan jeotermal ve doğal mineralli sularla ilgili ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunda bahsi geçen tüm faaliyetlerde bulunmak.

l) Kurulmuş ve kurulacak küçük ve orta büyüklükteki özel kuruluşlara idari ve teknik alanlarda rehberlik yapmak. Yukarıdaki faaliyet konularıyla ilgili olmak üzere;

1. Yurdun çeşitli bölgelerinde gerekli tesisler kurmak ve işletmek,
2. Yurt içinde veya yurt dışında her türlü mali, ticari, sınai ve tarımsal işleri yapmak,
3. Müşavirlik ve mühendislik hizmetleriyle müteahhitlik yapmak, tedarik faaliyetlerinde bulunmak, bu işleri yapacak, şirketler kurmak veya kurulmuşları satın almak ve bu maksatlarla ilgili tahvil satın almak, gerektiğinde şeker ithal etmek ve ettirmek, kendi mamul ve mahsulleri ile ithal ettiği veya satın aldığı mamul ve mahsulleri toptan veya perakende satmak, sattırmak, ihraç etmek veya ettirmek,

1. Sözleşmeli olarak tarımsal üretimde bulunanlara tohum, kimyasal gübre, zirai mücadele ilaçları, tarım alet ve makineleri gibi maddeleri ve damızlık hayvan ile ürettiği temel ve yan ürünleri ayni kredi olarak vermek veya avans ve diğer yollarla yardım etmek,

1. Yurt içi ve yurt dışı firmalarla lisans, know-how ve benzeri anlaşmalar yapmak, şirketin amacını sağlamakta yararlı olacak her çeşit imtiyaz ve ruhsatnameler edinmek ve bunları kullanmak gerektiğinde devretmek,

1. Faaliyet konuları ile ilgili gayrimenkullerle tasarruf etmek, kiralamak, kiraya vermek, leh ve aleyhte rehin, ipotek, intifa, irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyeti vesaire haklar tesis etmek

1. Yukarıda gösterilen faaliyet konuları ile ilgili iştiraklerde bulunmak,
2. Yurt içinde ve yurt dışında kurulmuş ve kurulacak faaliyet konuları ile ilgili mali, ticari, sınai ve tarımsal kuruluşlara, birliklere, kooperatiflere ve kredi, nakliyat, müteahhitlik, mühendislik, müşavirlik, sigorta şirketlerine ve bankalara üye ve ortak olmak,

1. İkraz ve istikrazda bulunmak,
2. Faaliyetlerini gerçekleştirirken hizmet alımı yapmak. Şirket, yukarıda gösterilenlerden başka amacının gerektirdiği diğer her türlü iş ve dış ticari, sınai, mali, hukuki işlerle uğraşabilir.

Şirket, bu amaç ve faaliyetlerini doğrudan doğruya veya ilgili birimleri eliyle yerine getirir.

II. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. TARİHÇE

Türkiye'de Şeker Fabrikaları kurulması amacıyla Osmanlı İmparatorluğu zamanında (1840-1899) ve ondan sonraki yıllarda bazı teşebbüsler olmuştur. Ancak bu teşebbüslerden hiçbirisi uygulama alanına konulamamış ve bir istek olmaktan ileri gidememiştir.

Şeker Fabrikaları kurma teşebbüslerinin gerçekleşebilmesi ancak, Büyük Önderimiz ATATÜRK'ün kurduğu Cumhuriyet döneminin sağladığı geniş imkanlar sayesinde olabilmiştir. Bu istikametteki ilk ciddi teşebbüs Uşaklı Molla Ömeroğlu Nuri (Şeker) adında bir çiftçi tarafından başlatılmıştır.

Uşak'ta mahalli birçok müteşebbisin iştiraki ile 19.4.1923 tarihinde 600.000 TL sermaye ile kurulan 'Uşak Terakki Ziraat T.A.Ş.' 6.11.1925 tarihinde ilk Şeker Fabrikasının temelini atmış ve fabrika 17.12.1926 tarihinde işletmeye açılmıştır.

Uşak'ta Şeker Fabrikası kurma çalışmaları devam ederken yine aynı yıllarda İstanbul'da da özel şahısların ve bazı milli bankaların iştiraki ile 14.6.1925'de 500.000 TL sermayeli "İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları T.A.Ş." kurulmuştur. 22 Aralık 1925 tarihinde Alpullu Şeker Fabrikasının temeli atılarak onbir ayda fabrikanın montajı bitirilmiş ve 26.11.1926 tarihinde fabrika işletmeye açılarak ilk Türk şekerini üretmiştir.

1933 yılına kadar ülkemizin şeker ihtiyacı bu iki fabrikanın üretimi ile kısmen karşılanmıştır. Bu iki fabrika ile pancar tarımında ve şeker fabrikası işletmesinde hayli tecrübeler edinilmiş olduğundan yeni şeker fabrikaları kurulması gerekli görülmüştür.

Milli bankalarımızdan bazılarının ortaklığı ile iki şirket teşekkül ettirilmiş ve bunlardan "Anadolu Şeker Fabrikaları T.A.Ş." 5.12.1933 tarihinde Eskişehir Şeker Fabrikasını işletmeye açmıştır.

Diğer bir şirket olan "Turhal Şeker Fabrikası T.A.Ş."de 19.10.1934 tarihinde Turhal Şeker Fabrikasını işletmeye açmıştır.

Tarımsal, teknik ve idari çalışmaların koordine edilmesi, sermaye kaynaklarının birleştirilmesi amacıyla ayrı şirketler halindeki dört şeker fabrikası, üç milli bankamızın eşit paylarla ortak oldukları tek bir şirket çatısı altında toplanmıştır. 22 milyon TL sermayeli TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. olarak dört ayrı fabrika bu şirket tarafından devralınmıştır.

Şeker üretim faaliyetleri 1950 yılına kadar zaman zaman tevsi edilen dört şeker fabrikası ile yürütülmüştür. Her yıl artan şeker ihtiyacının tamamen yerli üretimle karşılanabilmesi için 1951 yılında hazırlanan "Şeker Sanayii'nin Tevsi Programı" ile yeni şeker fabrikaları kurulması dönemine girilmiştir. Diğer taraftan da pancar ekicilerinin teşkilatlandırılması amacı ile tarım kesiminde toplumsal dayanışmanın bir örneği olan kooperatifleşme hareketi başlatılmıştır.

1951-1956 yıllarını kapsayan dönemde toplam onbir yeni şeker fabrikası inşa edilerek, 1956 yılında fabrika sayısı onbeşe ulaşmıştır. 1962 yılında Ankara Şeker Fabrikası ve 1963 yılında da Kastamonu Şeker Fabrikası, sanayiimizin geliştirilen bir makine fabrikası ile iki atölyede %65'i imal edilerek işletmeye alınmışlardır. Ülkemizin nüfus artışına paralel olarak artan şeker ihtiyacını temin etmek amacıyla yeni şeker fabrikaları kurulması öngörülerek 1977'de Afyon, 1982'de Muş ve Ilgın, 1983'de Bor, 1984'de Ağrı ve 1985 yılında da Elbistan Şeker Fabrikalarının %95'e varan makine ve tesisleri mevcut beş makine fabrikasında imal edilerek işletmeye alınmışlardır.

Daha sonra sırasıyla 1989 yılında Erciş, Ereğli ve Çarşamba Şeker Fabrikaları, 1991 yılında Çorum, 1993 yılında Kars, 1998 yılında Yozgat ve 2001 yılında ise Kırşehir Şeker Fabrikaları işletmeye açılmıştır.

2. FİZİKİ YAPI

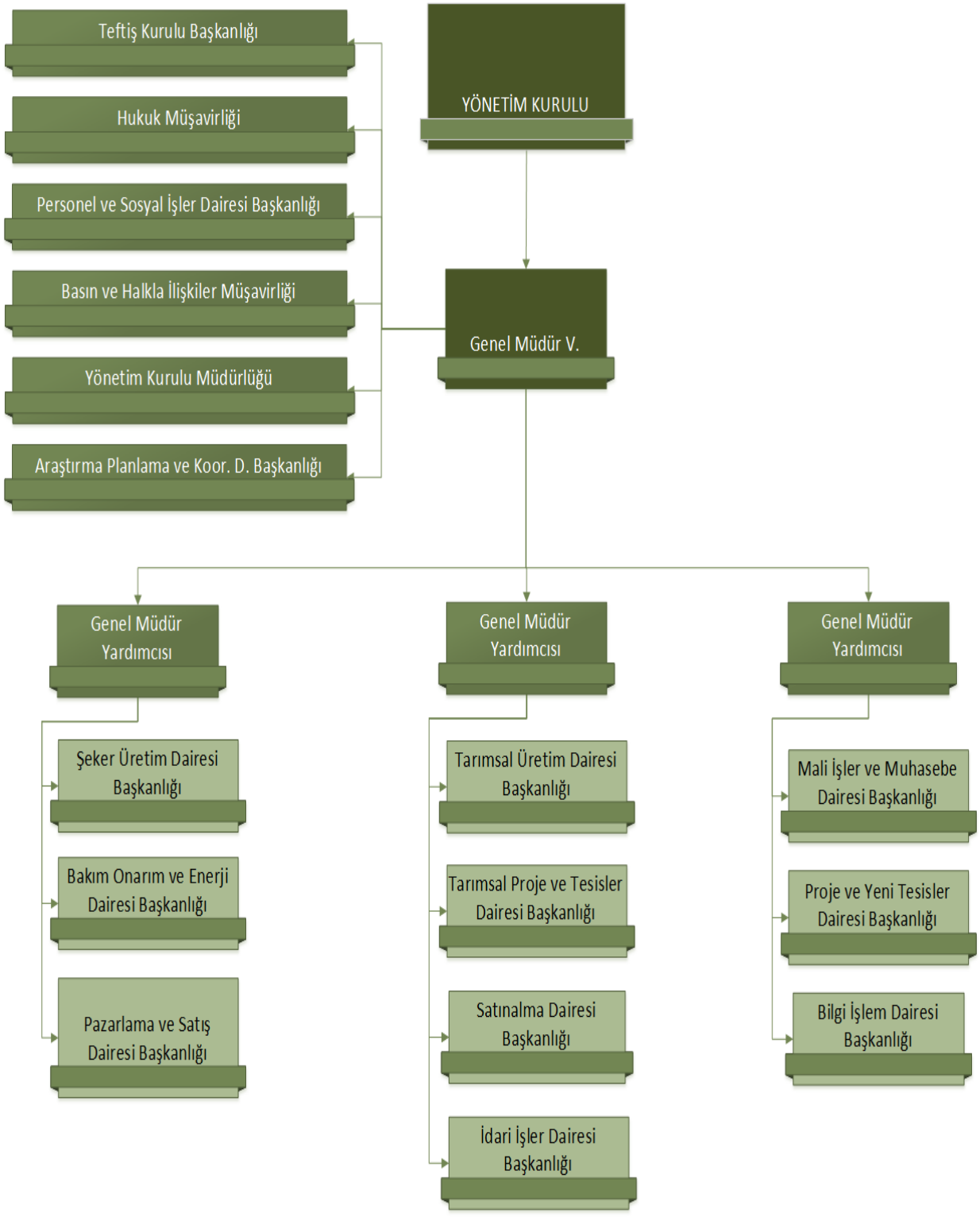
Hizmet Binamız Ankara ili, Çankaya ilçesi, Cumhuriyet Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi No: 14 Yenişehir/ANKARA adresinde, 10 parsel 1.739 m²'lik arsa üzerinde 8 kat, 232 oda, toplam 9824 m² kapalı alanda hizmet vermektedir.

3. TEŞKİLAT YAPISI

3.1. YÖNETİM KURULU

Şirketimizin Yönetim Kurulu; 17.12.2007 tarihli ve 6959 sayılı Ticaret Sicilinde yayımlanarak yürürlüğe giren Ana Sözleşmemizin 11. maddesine göre 7 (yedi) üyeden oluşmuştur.

3.2. ORGANİZASYON ŞEMASI

4. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

Kurumumuz Merkez ve Taşra Teşkilatlarında iş süreçlerinin hızlı, etkin ve verimli bir şekilde sürdürülebilmesi için, bilgi ve iletişim teknolojilerinden en üst seviyede faydalanmaya çalışılmaktadır.

Kurumun, internet servisi, Web sitesi, elektronik posta hizmeti, güvenlik duvarı, virüs, spam, ağ yönetimi, yedekleme gibi bilgi işlem hizmetlerini yerine getirmektedir. Kurumumuzla ilgili haber ve

duyuruları resmi internet sitemiz (www.turkseker.gov.tr) üzerinden, kurum içi haber, bilgi, duyuru gibi hizmetleri de Kurumun resmi Portalı (http://sekerportal) üzerinden kullanıcılara sunulmaktadır.

Donanım Envanteri

ÜRÜN	ADET
Fiziksel Sunucu (Merkez + Taşra)	86
Switch	130
Router ve Modem	75
Kesintisiz Güç Kaynağı (UPS)	14
Fiziksel Yedekleme Ünitesi	1
Fiziksel Depolama Ünitesi	1
FKM	1

Teknolojik Malzeme Dağılımı

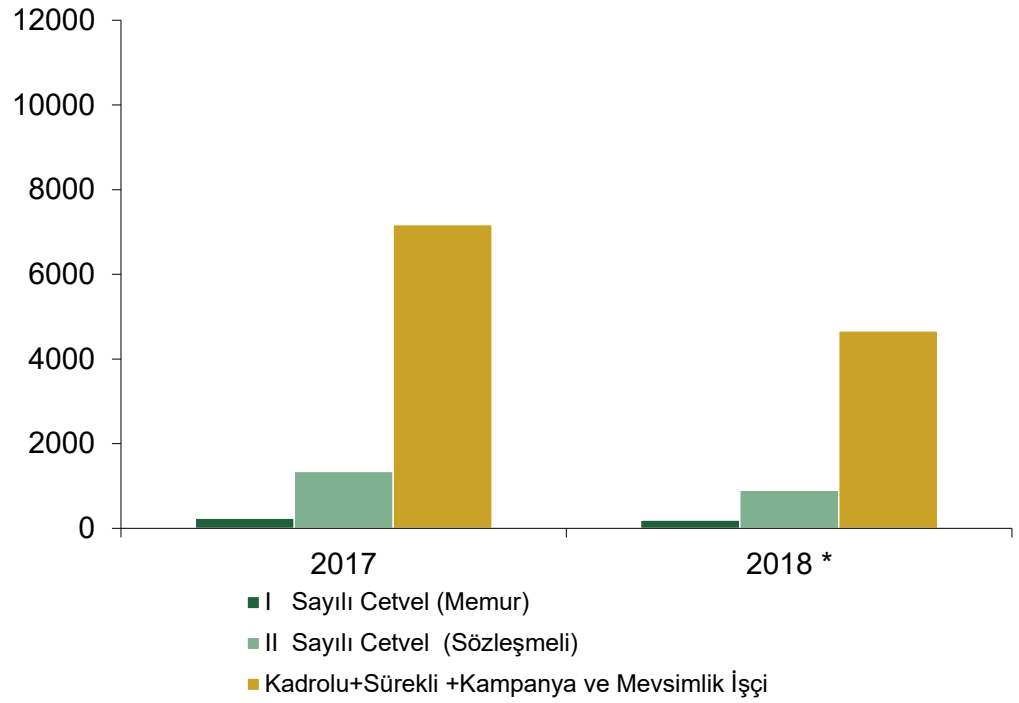
ÜRÜN	ADET
Notebook	63
Kişisel Bilgisayar	1885
Lazer Yazıcı	710
Plotter Yazıcı	8
Nokta Vuruşlu Yazıcı	380
Faks Cihazı	65
Tarayıcı	73
Fotokopi Makinesi	38
Çok Fonksiyonlu Yazıcı	185
Barkod Yazıcı	18

5. İNSAN KAYNAKLARI

Tablo 1: ÇALIŞAN PERSONELİN KADRO DURUMU (Yıl Sonları İtibariyle)

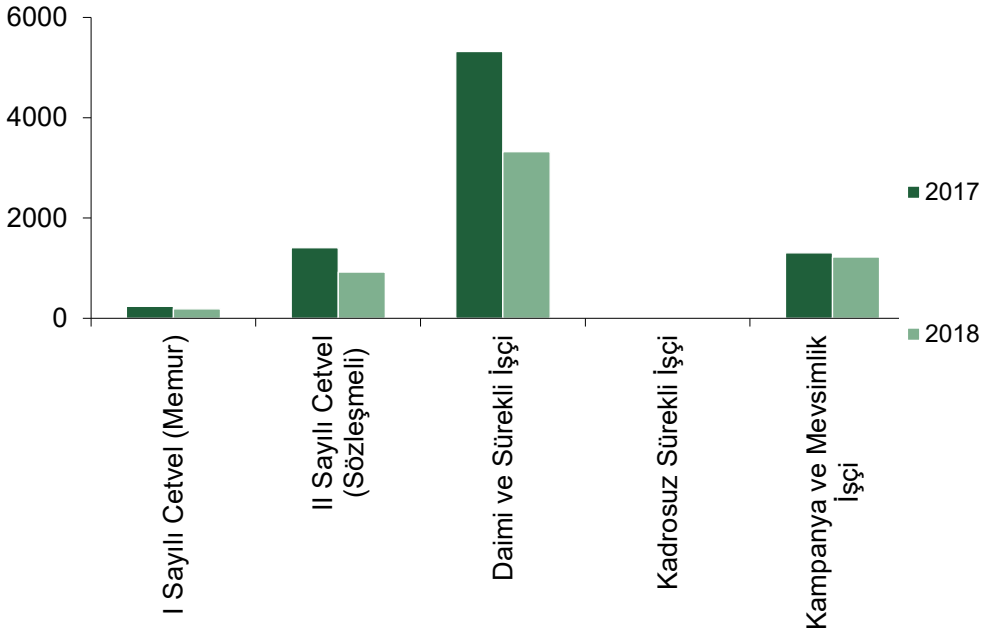
	2017	2018 *
I Sayılı Cetvel (Memur)	241	191
II Sayılı Cetvel (Sözleşmeli)	1345	897
Kadrolu+Sürekli +Kampanya ve Mevsimlik İşçi	7173	4660
T O P L A M	**8759**	**5748**

(*) Faaliyet raporundaki bilgiler 31.12.2018 tarihi itibariyle Türkşeker bünyesinde faaliyet gösteren 15 şeker fabrikası ve diğer ünitelere göre düzenlenmiştir.

Tablo 2: ÇALIŞAN PERSONELİN DURUMU (Şeker Sanayii Fiili Ortalama) 2017 - 2018

	I Sayılı Cetvel (Memur)	II Sayılı Cetvel (Sözleşmeli)	Daimi ve Sürekli İşçi	Kadrosuz Sürekli İşçi	Kampanya ve Mevsimlik İşçi	TOPLAM
2017	238	1406	5319	23	1307	8293
2018	186	923	3320		1223	5652

ÇALIŞAN PERSONELİN ÖĞRENİM DURUMLARI (2018 Yılı Sonu İtibariyle)

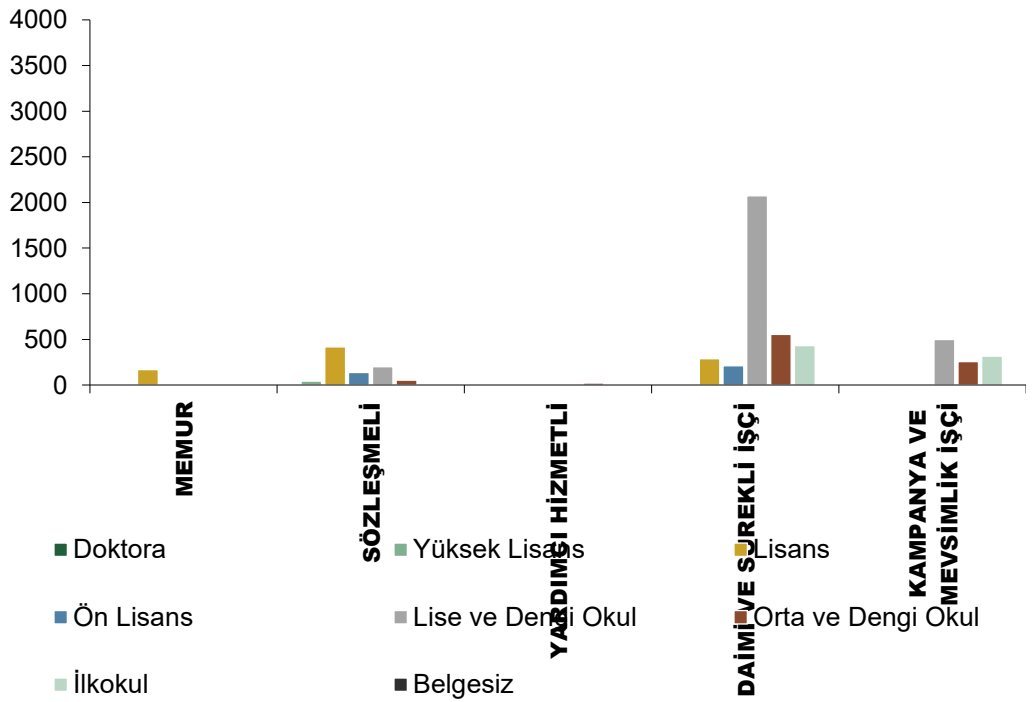
	Doktora		Yüksek Lisans		Lisans		Ön Lisans		Lise ve Dengi Okul		Orta ve Dengi Okul		İlkokul		Belgesiz		TOPLAM	
	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%
MEMUR	11	5,76	13	6,81	167	87,43											191	100,00
SÖZLEŞMELİ	3	0,35	42	4,90	417	48,60	138	16,08	201	23,43	54	6,29	3	0,35			858	100,00
YARDIMCI HİZMETLİ									11	28,21	21	53,85	7	17,94			39	100,00
DAİMİ VE SÜREKLİ İŞÇİ			12	0,34	289	8,09	210	5,88	2073	58,03	555	15,53	431	12,07	2	0,06	3572	100,00
KAMPANYA VE MEVSİMLİK İŞÇİ					6	0,55	9	0,83	500	45,96	257	23,62	316	29,04			1088	100,00
TOPLAM:	**14**		**67**		**879**		**357**		**2785**		**887**		**757**		**2**		**5748**	

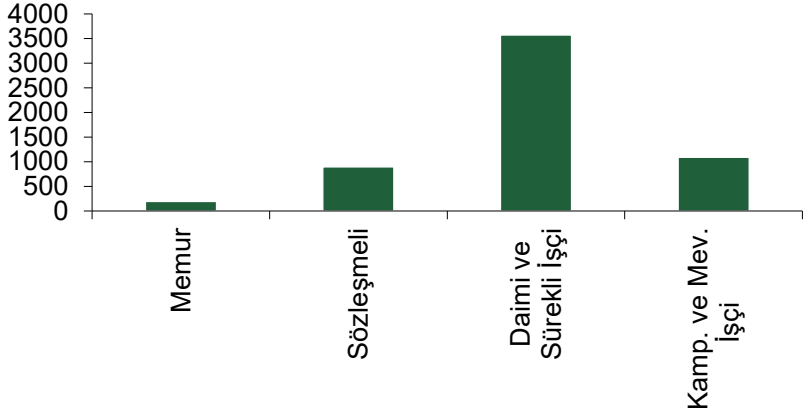
Tablo: 4

ÇALIŞAN PERSONELİN STATÜLERİ İTİBARİYLE DURUMU

(2018 Yıl Sonu İtibariyle)

Memur		Sözleşmeli		Daimi ve Sürekli İşçi		Kamp. ve Mev. İşçi		TOPLAM	
Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adeti	%
191	**3,32**	**897**	**15,61**	**3572**	**62,14**	**1088**	**18,93**	**5748**	**100**

4000
3500
3000
2500
2000
1500
1000
500
0
MEMUR
SÖZLEŞMELİ
YARDIMCI HİZMETLİ
DAİMİ VE SÜREKLİ İŞÇİ
KAMPANYA VE MEVSİMLİK İŞÇİ
Doktora
Yüksek Lisans
Lisans
Ön Lisans
Lise ve Dengi Okul
Orta ve Dengi Okul
İlkokul
Belgesiz

4000
3500
3000
2500
2000
1500
1000
500
0
Memur
Sözleşmeli
Daimi ve Sürekli İşçi
Kamp. ve Mev. İşçi

ÇALIŞAN PERSONELİN YAŞ DURUMU (2018 Yıl Sonu Adet)	Yaş 18-20	Yaş 21-25	Yaş 26-30	Yaş 31-35	Yaş 36-40	Yaş 41-45	Yaş 46-50	Yaş 51-55	Yaş 56-60	Yaş 61-65	Yaş 65 Üzeri	TOPLAM
MEMUR		1	3	2	10	19	30	36	36	54		191
SÖZLEŞMELİ				11	93	102	152	188	228	84		858
YARDIMCI HİZMETLİ							1	14	20	4		39
DAİMİ VE SÜREKLİ İŞÇİ	1	23	165	117	99	767	1088	814	380	98	20	3572
KAMPANYA VE MEVSİMLİK İŞÇİ			2	16	37	281	407	274	67	4		1088
TOPLAM	**1**	**24**	**170**	**146**	**239**	**1169**	**1678**	**1326**	**731**	**244**	**20**	**5748**

ÇALIŞAN PERSONELİN KIDEM DURUMU
(2018 Yıl Sonu Adet)

	0-5 Yıl	6 - 10 Yıl	11 - 15 Yıl	16 - 20 Yıl	21 - 25 Yıl	26 Yıl ve Fazla	TOPLAM
MEMUR	4	1	16	10	37	123	191
SÖZLEŞMELİ		3	128	80	147	500	858
YARD.HİZMETLİ						39	39
DAİMİ VE SÜREKLİ İŞÇİ	229	87	507	1181	978	590	3572
KAMPANYA VE MEVSİMLİK İŞÇİ	26	815	233	14			1088
TOPLAM	**259**	**906**	**884**	**1285**	**1162**	**1252**	**5748**

Tablo : 7

ÇALIŞAN PERSONELİN YAŞ DURUMU

(2018 Yıl Sonu itibariyle % olarak)

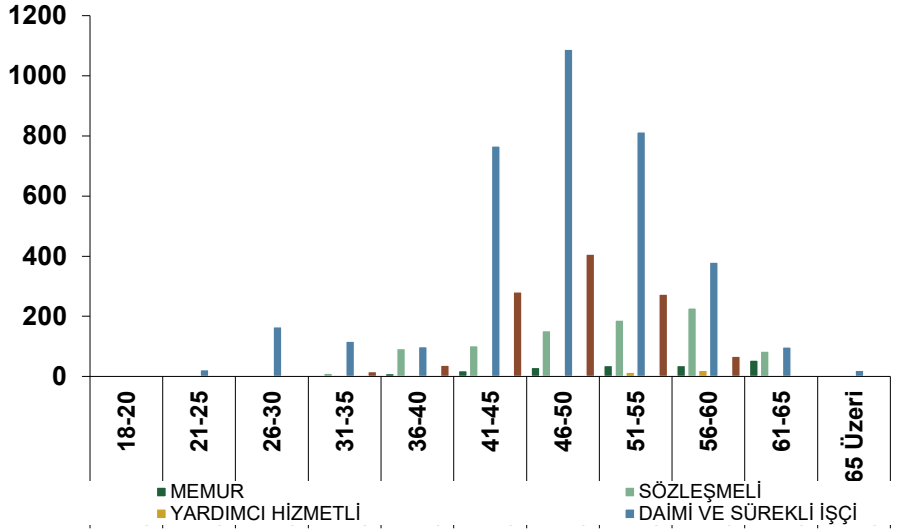
	18-20 Yaş	21-25 Yaş	26-30 Yaş	3135 Yaş	36-40 Yaş	41-45 Yaş	46-50 Yaş	51-55 Yaş	56-60 Yaş	61-65 Yaş	65 Yaş Üzeri	% TOPLAM
MEMUR		0,52	1,57	1,05	5,24	9,95	15,71	18,85	18,85	28,26		100,00
SÖZLEŞMELİ				1,28	10,84	11,89	17,73	21,90	26,57	9,79		100,00
YARD.HİZMETLİ							2,56	35,90	51,28	10,26		100,00
DAİMİ VE SÜREKLİ İŞÇİ	0,03	0,64	4,62	3,28	2,77	21,47	30,46	22,79	10,64	2,74	0,56	100,00
KAMPANYA VE MEVSİMLİK İŞÇİ			0,18	1,47	3,40	25,83	37,41	25,18	6,16	0,37		100,00

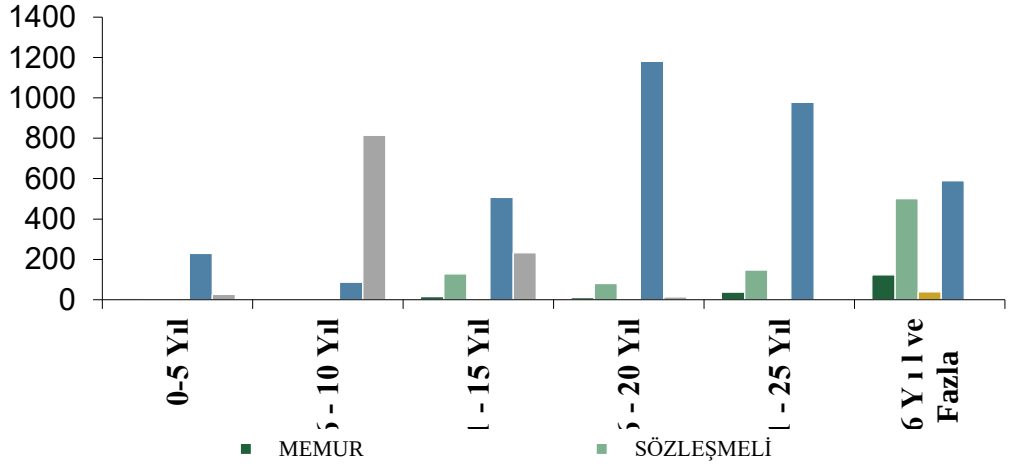
Tablo: 8

ÇALIŞAN PERSONELİN KIDEM DURUMU

(2018 Yıl Sonu İtibarıyle % Olarak)

	5 Yıla Kadar	6 - 10 Yıl	11 - 15 Yıl	16 - 20 Yıl	21 - 25 Yıl	26 Yıl ve Fazla	% TOPLAM
MEMUR	2,09	0,52	8,38	5,24	19,37	64,40	100,00
SÖZLEŞMELİ		0,35	14,92	9,32	17,13	58,28	100,00
YARD.HİZMETLİ						100,00	100,00
DAİMİ VE SÜREKLİ İŞÇİ	6,41	2,44	14,19	33,06	27,38	16,52	100,00
KAMPANYA VE MEVSİMLİK İŞÇİ	2,39	74,90	21,42	1,29			100,00

1200
1000
800
600
400
200
0
18-20
21-25
26-30
31-35
36-40
41-45
46-50
51-55
56-60
61-65
65 Üzeri
MEMUR
SÖZLEŞMELİ
YARDIMCI HİZMETLİ
DAİMİ VE SÜREKLİ İŞÇİ

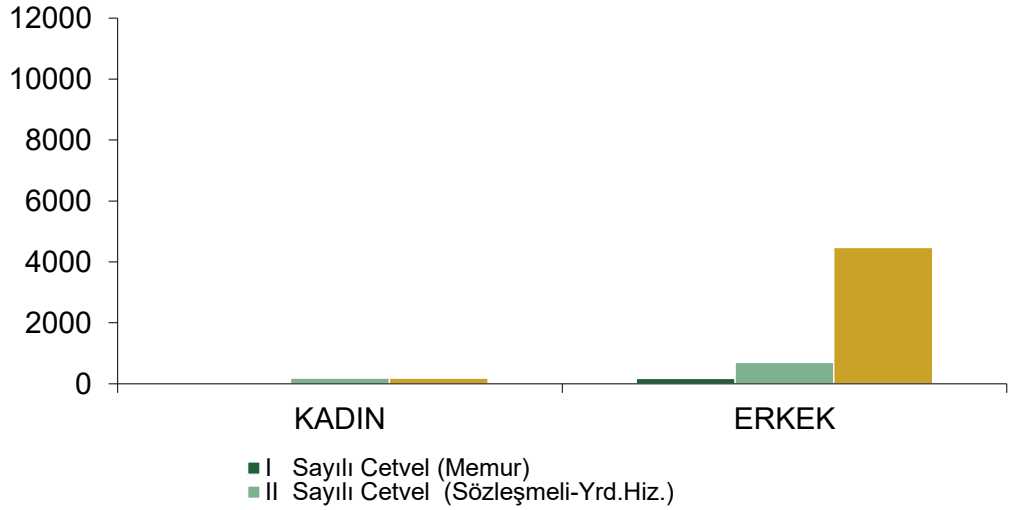

1400
1200
1000
800
600
400
200
0
0-5 Yıl
- 10 Yıl
- 15 Yıl
- 20 Yıl
- 25 Yıl
ve Fazla
MEMUR
SÖZLEŞMELİ

Tablo 10: ŞEKER SANAYİİNDEN AYRILAN PERSONEL

Memur ve Sözleşmeli Personel (A)	2018						
	AYRILAN						
	Emekli	İstifa	Vefat	Askerlik	Başka Kuruma Nakil	Diğer	TOPLAM
Toplam (A)	97	7	7		297	2	410
Daimi İşçi (B)	668	47	3			969	1687
Kampanya ve Mevsimlik İşçi (C)	220	5	6			891	1122
Genel Toplam (A+B+C)	985	59	16		297	1862	3219

Tablo 11: KADIN VE ERKEK DURUMU (2018 Yıl Sonu İtibariyle)

	KADIN	ERKEK	TOPLAM
I Sayılı Cetvel (Memur)	16	175	191
II Sayılı Cetvel (Sözleşmeli-Yrd. Hiz.)	192	705	897
Daimi, Sürekli ve Kampanya ve Mevsimlik İşçi	186	4474	4660
T O P L A M	**394**	**5354**	**5748**

6. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

"6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu" ve bu Kanuna dayandırılarak hazırlanan "İş Sağlığı Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik" hükümleri gereği Genel Müdürlüğümüzde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu teşkil edilmiştir.

Kurul üç ayda bir toplanarak Genel Müdürlüğümüzde İş Sağlığı ve Güvenliği ilgili konuları ele almakta ve ilgili mevzuat gereklerine göre alınması gereken tedbir ve uygulamalar hakkında kararlar almaktadır.

Kurul tarafından Genel Müdürlüğümüzde teşkil edilmiş olan Acil Durum Ekipleri'ne uzman kuruluş tarafından "Acil Durum Temel Eğitimi" aldırılmış ve eğitimin akabinde tüm personelin katılımıyla deprem senaryolu "Acil Durum Tatbikatı" yaptırılmıştır.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

1. TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

Başlıca Görevleri

Teftiş Kurulu Başkanlığı, Genel Müdürün emir ve onayı kapsamında, Kurumun hizmet ve faaliyetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine, yönetim kurulu kararlarına, talimatlara, işletme usul ve esaslarına uygun olarak yapılıp yapılmadığını teftiş ve kontrol etmek, araştırmak, incelemek ve soruşturmakla görevli olup, bu görevlerini Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Teftiş Kurulu Yönetmeliğine göre yürütmektedir.

2018 Yılında Başkanlık Faaliyetleri

1 Başkan, 4 Başmüfettiş ve 5 Müfettiş Yardımcısı tarafından yürütülmüştür. Teftiş Kurulu Başkanı ve 1 Müfettiş yaş haddinden, 1 Başmüfettiş ise isteğiyle emekli olmuşlardır. 1 Başmüfettiş Teftiş Kurulu Başkanlığına atanmıştır. Başkanlık bünyesinde 1 Kartoteks ve Kayıt İşleri İşçisi ve 1 Daimi İşçi ve 1 görevli işçi tarafından teftiş kurulunun iş ve işlemleri yürütülmüştür.

2. HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

Hukuk Müşavirliği görevlerini, 02.07.1973 tarihli Yönetmeliğin yürürlükten kaldırılmasıyla 20.04.2017 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile yürürlüğe giren Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Hukuk Müşavirliği Yönergesi'ne göre bir I. Hukuk Müşaviri, iki Hukuk Müşaviri, bir kadrolu Avukat, on Genel Müdürlükte dört Bölgelerde olmak üzere ondört vekalet akdi ile çalışan Avukatlar ile yerine getirmektedir. Bu kapsamda görevleri;

- Şirketi idare veya yargı mercileri ile üçüncü kişilere karşı temsil etmek,
- Genel Müdür tarafından re'sen veya daire başkanlıklarının gösterecekleri lüzum üzerine intikal ettirilen hukuki konular hakkında görüş bildirme ve hukuki konular ile ilgili işlemleri yapmak.
- Şirket tarafından veya Şirkete karşı açılan her türlü dava ile icra işlerini, konularına göre her derecedeki adli ve idari makamlar nezdinde takip ve sonuçlandırılmasını sağlamak,
- Şirketin çeşitli çalışmalarını düzenlemek için hazırlanan yönetmelik, yönerge, talimat ve genelgeler hakkında hukuki yönden yardımcı olmak, üçüncü şahıslar ile yapılacak sözleşme ve şartnameleri incelemek, görüş bildirmek.
- Mevzuat uyarınca veya Genel Müdürlük Makamınca katılımı gerekli görülecek komisyon ve toplantılarda hukuki konularla sınırlı istişari nitelikte görüş vermek,
- Şirket tarafından yasal takip yollarına başvurulması hususunu Genel Müdür onayına sunmak,
- Şirket için uygun ve faydalı görüldüğü takdirde ihtilafların sulh yoluyla çözümü, davadan feragat, davayı kabul, davayı takip etmemek, istinaf, temyiz, karar düzeltme başvurusunda bulunmamak ve itiraz etmemek ile hukuki takibe başlanmış dahi olsa sarf edilecek masraf ve emek gözetildiğinde takibinde fayda görülmeyen alacaklar ile tahsili mümkün olmayan alacaklardan vazgeçilmesi hususlarını yetki limitlerine göre onaya sunmak, olarak tanımlanmıştır.

2018 yılında adli, idari davalar ve icra takipleri olarak 4.762 dosya üzerinden işlemler yürütülmüş, bunlardan 507 dosya 31.12.2018 itibariyle kapanmış olup, 2019 yılına 4255 dosya devretmiştir.

Dava ve icra takipleri dışında 92 adet hukuki görüş verilmiş ayrıca 49 adet ihale sözleşme ve şartnamesi incelenmiştir.

3. YÖNETİM KURULU MÜDÜRLÜĞÜ

Temel Görevi

Yönetim Kurulu ile ilgili işlerin yürütülmesini, Genel Müdürlük birimleriyle Müdürlüğü arasındaki ilişkilerde koordinasyonun kurulmasını sağlamak, gündemleri hazırlamak, Yönetim Kurulu toplantılarında raportörlük yapmak, kararları yazmak, Yönetim Kurulundan çıkan kararların ilgili servislere tebliğini sağlamaktır.

Görev ve Yetkileri

Yönetim Kurulu Müdürlüğünün haberleşme, dosya ve arşiv işlerinin düzgün biçimde yürütülmesini sağlamak, izlemek, denetlemek,

Yönetim Kurulu toplantılarının gündemini, gelen müzekkerelere göre hazırlamak, hazırlanan gündemin toplantıdan 24 saat önce üyelere dağıtılmasını sağlamak,

Yönetim Kurulu toplantılarında raportörlük yaparak alınan kararları yazmak, üyelere imzalatmak, aslının saklanmasını sağlamak.

Yönetim Kurulu kararlarının tamamlanmasını, karar defterinin usulüne uygun olarak düzenlenmesi, noterlikçe tasdik işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamak.

Ayrıca işlerin düzenli bir biçimde yürütülmesi ve gerekli koordinasyonun sağlanması için diğer birimlerle işbirliği kurmak ve geliştirmek, gerekli dış temasları yapmak faaliyetleri arasındadır.

Yönetim Kurulu Müdürlüğümüz 2018 yılında 27 toplantı gerçekleştirmiş olup, Yönetim Kurulumuz tarafından 163 adet müzekkere hakkında karar alınmıştır.

Yönetim Kurulu Müdürlüğü, Yönetim Kurulu Müdürü ve 1 şef, 1 işçi kadrosunda olan personelleri ile faaliyetlerine devam etmektedir.

4. TARIMSAL ÜRETİM / TARIMSAL PROJE VE TESİSLER DAİRESİ BAŞKANLIKLARI

4.1. ÜRETİM FAALİYETLERİ

4.1.1. TAAHHÜT VE EKİM DURUMU

2018 yılında Şirketimiz bünyesinde faaliyet gösteren 16 şeker fabrikasının A kotası pancar üretim iş programı 7.494.000 ton olarak belirlenmiş, 1.356 yerleşim biriminde, 41.098 üretici ile 7.160.600 ton pancar üretimi için sözleşme akdedilmiştir.

Pancar üretim kotası, üreticilerden alınan taahhüt miktarları, taahhüde giren köy ve üretici sayıları ile pancar ekim durumu fabrikalar itibariyle aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Pancar Üretim İş Programı (Ton)	Alınan Taahhüt (Ton)	Taahhüde Giren		Ekim (Hektar)	Pancar Eken	
			Köy (Adet)	Üretici (Adet)		Köy (Adet)	Üretici (Adet)
Ağrı	197.000	171.000	41	1.229	2.925,0	41	1.214
Ankara	585.000	585.000	106	2.880	8.380,0	106	2.876
Burdur	600.000	583.000	151	4.129	7.855,0	151	4.117
Çarşamba	3.000	3.000	4	37	57,9	4	37
Elazığ	218.000	218.000	61	1.253	2.642,0	61	1.228
Erciş	250.000	250.000	52	1.261	3.929,0	52	1.247
Ereğli	1.295.000	1.295.000	85	8.292	16.857,5	85	8.275
Eskişehir	1.043.000	1.043.000	151	4.889	15.370,0	151	4.889
Ilgın	854.000	854.000	121	6.715	11.411,8	121	6.714
Kars	110.000	66.600	20	422	1.020,0	20	409
Kastamonu	281.000	264.000	112	2.074	4.060,0	112	2.068
Malatya	500.000	413.000	76	988	5.202,0	76	960
Susurluk	670.000	602.000	108	1.684	6.384,7	108	1.648
Uşak	235.000	235.000	71	1.812	3.410,0	71	1.799
Yozgat	443.000	443.000	126	2.760	6.296,0	126	2.759
TOPLAM	**7.284.000**	**7.025.600**	**1.285**	**40.425**	**95.800,9**	**1.285**	**40.240**
Alpullu	210.000	135.000	71	673	786,0	69	423
G.TOPLAM	**7.494.000**	**7.160.600**	**1.356**	**41.098**	**96.586,9**	**1.354**	**40.663**

2018 yılında pancar ekimine Şubat ayında başlanmıştır. Pancarın ekim ve intaş döneminde Alpullu ve Susurluk Şeker Fabrikalarında aşırı yağış ekimi geciktirmiş, Burdur, Eskişehir, Kastamonu, Uşak ve Yozgat Şeker Fabrikalarında ise kuraklık nedeniyle ekilen pancarlar kademeli olarak intaş etmiştir. Nisan ayı sonu itibariyle pancar ekiminin %91,33'ü tamamlanmıştır. Fabrikalarımıza bağlı 1.354 yerleşim biriminde, 40.663 üretici tarafından 96.586,9 hektar sahada pancar ekimi yapılmıştır.

4.1.2. TARIMSAL MÜCADELE DURUMU

Pancar ekiminde kullanılan tohumların tamamı, pancarın intaş dönemi zararlılarına karşı ilaçlanmıştır. Şeker pancarında verim ve şeker kaybına neden olan Cercospora yaprak leke hastalığına karşı 5.262,6 hektar alan ilaçlanmış olup, mücadelede kullanılan ilaç bedelinin tamamı sözleşme gereği Şirketimizce karşılanmıştır. Şeker pancarı zararlılarına karşı ise üreticiler tarafından 8.136 hektar sahada mücadele yapılmıştır. 2018 yılında hastalık ve zararlılardan dolayı tahribat meydana gelmemiştir.

Hastalık ve zararlılara karşı yapılan mücadele durumu fabrikalar itibariyle aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Hastalıklara Karşı Mücadele			Zararlılara Karşı Mücadele	
	Üreticiler Tarafından Yap. İlaçlama Alanı (Hektar)	Şirket Tarafından Yapılan		Üreticiler Tarafından Yapılan (Hektar)	Şirket Tarafından Yapılan (Hektar)
		İlaçlama Alanı (Hektar)	İlaç Masrafı (TL/hektar)		
Ağrı	-	-	-	765,0	-
Ankara	-	-	-	-	-
Burdur	-	-	-	-	-
Çarşamba	-	-	-	-	-
Elazığ	-	-	-	-	-
Erciş	-	-	-	-	-
Ereğli	-	-	-	-	-
Eskişehir	-	-	-	-	-
Ilgın	-	-	-	-	-
Kars	-	-	-	-	-
Kastamonu	-	1.289,6	47,60	1.500,0	-
Malatya		449,7	61,80	400,0	-
Susurluk	-	3.054,4	266,90	5.471,0	-
Uşak	-	-	-	-	-
Yozgat	-	-	-	-	-
TOPLAM	**-**	**4.793,7**	**184,46**	**8.136,0**	**-**
Alpullu	-	468,9	62,50	-	-
G.TOPLAM	**-**	**5.262,6**	**173,00**	**8.136,0**	**-**

4.1.3. ÜRÜN TAŞIYAN SAHA

2018 yılında 96.586,9 hektar sahada pancar ekimi yapılmış olup, intaş noksanlığı, sel-feyezan, dolu, kuraklık ve yanlış herbisit kullanımı gibi nedenlerle ekilen sahanın 1.462,1 hektarı tahrip olmuştur. Tahrip olan bu sahanın 786,9 hektarı mükerrer olarak ekilmiş, 675,2 hektarı ise ekim döneminin geçmiş olmasından dolayı tekrar ekilememiştir. Hasat edilen saha 95.911,7 hektar olmuştur.

Pancar ekimi yapılan, tahrip olan, mükerrer ekilen ve hasat edilen saha miktarları fabrikalar itibariyle aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	İlk Ekim (Hektar)	Tahrip Olan Saha (Hektar)	Mükerrer Ekilen Saha (Hektar)	Tahrip Olup Mükerrer Ekilemeyen Saha (Hektar)	Hasat Edilen Saha (Hektar)
Ağrı	2.925,0	-	-	-	2.925,0
Ankara	8.380,0	-	-	-	8.380,0
Burdur	7.855,0	110,0	110,0	-	7.855,0
Çarşamba	57,9	-	-	-	57,9
Elazığ	2.642,0	-	-	-	2.642,0
Erciş	3.929,0	-	-	-	3.929,0
Ereğli	16.857,5	-	-	-	16.857,5
Eskişehir	15.370,0	-	-	-	15.370,0
Ilgın	11.411,8	-	-	-	11.411,8
Kars	1.020,0	31,2	-	31,2	988,8
Kastamonu	4.060,0	176,7	117,5	59,2	4.000,8
Malatya	5.202,0	266,3	260,0	6,3	5.195,7
Susurluk	6.384,7	419,1	145,4	273,7	6.111,0
Uşak	3.410,0	154,0	154,0	-	3.410,0
Yozgat	6.296,0	70,3	-	70,3	6.225,7
TOPLAM	**95.800,9**	**1.227,6**	**786,9**	**440,7**	**95.360,2**
Alpullu	786,0	234,5	-	234,5	551,5
G.TOPLAM	**96.586,9**	**1.462,1**	**786,9**	**675,2**	**95.911,7**

4.1.4. PANCAR ÜRETİM DURUMU

2018 yılında pancarın intaş döneminde yeterli yağış alınamaması kademeli intaşa neden olmuştur. Daha sonra pancarın gelişme döneminde her türlü bakım ve sulama işlerinin zamanında yapılması neticesinde pancar kök verimi 60,27 ton/ha olmuş ve pancar üretimi 5.780.670 ton olarak gerçekleşmiştir.

Fabrikalar üzerinden pancar teslim eden üretici sayıları ile pancar üretim miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Pancar Teslim Eden Üretici Sayısı	Pancar Üretim Miktarı (Ton)			
		A Kotası	B Kotası	C Pancarı (Sözleşme Fazlası)	Toplam
Ağrı	1.170	110.629	-	50	110.679
Ankara	2.869	525.147	-	2.616	527.763
Burdur	4.099	425.152	-	590	425.742
Çarşamba	37	2.026	-	4	2.030
Elazığ	1.201	145.363	-	99	145.462
Erciş	1.236	207.847	-	206	208.053
Ereğli	8.209	1.200.608	-	13.632	1.214.240
Eskişehir	4.871	918.653	-	3.522	922.175
Ilgın	6.628	790.293	-	7.408	797.701
Kars	328	37.531	-	11	37.542
Kastamonu	2.058	191.176	-	180	191.356
Malatya	954	305.830	-	479	306.309
Susurluk	1.556	350.764	-	272	351.036
Uşak	1.781	171.151	-	231	171.382
Yozgat	2.738	351.929	-	312	352.241
TOPLAM	**39.735**	**5.734.099**	**-**	**29.612**	**5.763.711**
Alpullu	252	16.959	-	-	16.959
G.TOPLAM	**39.987**	**5.751.058**	**-**	**29.612**	**5.780.670**

4.2. KAMPANYA FAALİYETLERİ

4.2.1. FABRİKALAR ARASI PANCAR NAKİLLERİ VE İŞLENEN PANCAR

Pancar üretimi fazla olan fabrikalardan civardaki pancarı az olan ve kampanya süreleri daha kısa sürecek olan fabrikalara pancar nakledilmek suretiyle fabrikaların kampanya süreleri dengelenmekte ve böylece üreticilerden satın alınan pancarların silolarda daha uzun süre bekletilmeden bir an önce işlenmesi sağlanmaktadır. 2018 yılında toplam işlenen 5.525.000 ton pancarın 169.400 tonunun (%3,07) fabrikalar arası nakli yapılmıştır.

Fabrikaların 2018 yılında işlenen olarak kendi sahalarında ürettikleri ve fabrikalar arası pancar nakilleri yapıldıktan sonra fiilen işledikleri pancar miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	İşlenen Olarak					
	Kendi Pancarı (Ton)	Başka Fabrikalardan Aldığı		Başka Fabrikalara Verdiği		Fiilen İşlediği Pancar (Ton)
		Fabrika Adı	Pancar (Ton)	Fabrika Adı	Pancar (Ton)	
Ağrı	98.000	Erciş	44.000	Kars	2.000	140.000
Ankara	511.000	-	-	Kastamonu	50.000	461.000
Burdur	405.000	-	-	-	-	405.000
Çarşamba(*)	2.000	-	-	Kastamonu	2.000	-
Elazığ	142.500	Malatya	1.000	-	-	143.500
Erciş	197.500	-	-	Ağrı	44.000	153.500
Ereğli	1.196.600	-	-	Ilgın	70.000	1.126.600
Eskişehir	887.600	Susurluk	400	-	-	888.000
Ilgın	740.000	Ereğli	70.000	-	-	810.000
Kars	32.600	Ağrı	2.000	-	-	34.600
Kastamonu	176.200	Ankara Çarşamba	50.000 2.000	-	-	228.200
Malatya	296.500	-	-	Elazığ	1.000	295.500
Susurluk	326.400	-	-	Eskişehir	400	326.000
Uşak	164.000	-	-	-	-	164.000
Yozgat	333.000	-	-	-	-	333.000
TOPLAM	**5.508.900**		**169.400**		**169.400**	**5.508.900**
Alpullu	16.100	-	-	-	-	16.100
G. TOPLAM	**5.525.000**		**169.400**		**169.400**	**5.525.000**

(*)Yönetim Kurulu kararı ile 2018/19 kampanya döneminde Çarşamba Şeker Fabrikası işletmeye alınmamış, bu fabrikanın ekim alanlarında üretilen pancarlar Kastamonu Şeker Fabrikasında işlenmiştir.

4.2.2. PANCAR TAŞIMALARI

Taşra kantarlarında yükleme ve boşaltma esnasında meydana gelen zayiatlar ile silo firelerini azaltmak gayesiyle, 1988 yılında başlatılan üreticilerin pancarlarını doğrudan fabrika merkezlerine teslim etme uygulamasına bu yıl da devam edilmiştir. Bu kapsamda pancarlarını doğrudan fabrika merkezine teslim eden dış kantara bağlı üreticilere; pancar nakliye ihalesinde bağlı bulundukları kantar için oluşan nakliye ücreti ile meydana gelen fiyat farkları, nakliye ücretinin %15 fazlası ile nakliye tazminatı ve teşvik primi ödemesi uygulamaları yapılarak üreticilerin pancarlarını doğrudan fabrika merkezine teslim etmeleri teşvik edilmiştir. Üreticiler tarafından fabrika merkezine taşınan pancarın toplam taşınan pancara oranı 2018 yılında %73,80 olarak gerçekleşmiştir.

Müteahhitler ve üreticiler tarafından 2018 yılında fabrika merkezlerine taşınan pancar miktarları aşağıda gösterilmiştir.

	İşleneceği Fabrika Merkezine Taşınan Pancar	
	(Ton)	**(%)**
a) Üreticiler Tarafından Taşınan Pancar	**4.598.806**	**73,80**
• Merkez Kantarına Bağlı Üreticiler Tarafından Taşınan Pancar	487.705	7,83
• Taşra Kantarına Bağlı Üreticiler Tarafından Taşınan Pancar	4.111.101	65,97
b) Müteahhitler Tarafından Taşınan Pancar	**1.632.592**	**26,20**
TOPLAM	**6.231.398**	**100,00**

4.2.3. KAMPANYA SONUÇLARI

4.2.3.1. FİRELER

Fabrikaların 2018/19 kampanya döneminde kendi sahasında üretilen pancara göre, Tesellüm Edilen-Bedeli Ödenen, Tesellüm Edilen-İşlenen, Bedeli Ödenen-İşlenen ve Fabrika Tartısı-İşlenen pancar miktarları arasındaki farklar (%) olarak aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Tesellüm Edilen İle Bedeli Öd. Pancar Arasındaki Fark (%)	Tesellüm Edilen İle İşlenen Pancar Arasındaki Fark (%)	Bedeli Ödenen İle İşlenen Pancar Arasındaki Fark (%)	Fabrika Tartısı İle İşlenen Pancar Arasındaki Fark (%)
Ağrı	8,14	18,67	11,46	17,14
Ankara	7,73	10,66	3,18	10,28
Burdur	6,63	11,18	4,87	10,43
Çarşamba	9,70	11,05	1,48	11,03
Elazığ	10,63	12,45	2,04	12,41
Erciş	7,57	12,26	5,07	11,39
Ereğli	8,37	9,70	1,45	9,22
Eskişehir	6,30	9,81	3,75	9,49
Ilgın	7,63	14,31	7,23	14,03
Kars	10,51	22,29	13,16	21,63
Kastamonu	7,12	14,47	7,92	13,71
Malatya	9,59	12,49	3,20	12,41
Susurluk	7,20	13,71	7,02	13,35
Uşak	8,89	12,81	4,31	12,82
Yozgat	7,43	12,48	5,46	11,56
ORTALAMA	**7,71**	**11,79**	**4,42**	**11,33**
Alpullu	7,65	12,32	5,07	12,32
GENEL ORT.	**7,71**	**11,79**	**4,42**	**11,34**

4.2.3.2. POLAR ŞEKER VARLIĞI, FABRİKA DİGESTİONU VE RANDIMAN DEĞERLERİ

Şeker pancarının verim ve kalitesini, yetiştirme yılının iklimi, toprak şartları ile vejetasyon döneminde uygulanan kültürel tedbirler belirlemektedir. Ülke genelinde 2018 yılı Haziran ayında alınan yağışlar pancarın gelişmesini olumlu yönde etkilemiş, bakım ve mücadele işleri zamanında yapılmıştır. Ancak Temmuz ve Ağustos aylarının sıcak ve kurak geçmesi, gece-gündüz sıcaklıklarının yüksek ve farkın az olması pancardaki polar şeker varlığını olumsuz etkilemiş, bazı yörelerde su kaynaklarının azalması sonucu sulama suyu temininde sıkıntılar yaşanmış, bedele esas polar şeker varlığı %15,61 olarak gerçekleşmiştir.

Fabrikaların 2018/19 kampanya döneminde, polar şeker varlığı, fabrika digestionu ve randıman değerleri aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Polar Şeker Varlığı (%)	Fabrika Digestionu (%)	Fabrika Randımanı (%)
Ağrı	17,81	16,85	14,07
Ankara	15,00	14,87	11,76
Burdur	15,41	15,01	12,24
Çarşamba	15,47	-	-
Elazığ	15,40	15,17	12,74
Erciş	17,73	17,50	15,31
Ereğli	16,06	15,90	13,09
Eskişehir	15,57	14,78	12,03
Ilgın	15,75	15,26	12,59
Kars	17,79	17,20	14,39
Kastamonu	15,91	15,26	12,41
Malatya	15,02	14,86	12,46
Susurluk	12,32	12,19	8,49
Uşak	15,09	14,67	11,77
Yozgat	16,95	16,70	13,98
ORTALAMA	**15,62**	**15,24**	**12,44**
Alpullu	10,86	10,11	2,55
GENEL ORT.	**15,61**	**15,23**	**12,41**

4.2.3.3. PANCAR VE ŞEKER VERİMLERİ

Fabrikalar itibariyle 2018/19 kampanya döneminde bedeli ödenen pancar miktarı üzerinden hektara pancar verimi ile polar şeker varlığına ve randımana göre hektara şeker verimleri aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Bedeli Ödenene Göre Pancar Verimi (ton/hektar)	Polar Şeker Varlığına Göre Şeker Verimi (ton/hektar)	Randımana Göre Şeker Verimi (ton/hektar)
Ağrı	37,84	6,74	5,32
Ankara	62,98	9,45	7,41
Burdur	54,20	8,35	6,63
Çarşamba	35,06	5,42	-
Elazığ	55,06	8,48	7,01
Erciş	52,95	9,39	8,11
Ereğli	72,03	11,57	9,43
Eskişehir	60,00	9,34	7,22
Ilgın	69,90	11,01	8,80
Kars	37,97	6,75	5,46
Kastamonu	47,83	7,61	5,94
Malatya	58,95	8,85	7,35
Susurluk	57,44	7,08	4,88
Uşak	50,26	7,58	5,92
Yozgat	56,58	9,59	7,91
ORTALAMA	**60,44**	**9,40**	**7,48**
Alpullu	30,75	3,34	0,78
GENEL ORT.	**60,27**	**9,41**	**7,48**

4.3. ÜRETİCİ DESTEKLERİ

Pancar tarımında toprak verimliliğinin korunması, pancar verim ve kalitesinin artırılması amacıyla üreticilere tarımsal faaliyetlerini zamanında ve tekniğine uygun olarak yapabilmeleri için ayni ve nakdi desteklere bu yıl da devam edilmiştir.

4.3.1. KİMYASAL GÜBRE DAĞITIMI

Üreticilerin 2018 yılı pancar üretimi için ihtiyaçları olan kimyasal gübrelerin temin ve dağıtım işleri Yönetim Kurulu kararı ile Pankobirlik'e yaptırılmıştır.

Pancar üretimi için üreticilere dağıtımı yapılan kimyasal gübrelerin cins ve miktarları aşağıda gösterilmiştir.

	ÜRE (%46N)	KOMPOZE (%12 N-%30 P_2O_5-%12 K_2O)
Ticari İsimlerine Göre (Ton)	33.559,10	36.750,15

	AZOT	FOSFOR	POTASYUM
Saf Bitki Besin Maddelerine Göre (Ton)	19.847	11.025	4.410
Hektara Verilen Saf Bitki Besin Maddesi (kg)	205,49	114,15	45,66

4.3.2. ŞEKER PANCARI TOHUMU

Şirketimiz tarafından temin edilerek 2018 yılı ekiminde kullanılan tohum ve hektara sarf miktarları aşağıda gösterilmiştir.

- Ekimde sarf edilen toplam pancar tohumu miktarı (kg): 195.970
- Mükerrer ekim dahil hektara sarf edilen pancar tohumu miktarı (kg): 3,28

4.3.3. EKİM MAKİNELERİ

2018 yılında Şirketimize ait 1.847 adet mekanik hassas ekim makinesi ile 38.139,7 hektar (%39,49), üreticilere ait 1.631 adet pnömatik hassas ekim makineleri ile de 58.447,2 hektar (%60,51) olmak üzere toplam 96.586,9 hektar pancar ekimi gerçekleştirilmiştir.

Sıra üzeri mesafeye göre ekim durumu aşağıda gösterilmiştir.

Sıra Üzeri Ekim Mesafesi	Ekim (Hektar)	(%)
8 cm	59.035,7	61,12
17 cm	37.551,2	38,88
Toplam	**96.586,9**	**100,00**

4.3.4. SEYYAR VE SABİT PANCAR BOŞALTMA, TEMİZLEME VE YÜKLEME MAKİNELERİNİN ÇALIŞMA DURUMU

2018 yılında 16'sı merkez kantarı, 81'i taşra kantarı olmak üzere toplam 97 kantarda 143 adet seyyar pancar boşaltma makinesi ile 17 adet sabit pancar boşaltma makinesi çalıştırılmıştır. 2018 yılında tesellüm edilen toplam 6.263.520 ton pancarın 4.170.240 tonu (%66,58) seyyar, 2.049.102 tonu (%32,71) sabit olmak üzere toplam 6.291.342 tonu (%99,29) boşaltma makineleri ile boşaltılmıştır. Boşaltılan pancarlar için üreticilerden ton başına 3,30 TL boşaltma ücreti alınmıştır.

Makinelerin son 5 yıllık çalışma durumları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	Makine Sayısı		Toplam Tesellüm Edilen Pancar (Ton)	Üreticiden Makine ile Boşaltılan Pancar Miktarı			
	Seyyar (Adet)	Sabit (Adet)		Seyyar Makine (Ton)	Sabit Makine (Ton)	Toplam (Ton)	Boşaltılan Pancarın Toplam Tesellüm Edilen Pancara Oranı (%)
2014	140	16	5.999.825	4.461.431	1.273.898	5.735.329	95,59
2015	135	17	5.454.378	3.959.746	1.181.419	5.141.165	94,26
2016	133	17	7.128.619	5.176.015	1.488.263	6.664.278	93,49
2017	135	17	7.625.936	5.294.152	2.088.193	7.382.345	96,81
2018	143	17	6.263.520	4.170.240	2.049.102	6.219.342	99,29

4.3.5. BEDELLİ ŞEKER

Her yıl olduğu gibi 2018 yılında da bedelli şeker tevziatına devam edilmiş ve üreticilere pancar bedeline mahsuben 9.112 ton şeker verilmiştir.

4.3.6. AVANS ÖDEMELERİ

Pancar üreticilerine 2018 yılında 67.949.000 TL (%14,68) ayni, 395.076.000 TL (%85,32) nakdi olmak üzere toplam 463.025.000 TL avans ödemesi yapılmıştır. Bu şekilde üreticilere pancar bedel ödemeleri başlamadan önce toplam pancar bedelinin %34,89'u ayni ve nakdi avans olarak verilmiştir.

4.3.7. YAŞ PANCAR POSASI DAĞITIMI

Kampanya döneminde fabrikalarımızda yan ürün olarak üretilmekte olan yaş pancar posası dağıtımı ve satışı her yıl Şirketimiz ile üreticiler arasında akdedilen "Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi" ile "Yaş Pancar Posası Bedelsiz Dağıtımı ve Satışı Yönergesi" esaslarına uygun olarak yapılmaktadır.

Bu çerçevede, Şirketimiz fabrikalarında 2018/19 kampanya döneminde sözleşme gereği talep eden pancar üreticilerine, teslim ettikleri firesiz pancarın %20'sine kadar bedelsiz olarak prese edilmiş yaş pancar posası verilmiştir.

Fabrikalarımızda üretilen istihkak fazlası yaş pancar posası ise Şirketimiz tarafından piyasa şartlarına göre tespit edilen fiyat ile talep edenlere satılmıştır.

2018/19 kampanya döneminde üretilen toplam 1.675.685 ton yaş pancar posasının 1.131.635 tonu (%68'i) bedelsiz olarak, 424.788 tonu (%25'i) bedelli olarak üreticilere dağıtılmış, 119.262 tonu (%7'si) ise paketlenerek satışa sunulmuştur.

4.3.8. MELAS SATIŞI

2018 yılında hayvan yemi olarak kullanılmak üzere 2.009 üreticiye, 3.106 ton melas satışı yapılmıştır.

4.4. PANCAR FİYATLARI

4.4.1. PANCAR ALIM FİYATLARI

4634 sayılı Şeker Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılmış olan "Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği" gereğince; şeker pancarı fiyatları her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenmektedir.

Yönetim Kurulu kararı ile 2018 yılında üretici tarafından teslimi taahhüt edilen %16 polar şeker ihtiva eden, firesi düşürülmüş net bir ton A kotası şeker pancarı baz alım kesin fiyatı 235 TL olarak tespit edilmiştir. Oluşan polar şeker varlığına göre firesi düşürülmüş net bir ton A kotası şeker pancarının ortalama alım fiyatı 228,88 TL olarak gerçekleşmiştir.

Yönetim Kurulu kararı ile 2018 yılı firesi düşürülmüş net bir ton sözleşme fazlası pancarın alım fiyatı ise 130 TL olarak tespit edilmiştir.

4.4.2. SON 5 YILLIK PANCAR ALIM FİYATLARI VE TÜFE İLE İLİŞKİSİ

Son 5 yıllık Pancar Fiyatı - TÜFE ilişkisi aşağıda gösterilmiştir (2014 yılı 100 olarak kabul edilmiştir).

Yıllar.	A Kotası Pancar Baz Alım Fiyatı. (TL/ton).	TÜFE. (Endeks).	Pancar Fiyatındaki. Kümülatif Değişim. (Endeks).
2014	157,50	100	100
2015	190,00	108	121
2016	190,00	116	121
2017	210,00	129	133
2018	235,00	150	149

4.5. PANCAR BEDELİ ÖDEMELERİ

Bakiye pancar bedeli ödemelerine 28/12/2018 tarihinde Alpullu Şeker Fabrikasında başlanmış, 29/03/2019 tarihinde Ereğli Şeker Fabrikasında bitirilmiştir.

Fabrikalar itibariyle 2018 yılı toplam pancar bedeli, üreticiye ödenen avanslar ve bakiye pancar bedeli miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Prim ve Tazminatlar Dahil Toplam Pancar Bedeli (Bin TL)	Ayni ve Nakdi Avans Toplamı (Bin TL)	Üreticiye Ödenen Bakiye Pancar Bedeli (Bin TL)
Ağrı	28.894,22	11.560,00	17.334,22
Ankara	116.914,69	40.567,00	76.347,69
Burdur	96.251,33	34.436,00	61.815,33
Çarşamba	464,39	209,00	255,39
Elazığ	33.019,99	14.645,00	18.374,99
Erciş	54.298,22	16.026,00	38.272,22
Ereğli	286.146,08	82.828,00	203.318,08
Eskişehir	210.345,72	75.761,00	134.584,72
Ilgın	185.525,53	59.483,00	126.042,53
Kars	9.818,15	4.495,00	5.323,15
Kastamonu	44.876,63	16.404,00	28.472,63
Malatya	67.877,36	24.661,00	43.216,36
Susurluk	63.785,48	34.276,00	29.509,48
Uşak	37.794,43	15.357,00	22.437,43
Yozgat	88.189,81	29.307,00	58.882,81
TOPLAM	**1.324.202,03**	**460.015,00**	**864.187,03**
Alpullu	2.728,51	3.010,00	-
G.TOPLAM	**1.326.930,54**	**463.025,00**	**864.187,03**

2018 yılında, hektara ve pancar teslim eden üretici başına isabet eden ortalama brüt gelir durumu 2017 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Yılı	Ortalama Brüt Gelir (TL)	
	Hektar Başına	Pancar Teslim Eden Üretici Başına
2017	12.556,78	35.562,39
2018	13.834,92	33.184,05
Fark	1.278,14	-2.378,34

Ortalama brüt gelir; 2018 yılında bir önceki yıla göre hektar başına %10,18 oranında artmış, pancar teslim eden üretici başına ise %6,69 oranında azalmıştır.

4.6. TARIMSAL ETÜT VE PROJEYE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

4.6.1. TARIMSAL ORGANİZASYONDAKİ GELİŞMELER

Ülkemiz şeker sektöründeki gelişmeler, pancar üretim miktarı ve şartlarında ortaya çıkan değişiklikler, fabrikalarımızda yapılan yatırımlar ve üretici imkânlarının artması gibi hususlar göz önünde

bulundurularak tarımsal organizasyonda değişiklikler yapılarak, üreticiye Şirketimizce sağlanan hizmetlerin daha etkili ve en ekonomik şekilde verilmesi sağlanmıştır.

4.6.2. PANCAR POTANSİYELİ ETÜT ÇALIŞMALARI

Ülkemiz şeker ihtiyacının artması durumunda ihtiyacın karşılanabilmesi, mevcut kurulu pancar işleme kapasitemize yeterli ve emniyetli pancar üretiminin yapılabilmesi için potansiyel pancar ekim sahalarının belirlenmesi, gerek tarım sektöründe gerekse diğer sektörlerde meydana gelen değişikliklerin pancar üretimi üzerindeki etkilerinin takibi açısından periyodik olarak sonu sıfır ve beş rakamıyla biten yıllarda pancar potansiyeli etütleri yapılmaktadır.

2015 yılında bütün fabrikalarımızda 2016 – 2020 yılları arası pancar potansiyeli etütleri yapılmıştır. 2018 yılında ÖYK (Özelleştirme Yüksek Kurulu) tarafından "Varlık Satış Sözleşmesi" ile 10 şeker fabrikası satılmış ve devir işlemleri tamamlanmıştır. Yapılan bu pancar potansiyeli etütleri sonuçlarına ve satılan 10 şeker fabrikasının "Varlık Satış Sözleşmesi" ile devredilmesinden sonra; Şirketimize bağlı 15 şeker fabrikasında pancar ekimi yapılabilecek toplam arazi miktarı 1 milyon 899 bin hektar, 4 yıllık münavebe sistemine göre yıllar itibariyle ekim sahası 227 – 237 bin hektar, üretilebilecek pancar miktarı ise 11 - 12 milyon ton arasında değişmektedir.

4.6.3. BÖLGE ŞEFLİĞİ VE KANTARLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Fabrika merkezlerine yapılan alt yapı yatırımları ile uygulanan pancar nakliye bedeli, teşvik primi ve tazminat ödemeleri sonucunda doğrudan üreticiler tarafından fabrika merkezine taşınan pancar miktarında artış olmuş ve buna bağlı olarak da dış kantarlarda tesellüm edilen pancar miktarı azalmıştır. Ayrıca, bazı üretim sahalarında alternatif ürünlerin üretiminin artması nedeniyle de pancar üretimi azalmıştır. Bu nedenlerle, ekonomik olma özellikleri ortadan kalkan Ziraat Bölge Şeflikleri ve kantarlar ile ilgili yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda; 2002-2018 yılları arasında 77 Ziraat Bölge Şefliği ve 267 kantar kapatılmıştır.

4.6.4. PANCAR VE RAKİP ÜRÜNLER MALİYET ETÜTLERİ

4634 sayılı Şeker Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılmış olan "Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği" uyarınca şeker pancarı fiyatları, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenmektedir. Bu durum, üretici maliyetlerinin doğru biçimde belirlenmesinin önemini artırmaktadır. Şeker pancarı ve rakip ürünlerin üretici maliyetlerinin belirlenmesi için Ziraat Bölge Şefliklerimizce, bölgeyi temsil edecek özellikte, bir pancar ve yeterli sayıda rakip ürün tarlasında tarımsal üretim için yapılan harcamalar takip edilerek değerlendirilmektedir.

Bu amaçla; 2018 yılında Ziraat Bölge Şefliklerimizce 63 şeker pancarı, 29 buğday, 7 arpa, 4 ayçiçeği, 2 patates ve 31 adet yöresel olarak yetiştirilen diğer ürünlere ait maliyet etütleri yapılmış ve değerlendirilmiştir.

2018 yılı maliyet etütleri değerlendirme sonuçları "Şeker Pancarı, Buğday ve Ayçiçeğine Ait Üretici Masrafları" aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO - 1. 2018 YILI ŞEKER PANCARI, BUĞDAY ve AYÇİÇEĞİ'NE AİT ÇİFTÇİ MASRAFLARI

	ŞEKER PANCARI			BUĞDAY			AYÇİÇEĞİ		
MASRAF UNSURLARI	TL / da	TL / Ton	Toplam Masraftaki % Payı	TL / da	TL / Ton	Toplam Masraftaki % Payı	TL / da	TL / Ton	Toplam Masraftaki % Payı
1-TARLA KİRASI	**227,17**	**35,80**	**18,70**	**94,19**	**253,88**	**24,12**	**142,50**	**483,05**	**27,03**
2-GÜBRE BEDELİ	**151,90**	**23,94**	**12,50**	**56,55**	**152,43**	**14,48**	**77,13**	**261,46**	**14,63**
3-TOHUM BEDELİ	**35,49**	**5,59**	**2,92**	**39,89**	**107,52**	**10,21**	**31,95**	**108,31**	**6,06**
4-MÜCADELE İLACI	**18,19**	**2,87**	**1,50**	**7,49**	**20,19**	**1,92**	**11,25**	**38,14**	**2,13**
5-MİBZER KİRASI	**1,08**	**0,17**	**0,09**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
İŞ GÜCÜ									
a)Çapa Tekleme	158,05	24,91	13,01	0,00	0,00	0,00	22,00	74,57	4,17
b)Sulama	51,48	8,11	4,24	7,91	21,32	2,02	6,25	21,19	1,19
c)Hasat	26,52	4,18	2,18	0,25	0,68	0,06	1,69	5,73	0,32
d)Diğer (Ek.,Mü.,Güb.,Yan Ürün.)	2,85	0,45	0,23	5,38	14,50	1,38	2,50	8,47	0,47
6-İŞ GÜCÜ TOPLAMI	**238,90**	**37,65**	**19,66**	**13,54**	**36,50**	**3,46**	**32,44**	**109,96**	**6,15**
ÇEKİ GÜCÜ									
a)Tarla Hazırlığı	84,07	13,25	6,92	67,82	182,80	17,37	63,13	214,00	11,98
b)Ekim	14,89	2,35	1,23	15,19	40,94	3,89	17,00	57,63	3,22
c)Çapa Tekleme	25,22	3,98	2,08	0,00	0,00	0,00	18,75	63,56	3,56
d)Sulama	89,96	14,18	7,40	4,88	13,15	1,25	15,00	50,85	2,85
e)Hasat	154,49	24,35	12,71	31,63	85,26	8,10	35,75	121,18	6,78
f)Diğer (Müc.,Güb.,Yan Ürün.)	27,17	4,28	2,24	44,94	121,13	11,51	21,18	71,79	4,02
7-ÇEKİ GÜCÜ TOPLAMI	**395,80**	**62,39**	**32,58**	**164,46**	**443,28**	**42,12**	**170,81**	**579,01**	**32,41**
8-NAKLİYE BEDELİ	**77,92**	**12,28**	**6,41**	**10,80**	**29,11**	**2,77**	**5,83**	**19,76**	**1,11**
9-DİĞER (Su bedeli vb.)	**68,55**	**10,80**	**5,64**	**3,58**	**9,65**	**0,92**	**55,25**	**187,29**	**10,48**
GENEL TOPLAM	**1.215,00**	**191,49**	**100,00**	**390,50**	**1.052,56**	**100,00**	**527,16**	**1.786,98**	**100,00**

Not: 1 Ton'a isabet eden masrafların hesaplanmasında; maliyet etütlerindeki verim değerleri (Şeker Pancarı : 6 345 kg/da, Buğday: 371 kg/da, Ayçiçeği: 295 kg/da) kullanılmıştır.

4.7. TARIMSAL YATIRIM VE TESİSLERLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

4.7.1. TARIMSAL YATIRIMLAR

2018 C 01 00 20 Numaralı Muhtelif İşler Projesi

Fabrika merkezine yakın kantarlar ile küçük ölçekli kantarların kapatılarak kantar sayısının azaltılması, merkezde tesellümün artırılması, doğru fire tespiti ile bedeli ödenen-işlenen pancar arasındaki farkın düşürülmesi amacıyla, fabrika meydanlarındaki tartma, boşaltma, silolama ve yan ürünlerin verilmesinde kolaylık sağlanması için takviye ve modernizasyon yatırımlarının yapıldığı projeye 2018 yılında 5.900.000 TL ödenek tefriki yapılmıştır. Bu ödenekten 5.075.000 TL harcanarak %86 gerçekleşme sağlanmıştır.

2018 A 02 02 60 Numaralı Muhtelif İşler Projesi

2018 Yılı Türkşeker Tarım Sektörü Yatırımları 2018 A 02 02 60 numaralı Muhtelif İşler Projesi için 3.500.000 TL ödenek tefrik edilmiştir. Bu ödenekten 1.438.000 TL harcanarak %41 gerçekleşme sağlanmıştır.

4.7.2. TARIMSAL TESİSLER

ÖYK (Özelleştirme Yüksek Kurulu) tarafından "Varlık Satış Sözleşmesi" ile 10 şeker fabrikası satılmış ve devir işlemleri tamamlanmıştır. Şirketimiz 31/12/2018 tarihi itibariyle 64 Ziraat Bölge Şefliği ve 115 kantar ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

4.8. TOHUM İŞLEME FABRİKASI ÇALIŞMALARI

Pancar üretim iş programına uygun olarak ihale edilmek suretiyle temin edilen genetik monogerm ham tohumlar Tohum İşleme Fabrikasında işlenmekte ve her türlü teknik kontrolü, ilaçlaması ve laboratuvar analizleri yapılmakta ve birer kilogramlık paketler halinde ambalajlanarak fabrikalara sevk edilmektedir.

İşlenmiş tohumlar, insan sağlığı ve çevreye duyarlı, teknolojik özellikleri yüksek ilaçlama ünitesinde hastalık ve zararlılara karşı ilaçlanmaktadır.

Tohum İşleme Fabrikasında 2018 yılında ham tohum işlemesi sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

- İşlemeye Alınan Ham Tohum Miktarı: 181,615 ton
- İşlenmiş Tohum Miktarı: 150,630 ton
- Randıman: %82,94
- İlaçlanan ve Paketlenen Tohum Miktarı: 198,975 ton

5. FABRİKALARIMIZIN İŞLETME VE TEKNOLOJİK FAALİYETLERİ

A. Şeker Üretimi

5.1. KAMPANYA FAALİYETLERİMİZ

5.1.1. ÜRETİM DEĞERLERİ

Sanayimizde bu yılki kampanya döneminde 15 fabrikada günde ortalama 62.720 ton pancar işlenmiştir.

2018 kampanyasında, fabrikalarımızda 5.525.000 ton pancar işlenerek 685.700 ton şeker ve 247.300 ton melas elde edilmiştir.

2018 yılında Eskişehir Alkol Fabrikamızda, 30.728 ton melas işlenerek 6.410.000 litre saf etil alkol ve 2.113.000 litre biyoetanol üretilmiştir.

5.1.2. 2018 KAMPANYASI ŞEKER FABRİKASI FAALİYETLERİ ÖZETİ

2018 kampanya başlama tarihleri, her yıl olduğu gibi pancar rekoltesi, pancarın vegetasyon seyri, geçmiş yıllardaki randıman değerleri ve şeker stok durumuna bağlı kalınarak ilgili servislerle görüş birliği içerisinde tespit edilmiştir.

Yönetim Kurulumuzun 10.10.2018 tarih ve 2845/24 sayılı toplantısı 1 sayılı kararı ile Çarşamba Şeker Fabrikası ekim alanlarında üretilen pancarlar 2018/2019 kampanya döneminde Kastamonu Şeker Fabrikası'nda işlenmesi kararlaştırılmıştır.

5.1.3. TEKNOLOJİK DEĞERLER

Fabrikalarımıza ait son beş yıllık teknolojik sonuçlar karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Pancardaki Şeker Varlığı %	Toplam Kayıplar % p.g.	Melasta Kalan Şeker % p.g.	Randıman % p.g.	Randıman % p.ş.g.
2014	14,80	0,50	2,16	12,14	82,02
2015	14,87	0,49	2,19	12,19	81,97
2016	16,15	0,57	2,36	13,22	81,90
2017	15,77	0,52	2,11	13,14	83,28
2018	15,23	0,58	2,24	12,41	81,50

2018 yılında fabrikalarımızca elde edilen teknolojik değerler aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Pancardaki Şeker Varlığı %	Toplam Kayıplar % p.g.	Melasta Kalan Şeker % p.g.	Randıman % p.g.	Randıman % p.ş.g.
Ağrı	16,85	0,83	1,95	14,07	83,48
Alpullu	10,11	4,36	3,20	2,55	25,18
Ankara	14,87	0,68	2,43	11,76	79,08
Burdur	15,01	0,47	2,30	12,24	81,54
Çarşamba	-	-	-	-	-
Elazığ	15,17	0,45	1,98	12,74	83,98
Erciş	17,50	0,47	1,72	15,31	87,47
Ereğli	15,90	0,51	2,30	13,09	82,34
Eskişehir	14,78	0,54	2,21	12,03	81,40
Ilgın	15,26	0,49	2,18	12,59	82,50
Kars	17,20	0,59	2,22	14,39	83,68
Kastamonu	15,26	0,58	2,27	12,41	81,33
Malatya	14,86	0,36	2,04	12,46	83,80
Susurluk	12,19	1,26	2,44	8,49	69,66
Uşak	14,67	0,56	2,34	11,77	80,25
Yozgat	16,70	0,50	2,22	13,98	83,71
Ortalama	**15,23**	**0,58**	**2,24**	**12,41**	**81,50**

5.2. İŞLENEN PANCAR VE ŞEKER ÜRETİMİ

5.2.1. PANCAR İŞLEME KAPASİTESİ

15 şeker fabrikamızın toplam pancar işleme kapasitesi 2018 kampanyasında 62.720 t/gün olarak gerçekleşmiştir. Tüm fabrikalarımız itibariyle son beş yıla ait değerler aşağıda verilmiştir.

	Pancar işleme kapasitesi		**Ortalama İşlenen Pancar Miktarı, Ton/Gün**				
Fabrikalar	**Kurulu Ton/gün**	**Hedef Ton/gün**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Afyon	6.000	8000	8.021	8.065	7.232	7.837	-
Ağrı	3.000	3500	-	-	-	2.784	2.745
Alpullu	4.000	3700	-	-	-	2.396	1.056
Ankara	3.000	4000	3.851	3.963	3.726	3.965	3.779
Bor	3.000	3900	3.937	3.936	3.558	3.912	-
Burdur	4.800	5200	5.134	4.947	5.011	5.134	5.192
Çarşamba	3.000	-	-	-	-	-	-
Çorum	6.000	7500	7.582	7.675	7.188	7.436	-
Elazığ	1.500	1600	1.823	1.976	1.787	1.913	1.864
Elbistan	3.000	3900	3.836	3.671	3.637	3.938	-
Erciş	1.500	2300	2.178	2.410	2.234	2.280	2.300
Ereğli	6.000	8500	8.333	8.547	7.838	8.316	8.253
Erzincan	1.500	1900	1.690	1.725	1.863	1.800	-
Erzurum	3.000	3500	3.376	3.427	3.306	3.451	-
Eskişehir	6.000	8000	7.716	7.593	6.675	8.472	8.538
Ilgın	6.000	8000	7.818	8.747	7.670	8.636	8.710
Kars	1.500	2000	-	1.520	1.899	1.517	1.609
Kastamonu	3.000	4000	3.913	3.746	3.745	3.627	3.098
Kırşehir	3.000	4000	4.234	3.871	3.862	3.859	-
Malatya	3.000	3800	3.739	3.748	3.851	3.884	3.838
Muş	3.000	3800	3.925	4.164	3.626	3.835	-
Susurluk	7.000	7000	5.167	-	-	6.006	6.455
Turhal	7.000	8000	7.203	7.848	7.821	7.870	-
Uşak	1.500	1800	1.867	1.875	1748	1.612	1.624
Yozgat	3.000	4000	3.184	3.199	3498	3.614	3.659
Toplam	**93.300**	**111.200**	**98.527**	**96.653**	**91.775**	**108.094**	**62.720**

5.2.2. KAMPANYA SÜRELERİ

Kampanyalarımız 18.09.2018 tarihinde Malatya Şeker Fabrikası ile başlamış ve 07.02.2019 tarihinde Ereğli Şeker Fabrikası ile bitmiştir. Kampanya faaliyetlerimiz 142 gün sürmüştür.

Fabrikalarımızın 2018/19 pancar kampanyası başlangıç ve bitiş tarihleri ile rafineri kampanyası bitiş tarihleri ve kampanya süreleri aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Pancar Kampanyası		Rafineri Kamp.	Kampanya Süresi (gün)	
	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Bitiş Tarihi	Pancar Kamp.	Toplam Raf. Dahil
Ağrı	28.09.18	18.11.18	21.11.18	51,00	54,00
Alpullu	16.10.18	31.10.18	02.11.18	15,00	17,00
Ankara	25.09.18	25.01.19	27.01.19	122,50	124,50
Burdur	12.10.18	29.12.18	31.12.18	78,00	80,00
Çarşamba	-	-	-	-	-
Elazığ	12.10.18	28.12.18	29.12.18	77,50	78,50
Erciş	05.10.18	11.12.18	12.12.18	67,00	68,00
Ereğli	21.09.18	04.02.19	07.02.19	136,00	139,00
Eskişehir	21.09.18	03.01.19	05.01.19	104,00	106,00
Ilgın	08.10.18	09.01.19	11.01.19	93,00	95,00
Kars	19.10.18	09.11.18	11.11.18	21,50	23,50
Kastamonu	09.10.18	21.12.18	24.12.18	73,00	76,00
Malatya	18.09.18	04.12.18	06.12.18	77,00	79,00
Susurluk	11.10.18	30.11.18	03.12.18	49,75	52,75
Uşak	15.10.18	24.01.19	25.01.19	101,25	102,25
Yozgat	02.10.18	01.01.19	02.01.19	91,50	92,50

5.2.3. İŞLENEN PANCAR VE ÜRETİLEN TOPLAM ŞEKER

Son beş yılda fabrikalarımızda kampanyada üretilen kristal, küp, rafine ve ihraç şeker miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Üretilen Şeker, Ton				
	Kristal	Küp	Rafine	İhraç	Toplam
2014	1.079.800	-	-	-	1.079.800
2015	1.023.300	-	-	-	1.023.300
2016	1.404.000	-	-	-	1.404.000
2017	1.525.050	-	-	-	1.525.050
2018	685.700	-	-	-	685.700

2018 kampanyasında fabrikalar itibariyle dağılım aşağıdadır.

Fabrikalar	İşlenen Pancar (Ton)	Üretilen Şeker, Ton				
		Kristal	Küp	Rafine	İhraç	Toplam
Ağrı	140.000	19.962	-	-	-	19.962
Alpullu	16.100	410	-	-	-	410
Ankara	461.000	54.220	-	-	-	54.220
Burdur	405.000	49.580	-	-	-	49.580
Çarşamba	-	-	-	-	-	-
Elazığ	143.500	18.275	-	-	-	18.275
Erciş	153.500	23.500	-	-	-	23.500
Ereğli	1.126.000	147.515	-	-	-	147.515
Eskişehir	888.000	106.850	-	-	-	106.850
Ilgın	810.000	102.000	-	-	-	102.000
Kars	34.600	4.980	-	-	-	4.980
Kastamonu	228.200	28.315	-	-	-	28.315
Malatya	295.500	36.810	-	-	-	36.810
Susurluk	326.000	27.680	-	-	-	27.680
Uşak	164.000	19.308	-	-	-	19.308
Yozgat	333.000	46.565	-	-	-	46.565
Toplam	**5.525.000**	**685.700**	-	-	-	**685.700**

5.2.3.1. İŞLENEN PANCAR

Son beş yılda fabrikalarımızda işlenen pancar miktarları mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

İşlenen Pancar, Ton

Fabrikalar	2014	2015	2016	2017	2018
Afyon	778.000	746.000	1.027.000	987.500	-
Ağrı	-	-	-	142.000	140.000
Alpullu	-	-	-	115.000	16.100
Ankara	464.000	428.000	503.000	454.000	461.000
Bor	374.000	407.400	477.600	446.000	-
Burdur	525.000	470.000	618.000	595.500	405.000
Çarşamba	-	-	-	-	-
Çorum	580.000	554.500	735.000	844.000	-
Elazığ	56.500	41.500	84.000	154.000	143.500
Elbistan	344.000	373.500	411.000	415.500	-
Erciş	136.500	97.000	170.500	159.000	153.500
Ereğli	975.000	963.000	1.209.700	1.142.000	1.126.600
Erzincan	208.300	194.100	203.500	194.000	-
Erzurum	200.000	182.500	286.000	317.500	-
Eskişehir	843.000	803.000	1.008.000	970.000	888.000
Ilgın	861.000	855.000	1.084.000	1.073.000	810.000
Kars	-	24.700	73.600	74.700	34.600
Kastamonu	226.000	162.000	181.000	267.200	228.200
Kırşehir	470.000	480.000	542.000	641.800	-
Malatya	258.000	282.000	362.000	369.000	295.500
Muş	236.000	228.000	310.000	314.500	-
Susurluk	301.000	-	-	533.000	326.000
Turhal	551.000	620.000	741.000	848.000	-
Uşak	180.200	160.300	200.100	187.800	164.000
Yozgat	328.500	321.000	390.000	365.000	333.000
Toplam	**8.896.000**	**8.393.500**	**10.617.000**	**11.610.000**	**5.525.000**

5.2.3.2. ÜRETİLEN TOPLAM ŞEKER

Son beş yılda fabrikalarımızda üretilen toplam şeker miktarları aşağıda gösterilmiştir.

	Şeker Üretimi, Ton				
Fabrikalar	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Afyon	100.360	89.350	137.310	135.150	-
Ağrı	-	-	-	19.948	19.962
Alpullu	-	-	-	11.000	410
Ankara	49.190	48.330	63.110	57.640	54.220
Bor	49.080	53.800	68.145	59.765	-
Burdur	64.000	56.100	80.315	78.900	49.580
Çarşamba	-	-	-	-	-
Çorum	73.225	68.735	103.018	113.170	-
Elazığ	6.465	5.120	11.480	20.400	18.275
Elbistan	39.750	44.000	48.050	51.720	-
Erciş	20.055	14.260	25.374	24.300	23.500
Ereğli	118.950	114.000	153.705	149.930	147.515
Erzincan	25.627	22.785	27.560	28.080	-
Erzurum	28.238	25.650	41.590	46.500	-
Eskişehir	100.190	89.030	120.300	127.100	106.850
Ilgın	102.650	100.028	137.850	140.300	102.000
Kars	-	3.506	11.262	10.400	4.980
Kastamonu	25.760	17.900	23.800	34.750	28.315
Kırşehir	65.170	64.069	77.960	90.220	-
Malatya	31.560	34.732	45.761	45.161	36.810
Muş	32.370	30.875	40.600	43.100	-
Susurluk	17.610	-	-	47.780	27.680
Turhal	64.400	76.810	104.240	113.026	-
Uşak	20.700	20.750	26.250	24.460	19.308
Yozgat	44.450	43.470	56.320	52.250	46.565
Toplam	**1.079.800**	**1.023.300**	**1.404.000**	**1.525.050**	**685.700**

5.3. YAN ÜRÜNLER

5.3.1. MELAS

Son beş yılda fabrikalarımızda üretilen melas miktarları mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Melas Üretimi, Ton				
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Afyon	30.000	31.720	51.005	41.091	-
Ağrı	-	-	-	5.488	5.460
Alpullu	-	-	-	5.633	1.032
Ankara	23.840	20.300	26.600	20.450	22.433
Bor	16.728	19.250	23.230	19.012	-
Burdur	22.220	21.156	29.440	24.477	18.646
Çarşamba	-	-	-	-	-
Çorum	25.092	25.890	32.757	36.994	-
Elazığ	2.496	1.688	3.750	6.248	5.679
Elbistan	13.778	16.210	17.671	16.730	-
Erciş	4.706	2.974	5.898	5.142	5.287
Ereğli	45.772	45.130	61.877	51.000	51.791
Erzincan	9.771	8.396	7.926	6.802	-
Erzurum	6.590	6.226	10.110	11.200	-
Eskişehir	32.499	34.796	53.300	39.900	39.280
Ilgın	36.560	37.777	51.673	42.580	35.350
Kars	-	1.176	2.936	3.106	1.534
Kastamonu	9.805	6.854	7.600	10.978	10.343
Kırşehir	19.040	22.211	27.270	29.456	-
Malatya	9.796	11.794	15.890	15.056	12.080
Muş	9.312	9.240	13.806	12.577	-
Susurluk	19.000	-	-	28.760	15.932
Turhal	25.470	24.534	31.300	34.100	-
Uşak	7.925	6.885	9.479	7.920	7.679
Yozgat	14.700	13.793	18.482	15.300	14.773
Toplam	**385.100**	**368.000**	**502.000**	**490.000**	**247.300**

B. Diğer Üretimler

2018 yılında alkol fabrikalarımızda toplam 6.410.000 litre saf etil alkol (%96 v/v) ve 2.113.000 litre biyoetanol üretilmiştir.

5.4. ALKOL ÜRETİMİ

Son beş yılda işlenen melas ve üretilen alkolün cins ve miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	İşlenen Melas (%50P) Ton	Üretilen Alkol (x 1000 Litre)			Füzel, lt	(x 1000 kg)		Bioetanol (x 1000 Litre)
		Ham	Saf	Toplam		Kons. Şlempe	Potasyum Sülfat	
2014	17.010	-	6.000	6.000	1.770	9.500	-	-
2015	15.280	-	5.480	5.480	772	7.800	-	-
2016	18.650	-	6.785	6.785	1.600	10.000	-	-
2017	14.060	-	4.665	4.665	1.110	6.600	-	-
2018	30.728	-	6.410	6.410	1.570	14.240	-	2.113

2018 yılında alkol fabrikalarımızda işlenen melas ve üretilen alkolün cins ve miktarları aşağıdadır.

Fabrikalar	İşlenen Melas (%50P) Ton	Üretilen Alkol (x 1000 Litre)			Füzel, lt	(x 1000 kg)		Bioetanol (x 1000 Litre)
		Ham	Saf	Toplam		Kons. Şlempe	Potasyum Sülfat	
Eskişehir	30.728	-	6.410	6.410	1.570	14.240	-	2.113
Malatya	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	**30.728**	**-**	**6.410**	**6.410**	**1.570**	**14.240**	**-**	**2.113**

6. BAKIM ONARIM VE ENERJİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Şeker Fabrikalarımızın Bakım-Onarım Faaliyetleri ile Enerji Üretim ve Tüketim Faaliyetleri uygun politika ve stratejiler belirlenerek yürütülmüştür. Pancar işleme kampanya döneminde fabrikalarımız günlük takip edilerek meydana gelen arızaların giderilmesinde, gerekli önlemler alınmış, uygun çözümler üretilmiş ve meydana gelebilecek muhtemel arızalara ışık tutması açısından bu arızaların istatistikleri de tutularak gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

Pancar İşleme Kampanyası içerisinde ve revizyon döneminde, Şeker Fabrikalarımızdan, öncelikle arıza nedeniyle uzun duruşları olan fabrikalar olmak üzere ziyaret edilerek, problemler yerinde tespit edilip, gerekli çözümler üretilmiştir.

Fabrikalarımızın 2018 yılı bakım onarım faaliyetleri ile 2018/2019 pancar işleme kampanyasındaki buhar, elektrik ve yakıt sarfiyatları Başkanlığımızca izlenmiş ve değerlendirilmiştir.

6.1. BAKIM ONARIM FAALİYETLERİ

- 2018/2019 Pancar İşleme Kampanyasında fabrikalarımızın kritik ünitelerinden olan; buhar kazanlarına ait işletme raporları, buhar türbinlerine ait işletme değerlendirme formları, aylık enerji tüketim listeleri ve arıza bildirim formları kampanya süresince takip edilmiş ve istatistikleri tutulmuştur. Ayrıca, fabrikalarımızdan gelen kesikli santrifüj sepetleri kontrol föyleri (Föy1 – Föy2) gerekli değerlendirmeye tabi tutulmaktadır.
- Fabrikalarımızın revizyon dönemlerine ait revizyon yüzdeleri aylara göre takip edilerek hedeflenen tarihteki pancar işleme kampanyasına sorunsuz girmeleri için gerekli olan destek ve yönlendirmeler yapılmaktadır.
- Fabrikalarımızın ihtiyaç duydukları malzemelerin dahili ve harici siparişlerinin takibi, kontrol ve değerlendirilmesi yapılarak sipariş edilmesine karar verilen malzemelerin teknik şartnameleri güncellenerek ihale yolu ile temin edilmiştir. Teknik şartnameye uygunluğu belirlenerek satın alınan ve merkez ambarına teslim edilen malzemelerin gerekli muayene ve kontrolleri yapılarak kabul gören malzemeler fabrikalarımıza dağıtılmıştır.
- Ayrıca Şeker Fabrikalarımızın Başkanlığımıza göndermiş olduğu 2018 yılı Makine Fabrikaları yedek parça siparişleri incelenmiş, uygun görülenlerin imalatlarının yapılması için Proje ve Yeni Tesisler Dairesi Başkanlığı vasıtasıyla ilgili Makine Fabrikalarına iletilmiştir.
- Bazı fabrikalarımızda ihtiyaç fazlası olarak bulunan malzemeler, ihtiyacı olan diğer fabrikalarımıza sevk edilerek değerlendirilmiştir. (Dişli kutusu, pompa, tesis yedekleri, elektrik motoru ve bunlara ait parçalar vb.)
- Genel Müdürlük binamızda bulunan; dizel jeneratör grubunun, telefon santralinin, kalorifer kazanları yakma sistemlerinin, asansörlerin, faks cihazlarının, fotokopi makinelerinin, klimaların, bariyer ve kesintisiz güç kaynaklarının periyodik bakımları ile arıza durumundaki bakım-onarımları, kalite sistem prosedürüne uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

- Başkanlığımız bünyesinde bulunan titreşim analizi ölçüm cihazı ile geleneksel periyodik bakımın yanı sıra planlı bakım çalışmalarının bir kolu olan kestirimci bakım tekniği uygulanmaktadır.

Başkanlığımız teknik elemanları tarafından, 2018–2019 kampanyasında Ankara, Burdur, Elazığ, Ereğli, Eskişehir, Ilgın, Kastamonu, Malatya, Susurluk, Uşak ve Yozgat Şeker Fabrikalarının kritik ünitelerinde (Turbo generatör grupları, buhar kazanı baca aspiratörleri, taze hava vantilatörleri, difüzyon dişli kutuları vb.) titreşim ölçümleri yapılmıştır. Değerlendirme raporları ilgili fabrikalarına gönderilmekte ve analiz raporları doğrultusunda gerekli bakım-onarım çalışmaları yapılmaktadır.

6.2. ENERJİ FAALİYETLERİ

- 2018 yılında TEİAŞ Soma Elektrik Teknolojileri Geliştirme ve Eğitim Tesisleri İşletme Müdürlüğünde düzenlenen "Kuvvetli Akım Tesislerinde Çalışma Yetki Belgesi" eğitimine, fabrikalarımızdan katılacak personel bilgisi, fabrikalarımızın elektrik atölyelerinin güncel yetki belgeli eleman durumları göz önüne alınarak belirlenmiş ve eğitimin programlanması için Personel ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı'na bildirilmiştir.
- Şeker Fabrikalarımıza, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından verilen Elektrik Üretim Lisanslarının, 15 yıl olan geçerlilik süresi (Bor, Ereğli ve Ilgın Şeker Fabrikalarımız hariç) 10.07.2018 tarihinde sona ereceği ve sona erecek lisansların yönetmelik gereği yenilenmesi gerektiğinden, 22 Şeker Fabrikamızın lisanslarının geçerlilik süreleri 10.07.2052 tarihine uzatılması işlemi EPDK tarafından lisans tadili ile tamamlanmış olup, yenilenen lisanslar fabrikalarına gönderilmiştir. Ayrıca buhar kazanı yakıt sistemi de Fuel Oil'den Doğalgaz-Fuel Oil'e dönüştürülen Muş Şeker Fabrikası için EPDK tarafından lisans tadil işlemi yapılmıştır.
- Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği başta olmak üzere, muhtelif mevzuatta yapılan değişiklikler ile ilgili fabrikalarımızın herhangi bir yasal yaptırıma maruz kalmaması, mevzuat değişikliklerinin titizlikle takip edilmesi ve gerekli işlemlerin yapılması konusunda fabrikalarımız bilgilendirilmiştir.
- 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu ile birlikte Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre "Enerji Tüketim Formları"nın zamanında hazırlanması ve Enerji Yöneticisi değişikliklerinin yönetmelikte belirtilen sürede bildirilmesi vb. hususlar hakkında, fabrikalarımızın herhangi bir yasal yaptırıma maruz kalmaması, mevzuat değişikliklerinin titizlikle takip edilmesi ve gerekli işlemlerin yapılması konusunda fabrikalarımız bilgilendirilmiştir.
- Varlık satış yöntemiyle özelleştirmesi yapılan fabrikalara ait, EPDK tarafından Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye verilmiş Üretim Lisanslarının, devir tarihi itibariyle sona erdirilerek, söz konusu şeker fabrikalarını satın alan tüzel kişilerin adına yeniden düzenlenmesi için EPDK'ya başvuru yapılması gerektiği ilgili şirketlere bildirilmiştir.
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), seferberlik çalışmalarında kullanılmak üzere "2018 Yılı Yurtiçi Kaynak Saptama Çizelgesi"nin elektrik piyasasında faaliyet gösteren lisans sahibi kişilerce ilgili kısımlarının Aralık 2018 sonu itibariyle her bir lisans için ayrı ayrı doldurularak resmi yazı ekinde EPDK Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı'na gönderilmesini istemiştir. Fabrikalarımız konuyla ilgili bilgilendirilerek hazırlanan çizelgeleri EPDK'ya göndermişlerdir.
- Fabrikalarımızda bulunan 4800 kW, 6000 kW ve 6400 kW turbo generatör grupları için türbin ve generatör yedek yatakları, Yozgat ve Burdur Şeker Fabrikalarındaki turbo generatör grupları

için muhtelif malzeme temini ile birlikte Susurluk Şeker Fabrikasındaki T5728 nolu turbo generatör grubunun ana yağ pompası dişli grubunun (ana yağ pompası, primer yağ pompası ve tahrik dişli) temini ve yerine montajı işleri yapılmıştır.

- Alpullu, Bor, Burdur ve Yozgat Şeker Fabrikalarındaki turbo generatör grupları için malzeme temini, tamirat, test, montaj ve devreye alma işleri yapılmıştır.
- Nuri Şeker Uşak Şeker Fabrikasında yeni temin edilen buhar kazanlarının, öncelikli yakıt kaynağı türü doğalgaz olması nedeniyle, mevcut lisansındaki yakıt türünün Linyit-Fuel Oil'den Doğalgaz-Fuel Oil'e dönüştürülmesi için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na (EPDK) lisans tadili müracaatı yapılmıştır.
- 2018-2019 pancar kampanyası başlangıcı ve devamında Ankara, Elazığ ve Yozgat Şeker Fabrikalarında bulunan turbo generatör gruplarında oluşan sorunların tespiti ve giderilmesi için Siemens firmasından süpervizörlük hizmet alım işleri gerçekleştirilmiştir.

7. İDARİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mevzuata ve Teşekkül amaçlarına uygun olarak, İç Hizmetler, Haberleşme, Sivil Savunma faaliyetlerinde karlılık ve verimlilik ilkeleri uyarınca çalışmalar yapmaktadır.

7.1. İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ

Müdürlüğümüz ile ilgili dış ilişkiler ve her türlü protokol işlerinin yürütülmesini sağlamak, Genel Müdürlüğün bina, lojman ve tesislerine ait; bakım, onarım, güvenlik, temizlik, ısınma, aydınlatma, santral, telefon ve genel hizmetlerin düzenli bir şekilde yönetilmesini sağlamak. Teşekkül taşıtları ile kiralık taşıtların servise eksiksiz olarak girmesini ve koordineli çalışmasını sağlamak, Resmi bayram, tatil ve matem günlerinde bayrak çekilmesi, binaların donatılması ve aydınlatılmasını sağlamak. Birimi ile ilgili her türlü iş emniyetini ve iş kazalarına mani olacak gerekli önlemlerin alınmasını sağlamak. Genel Müdüre gelen misafirleri karşılama, ağırlama ile temsil işlerinin yürütülmesini sağlamaktır.

2018 yılı içerisinde Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü ve Fabrika Hizmetlerinin yürütülmesinde kullanılan kiralık araçların çalışma durumları takip edilmektedir.

Genel Müdürlük personeli ile misafirlere ve yemek yemelerine müsaade edilecek kişilere verilecek öğle yemeğinin (malzemesi şirketimize ait); pişirilmesi, dağıtılması, toplanması, bulaşıkların yıkanması, yemekhane müştemilatının temizlenmesi, tertip ve tanzim hizmetinin yürütülmesini sağlamak.

Genel Müdürlüğümüz birimleri tarafından hazırlanıp birimimize gönderilen 2017 yılı Faaliyet Raporuna esas bilgiler bir araya getirilerek matbaada basımını müteakip Genel Müdürlüğümüz ve teşkilatımıza dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

2018 yılı içerisinde; Yönetim Kurulumuzun aldığı kararlarla imza tescil işlemleri Ankara Ticaret Odasına yaptırılarak söz konusu işlemlerin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanması sağlanmıştır.

7.2. HABERLEŞME VE ARŞİV MÜDÜRLÜĞÜ

Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve kurumun amaçlarına uygun olarak haberleşme ve arşiv faaliyetleri üzerinde çalışmalar yapar.

Teşekküle gelen ve giden evrakların ilgili yere en seri şekilde ulaştırılmasını sağlar.

Teklif mektuplarına kanunlara uygun şekilde işlem yapar.

Arşiv faaliyetlerinin yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yürütülmesini sağlar.

- Teşkilatımız hariç Genel Müdürlükte 6059 adet gelen yazı kayıt altına alınmıştır.
- 12064 adet kayıtlı yazı gönderilmiştir.
- 460 Adet Kıymetli Evrak Kayıt altına alınmıştır.

7.3. SİVİL SAVUNMA

İdari İşler Dairesi Başkanlığına bağlı olarak görevini yerine getiren Sivil Savunma Uzmanlığında 1 Sivil Savunma Uzmanı ve 2 Şef görev yapmaktadır.

2018 Yılı içerisinde fabrikalarımızdan gelen Sivil Savunma Planları ve Savaş Hasarı Onarım Planlarının Genel Müdürlüğümüz ve Bakanlık tarafından onaylanması işlemleri yapılmış, afet, sivil savunma, acil durum ve seferberlik hizmetleri için gerekli ödeneğin bütçeye konulması ile ilgili işler yürütülmüş "İş Yerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik" gereği Genel Müdürlük Merkez binamızda teşkil edilmiş Acil Durum Ekipleri güncellenerek eğitimleri verilmiş, Deprem Tahliye Tatbikatında görev alınmıştır.

8. BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

8.1. BİLGİ VE TEKNOLOJİ KAYNAKLARI

Kurumumuz Merkez ve Taşra Teşkilatlarında iş süreçlerinin hızlı, etkin ve verimli bir şekilde sürdürülebilmesi için, bilgi ve iletişim teknolojilerinden en üst seviyede faydalanmaya çalışılmaktadır.

Kurumun, internet servisi, Web sitesi, elektronik posta hizmeti, güvenlik duvarı, virüs, spam, ağ yönetimi, yedekleme gibi bilgi işlem hizmetlerini yerine getirmektedir. Kurumumuzla ilgili haber ve duyuruları resmi internet sitemiz (www.turkseker.gov.tr) üzerinden, kurum içi haber, bilgi, duyuru gibi hizmetleri de Kurumun resmi Portalı (http://sekerportal) üzerinden kullanıcılara sunulmaktadır.

- Kurum Web sitesi sürekli güncel tutularak faaliyetlerimiz hakkında kamuoyu sürekli bilgilendirilmektedir.
- Merkez ve Taşra teşkilatlarımızda bulunan kullanıcılara kesintisiz İnternet ve elektronik posta hizmeti verilmektedir.
- Tüm kullanıcıların kurumsal yazılımlarının güncel tutulması, donanım ve yazılım arızalarının giderilmesi ve güncel olması sağlanmaktadır.
- Türk Telekom A.Ş. ile yaptığımız Protokolle 200 MB Metro Ethernet İnternet, 150 MB hat kapasiteli TTVPN teknolojisi kullanılarak güvenli veri alışverişi yapılmaktadır.
- Genel Müdürlük ile Fabrikalar arasında bulunan NETWORK trafiği sürekli açık tutulmuş veri aktarımı ve Network üzerinden yapılan işler aksatılmadan yürütülmüştür.
- 5651 sayılı yasa gereği Bilgi Güvenliği, Network ağ güvenliği en üst seviyeye çıkartılmış, URL filtreleme, Atak önleme, virüs ve anti virüs programları sürekli güncel tutulmuştur.
- Gelişen teknolojiler doğrultusunda, ödeneklerde dikkate alınarak yeni bilgisayar ve yazıcı talepleri karşılanmıştır.
- Kurumumuzda uygulama programları tarafımızdan geliştirilerek personelimizin hizmetine sunulmaktadır. Söz konusu uygulamalar sürekli güncel tutulmuştur.

- Şeker Enstitüsü Müdürlüğü, EMAF ve Eskişehir Makine Fabrikaların Network altyapıları yenilenmiştir
- **Ağrı,** Ankara, **Erciş**, Kars, **Kastamonu**, Malatya, **Susurluk** ve **Uşak** Şeker Fabrikalarımızda "**Randevulu Pancar Alım Sistemi**" kurularak, pancar alımlarının kontrollü bir şekilde yapılması sağlanarak, bir program dahilinde tesellüm işlemleri yapılmıştır.

8.2. KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ

- 2018 yılı içinde; TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sisteminin işleyişiyle ilgili olarak 20-21 Kasım 2018 tarihleri arasında Kalite Yönetim Sistemi İç Tetkikleri, ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi iç tetkikleri ise 14.01.2019 tarihinde yapılmıştır.
- Dış Denetimler ise Nissert Uluslararası Sertifikasyon ve Denetim Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından 17 Ocak - 31 Ocak ve 1 Şubat 2019 tarihlerinde yapılmıştır.
- Dış Denetimler sonucunda TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi için 24.02.2022 tarihine kadar, ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi için 05.02.2020 tarihine kadar sertifikalar alınmıştır.

9. ARAŞTIRMA, PLANLAMA VE KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mevzuata ve Teşekkül amaçlarına uygun olarak görüş, politika ve stratejiler belirlenerek, yatırım politikaları en uygun şekilde tespit edilmiş, Teşekkülün karlılık ve verimlilik anlayışı içinde çalışmasına yönelik tarımsal, teknik, ekonomik ve idari konular üzerinde alternatifler oluşturulmuş ve alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi sağlanmıştır.

9.1. ÜRETİM PLANLAMA VE PROGRAMLAMA FAALİYETLERİ

T.C. Sayıştay Başkanlığı'nın Şirketimiz faaliyetlerine ilişkin hazırladığı Denetim Raporlarında yer alan Öneriler, Diğer Öneri ve Tavsiyeler ile Önceki Yıllardan Devam eden ve İzlemede olan Konulara verilen cevaplar hazırlanarak, Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu (KİT) Alt ve Üst Komisyon toplantılarının organizasyonu yapılmış, katılım sağlanmış, KİT Komisyonu tarafından istenen bilgi ve belgeler hazırlanmıştır. Toplantılarda, Şirketimize yöneltilen sorulara ilişkin cevaplar oluşturulmuştur.

Milletvekilleri tarafından TBMM Başkanlığı'na tevcih edilen, Şeker Sanayiine ilişkin, Başbakan ve Bakanlar tarafından cevaplandırılması istenen soru önergelerine, Şirketimizin görüşleri oluşturulmuştur.

Fabrika Müdürlerinin katılımıyla düzenlenen Kampanya Değerlendirme ve Hazırlık Toplantılarının organizasyonları yapılmış, bu toplantılara ilişkin dokümanlar hazırlanmıştır.

OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) Tarım Politikaları çerçevesinde yapılan Üretici ve Tüketici Destekleme Eşdeğeri Hesaplamaları için kullanılacak Şirketimizle ilgili veri formu hazırlanarak T.C. Tarım ve Orman Bakanlığına gönderilmiştir.

İçinde bulunulan ve önceki pazarlama yılına ait kampanya faaliyetleri (Şeker, Alkol ve Melas Üretim, Satış, Stok bilgileri, Personel Sayısı, Yatırım Ödenekleri, Pancar Bedel Ödemeleri ve Şirketin Borç ve Alacakları) her hafta Cuma günleri Genel Müdür, Sayıştay Denetçileri ve Genel Müdür Yardımcıları ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığına sunulmuştur.

9.2. DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ

Dünya şeker sektöründe; üretim, tüketim, stok durumu ile Dünya şeker bilançosu, Dünya fiyatları, şeker ticareti ve AB şeker rejimi ile ilgili düzenlemeler izlenmekte, AB'ye uyum sürecinde bu düzenlemelerin ülkemiz şeker sektörüne ve Teşekkülümüze muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) yükümlülüklerimiz ve bu kapsamda devam etmekte olan İleri Tarım Müzakerelerinde ve diğer uluslararası anlaşmalarda meydana gelen gelişmeler takip edilmektedir.

9.3. ÖZELLEŞTİRME

Teşekkülümüz 20.12.2000 tarih ve 2000/92 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) kararı ile özelleştirme kapsamına alınmıştır. ÖYK'nın 08.10.2007 tarih ve 2007/57 sayılı kararı ile de özelleştirme programına alınarak T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bağlanmıştır. Danıştay İ.D.D. kurulunun 12.06.2008 tarih ve 2008/497 sayılı kararı ile yürütmenin durdurulması kararı alınmış ve bu karar sonrasında ÖYK'nın 12.08.2008 tarih ve 2008/50 sayılı kararı ile Teşekkülümüz tekrar özelleştirme programına alınmıştır.

18.08.2011 tarih ve 2011/67 sayılı ÖYK kararı ile T.Ş.F.A.Ş.'nin özelleştirme süresinin 31.12.2014 tarihine kadar tamamlanmasına karar verilmiştir. 15.12.2014 tarih ve 2014/122 sayılı ÖYK kararı ile Şirketimizin özelleştirme işlemlerinin 31.12.2014 tarihinden itibaren 2 (iki) yıl uzatılmasına karar verilmiştir. 21.11.2016 tarih ve 2016/67 sayılı ÖYK kararı ile Şirketimizin özelleştirme işlemlerinin 31.12.2016 tarihinden itibaren 2 (iki) yıl uzatılmasına karar verilmiştir. Son olarak 17.01.2018 tarih ve 2018/07 sayılı ÖYK kararı ile Şirketimizin özelleştirme işlemlerinin 31.12.2023 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

ÖYK'nın 01.12.2005 tarih ve 2005/130 Sayılı Kararı ile özelleştirme programına alınan ve ÖİB kararı ile Sümer Holding A.Ş.'ye devredilen Bor, Ereğli ve Ilgın Şeker Fabrikaları Danıştay İdari Kurulunun 05.04.2007 tarih ve YD. İtiraz No: 2007/87 Sayılı Yürütmenin durdurulması kararının yerine getirilmesini teminen ÖYK'nın 18.09.2007 tarih ve 2007/54 sayılı Kararı ile Bor Şeker Fabrikası, Ereğli Şeker Fabrikası ve Ilgın Şeker Fabrikasının (tüm çalışanları ile birlikte) eski statüsüne iade edilerek TÜRKŞEKER'e devredilmesine karar verilmiştir.

29.11.2011 tarihinde ihaleye çıkarılmış olan; Portföy B (Malatya, Erzincan, Elazığ, Elbistan) Portföy C (Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum, Çarşamba) Şeker Fabrikalarının satış işlemi Özelleştirme Yüksek Kurulunun 09.10.2012 tarih ve 2012/151 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Özelleştirme sürecinde gelinen son aşamada, 20.02.2018 tarihinde T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 14 fabrikanın (Afyon, Alpullu, Bor, Burdur, Çorum, Elbistan, Erzincan, Erzurum, Ilgın, Kastamonu, Kırşehir, Muş, Turhal ve Yozgat Şeker Fabrikaları) özelleştirilmesi için ihale süreci başlatılmış; ihale ilanı 21.02.2018 tarih ve 30339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Bu kapsamda Kastamonu Şeker Fabrikası dışında (alıcı çıkmadığı için); Afyon, Alpullu, Bor, Burdur, Çorum, Elbistan, Erzincan, Erzurum, Ilgın, Kırşehir, Muş, Turhal ve Yozgat Şeker Fabrikaları'nın pazarlık görüşmeleri tamamlanmış, satışlara ilişkin ÖYK kararları çıkmıştır. Bu fabrikalardan 10 adetinin (Afyon, Alpullu, Bor, Çorum, Elbistan, Erzincan, Erzurum, Kırşehir, Muş, Turhal) devir işlemleri tamamlanmış, Burdur, Yozgat ve Ilgın Şeker fabrikalarının satışı ise 25.12.2018 tarihli ve 505 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile iptal edilmiştir. 13 şeker fabrikasının satışı ile ilgili bilgileri içeren tablo ilerleyen sayfalarda verilmiştir.

Fabrikalarımıza ve Portföy Gruplarına ait "Personel Durumu", "İşçi Adetlerine Göre Kıdem ve İhbar Tazminatı Yükü" ve Teşekkülümüzün "Borç-Alacak Durumu" cetvelleri haftalık olarak ÖİB'ye düzenli bir şekilde gönderilmiştir.

Şirket Bilgileri 3'er aylık dönemler halinde düzenli olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Teşekkülümüze ait Bilanço, Gelir Tablosu ve Ek Performans Kriterleri 3'er aylık dönemler halinde bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na bildirilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından istenen diğer bilgi ve belgeler süresi içerisinde gönderilmiştir.

Teşekkülümüzün Bağlı Menkul Kıymet ve Kooperatiflerinin Taahhüt ve Ödenen Sermaye durumları ile sahip olduğumuz Hisse Senetleri ve Muvakkat Hisse İlmühaberleri durumunu gösteren tablolar 3'er aylık dönemler halinde hazırlanarak ilgili başkanlığa gönderilmiştir.

9.4. YATIRIMLAR

15 Ocak 2018 tarih ve 30302 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanan 2018 Yılı Yatırım Programında Şirketimize toplam 120.000.000 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Şirketimizin 2018 yılı Yatırım Programında;

Tarım Sektörü

2018A020260 No'lu Muhtelif İşler,

İmalat Sanayi Sektörü

2013C010080 No'lu Çevre Koruma Amaçlı Projeler,

2018C010020 No'lu Muhtelif İşler,

2018C010160 No'lu Melastan Şeker Alımı Projesi, projeleri bulunmaktadır.

2018 Yılı Yatırım Programında yer alan projelere ilişkin olarak Başkanlığımıza intikal eden ödenek aktarım talepleri, "2018 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2017/10924 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı" doğrultusunda değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır.

Şirketimizin "2019-2021 Dönemi Yatırım Programı Yatırım Teklifleri" hazırlanmış ve Yönetim Kurulumuzun 25/12/2018 tarih ve 2848/27 sayılı toplantısında uygun görüldükten sonra, elektronik ortamda T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının Kamu Yatırımları Bilgi Sistemine (Ka–Ya) girilmiş ve bir nüshası da 14/01/2019 tarih ve 2302 sayılı yazımızla T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kanalıyla T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir. 2018 yılı yatırım programında yapılan revizyonlar ilgili makam onayından sonra (Ka–Ya) sistemine işlenmiştir. 2018 Yılında Yatırım Programına alınan "Melastan Şeker Alımı Projesi" güncel koşullarda ekonomik yönden uygulanabilirliğini yitirmesi nedeni ile Yönetim Kurulunun yukarıda adı geçen toplantısında alınan karar doğrultusunda yatırım programından tamamen çıkarılmış, 2019 yılı yatırım tekliflerinde de yer verilmemiştir. 2019 Yılı Yatırım Tekliflerinin hazırlanmasında, işletmelerimizin teknolojik düzeyi ve verimliliklerin artırılması, kalite ve çevre sorunlarına duyarlı olunması göz önünde bulundurulmuştur.

9.5. KOORDİNASYON ÇALIŞMALARI

Türkşeker'in temel faaliyet alanı olan şeker üretiminin günün koşullarına göre devamlılığının sağlanması karşılaşılan darboğaz ve sorunların çözümü için gerekli önlemlerin zamanında alınması, şirketimizin; tarım, şeker üretimi, pazarlama ve yatırım politikalarına yön verilmesi, ilgili birimler arasında iletişim ve koordinasyonun sağlanması amacıyla 2018 yılı içinde 1 defa koordinasyon kurul toplantısı yapılmıştır.

9.6. ARAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

A ve C pancarı alım fiyatının belirlenmesine yönelik olarak; 4634 sayılı Şeker Kanunu gereğince fiyat belirlenmesinde esas alınması gereken kriterler ile dünyada ve ülkemiz şeker sektöründe yaşanan gelişmeler değerlendirilerek çalışmalar yapılmıştır.

Teşekkülümüz faaliyetlerinin mali ve ekonomik değerlendirmesi ve performansının ölçülmesi amacıyla, yıllık faaliyet sonuçları, mali ve ekonomik göstergeler, finans yapısı gibi konular incelenerek değerlendirmeler yapılmıştır.

Sanayiimizin tanıtımına yönelik olarak çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Şeker Sanayiinin, Teşekkülümüzün ve fabrikalarımızın tanıtıldığı; brifing dosyaları, bilgi notları ile çeşitli açılış ve toplantılar için konuşmalar hazırlanmıştır.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2018 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programına ait ilke ve hedefleri 11/10/2017 tarih, 2017/10925 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilmiş olup, "2018 Yılı Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair Tebliğ" 19/12/2017 tarih 30275 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. İlgili Tebliğin "Kurumsal Verilerin Yayımlanması" başlıklı 21 inci maddesi gereğince Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin "2017 yılı Sektör Raporu" hazırlanmıştır.

Dünya ve Türkiye Şeker Sektörü takip edilerek Türkşeker'in sektör içindeki yerinin analiz edilebilmesi ve sektörel politikaların geliştirilmesine yardımcı olabilmesi amacıyla hazırlanan raporda; Dünyada ve Türkiye'de sektörün durumu, Türkiye Şeker Sektörünün tarihsel gelişimi, sektörün bütününde gösterilen faaliyetler ile Türkşeker'in gösterdiği faaliyetler, özelleştirme, pazardaki etkinlik ve rekabet Teşekkülün içinde bulunduğu darboğazlar ele alınmış; faaliyetler genellikle rakam ve grafiklerle yıllar itibariyle mukayeseli olarak verilmiştir.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca uygulanmakta olan KİT İzleme Projesi kapsamında Başkanlığımızı ilgilendiren hususlar günlük olarak elektronik ortamda izlenerek gerekli bilgi akışı sağlanmıştır.

Hammadde, şeker ve yan ürünlere ilişkin üretim, satış, stok, fiyat bilgileri ile fabrikaların teknik değerlerinin yer aldığı rapor her ay T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Şeker Dairesi Başkanlığı'na elektronik ortamda gönderilmektedir.

9.7. YAZIŞMALAR

2018 yılında, çoğunluğu dış kuruluşlardan olmak üzere Daire Başkanlığımıza intikal eden 1225 adet yazı; gerekli işlemleri süresi içinde tamamlanarak sonuçlandırılmıştır.

Türkşeker'e ait Şeker Fabrikalarının Özelleştirme İhaleleri ile İlgili Bilgiler

İHALE KONUSU ŞEKER FABRİKASI	NİHAİ PAZARLIK TARİHİ	A KOTASI ŞEKER TON	DEVİR VE TESLİM TARİHİ	SATIN ALAN FİRMA
AFYON	26.04.2018	115.000	28.08.2018	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim Sanayi Ticaret A.Ş.
BOR	06.04.2018	62.000	21.09.2018	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim Sanayi Ticaret A.Ş. kontrolünde (Bor Şeker A.Ş.)
ÇORUM	09.04.2018	95.750	25.06.2018	Safi Katı Yakıt Sanayi ve Ticaret A.Ş. kontrolünde (Çorum Şeker Fabrikası A.Ş.)
ELBİSTAN	26.04.2018	50.000	11.07.2018	Mutlucan Tuz Madencilik İnşaat Turizm Otomotiv Petrol Nakliye Sanayi ve Ticaret A.Ş. kontrolünde (Mutlucan Şeker Üretimi Gıda San. ve Tic. A.Ş.)
ERZİNCAN	10.05.2018	26.500	16.07.2018	Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.
ERZURUM		50.500		
KIRŞEHİR	06.04.2018	70.250	25.05.2018	Tutgu Gıda Turizm İnşaat İmalat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
MUŞ	27.04.2018	40.500	16.07.2018	MBD İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.- Öz Er-Ka İnşaat Turizm Elektrik Taahhüt Ticaret ve Sanayi A.Ş. Ort. Gir. Grubu kontrolünde (Muş Şeker Üretim San. ve Tic. A.Ş.)
TURHAL	16.04.2018	100.750	08.06.2018	Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.
ALPULLU	27.04.2018	25.000	06.12.2018	Binbirgıda Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
BURDUR	26.04.2018	74.000	Satış iptal edilmiştir.	Erser Grup Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.- Sterk Plast Ltd. Ortak Girişim Grubu
ILGIN	16.04.2018	107.500	Satış iptal edilmiştir.	Alteks Tekstil Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
YOZGAT	09.04.2018	58.000	Satış iptal edilmiştir.	Doğuş Yiyecek ve İçecek Üretim Sanayi Ticaret AŞ
TOPLAM		875.750		

10. PERSONEL VE SOSYAL İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Yurdumuzun her köşesinde faaliyet gösteren Şeker Fabrikalarımız, diğer Teşkilat ve Ünitelerimizde hizmet gören mensuplarımızın çağdaş personel yönetiminin gereklerine uygun olarak istihdam olunması, ilk işe başladıktan emekli oluncaya kadar geçen dönemde tüm özlük haklarının takibi ve tatbiki; Şirketimizin personel politikasının temelini teşkil etmektedir.

Sanayiimizin Şeker Fabrikalarının faaliyetlerinden dolayı, ihtiyacımız olan Makine ve Tesislerin, Makine Fabrikalarımız ile Elektromekanik Aygıtlar Fabrikamızda imalat çalışmaları sürdürülmektedir.

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 08/10/2007-2007/57 ve 12/08/2008-50 sayılı Kararları ile Özelleştirme Programına alınan ve 17.01.2018 tarih ve 2018/07 sayılı Kararı ile 31.12.2023 tarihine kadar özelleştirilmesinin tamamlanması kararlaştırılan Şirketimize, Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2018 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programı çerçevesinde 2018 yılında 1 Genel Müdür açıktan, 2 Fabrika Müdür Yardımcısı mahkeme kararı, 1 Müdür Yardımcısı seçim sonucu istihdamı yapılmıştır.

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 20.12.2000 tarih ve 2000/92 sayılı Kararı ile Özelleştirme Kapsamına alındığı tarihte Teşekkülümüzde memur, sözleşmeli ve işçi olmak üzere toplam olarak 30.612 personel çalışmakta iken 31 Aralık 2018 tarihi itibariyle %79,17 oranında (24234 kişi) azalarak personel sayımız 6.378'e düşmüştür. Çalışan personelimizin %50'sinin 25 yıldan fazla hizmeti olması

ve 50 yaş üzerinde bulunması nedeniyle son yıllarda emekliye ayrılmalar artarak devam etmektedir. Dolayısıyla fiili personel sayımız hızla düşmektedir.

Personel ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığının 2018 yılı içindeki faaliyetlerinin bir bölümü aşağıda gösterilmiştir.

10.1. EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

10.1.1. EĞİTİM FAALİYETLERİ

Kurum çalışanlarımızın bilgilerini tazelemek ve geliştirmek, her kademedeki çalışanlarımızın moral ve motivasyonunu arttırarak etkin ve verimli çalışmalarını sağlamak amacıyla geçmiş yıllarda olduğu gibi 2018 döneminde de eğitim programları uygulanmıştır. Eğitim faaliyetlerimiz çerçevesinde yapılan eğitimlerde, eğitici olarak varsa bünyemizde konu ile ilgili uzmanlardan faydalanma yönüne gidilerek, yoksa hizmet alımı yoluyla Eğitim-Danışmanlık firmalarından bu eğitimler satın alınmıştır.

Eğitim konularının tüm çalışanları kapsamasına özen gösterilmiştir. 2018 Yılı Hizmet İçi Eğitim Planı doğrultusunda, Teşkilatımız ve Daire Başkanlıklarımızın isteği göz önüne alınarak; 17 konuda yapılan plan içi eğitimlere 477 personelimiz; 19 konuda yapılan plan dışı eğitimlerine (161 kişi iş sağlığı ve güvenliği dahil) 429 personelimiz iştirak etmiştir. Bu dönemde eğitime katılan toplam 906 personelden; 499'u memur, 407'si işçi statüsünde olmuştur.

Periyodik olarak yapılması mevzuatlar yönüyle zorunlu olan İlk Yardım ve İş Sağlığı ve Güvenliği konularında da eğitimlere teşkilatımızda devam edilmektedir.

Mevzuatlar gereği belge-sertifika alınması zorunlu işlerde çalışanlarımız için de yetkili kurumlardan eğitimler aldırılarak belgelendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Sanayi ve Hizmet Sektöründe ihtiyaç duyulan nitelikli işgücünün karşılanmasına yönelik olarak mesleki ve teknik eğitim kurumlarındaki öğrencilere 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu çerçevesinde eğitim yaptırılmakta, öğrencilerin iş hayatına uyumu ve mesleki bilgilerinin uygulanma alanında geliştirilmesi sağlanmaktadır. Bu dönemde de Mesleki Orta Öğretim ve Yüksek Öğretim öğrencilerimizden 569 öğrencimize kurumumuzda eğitim aldırılmıştır.

10.1.2. SON İKİ YILLIK EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Yıllara Göre Eğitim Faaliyetleri

	2017	**2018**
PLAN İÇİ	5446	477
PLAN DIŞI	601	429
MESLEKİ EĞİTİM VE STAJ	1291	569
TOPLAM	**7338**	**1475**

Eğitime Katılanlar

	2017	**2018**
MEMURLAR	665	499
İŞÇİLER	5382	407
STAJYERLERLER	1291	569
TOPLAM	**7338**	**1475**

Eğitim Konularına Göre Dağılımı

	2017	2018
YÖNETİCİLİK		
İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ	------	-----
EĞİTİM VERME TEKNİKLERİ	634	161
BİLGİ BECERİ GELİŞTİRME	------	-----
SOSYAL DAVRANIŞLAR	46	442
YABANCI DİL	175	93
İŞBAŞI EĞİTİMİ	-----	------
MEVZ. VE STAND.UYUM	4796	------
YETİŞTİRME ORYANTASYON	117	72
MESLEK EĞİT. (3308 Sy.Kn)	------	------
T.AFET.YANG.DUR.ALIN.GER.ÖNLEMLER	712	299
İLKYARDIM	36	27
YÜKSEKOKUL STAJLARI	193	49
BİLGİ İŞLEM EĞİTİM	579	270
	50	62
TOPLAM	**7338**	**1475**

Çalışan Personel Sayısı

	2017	2018
MEMURLAR	1586	1088
İŞÇİLER (DAİMİ)	5267	3572
TOPLAM	**6853**	**4660**

Yıllara Göre Eğitim Oranları (%)

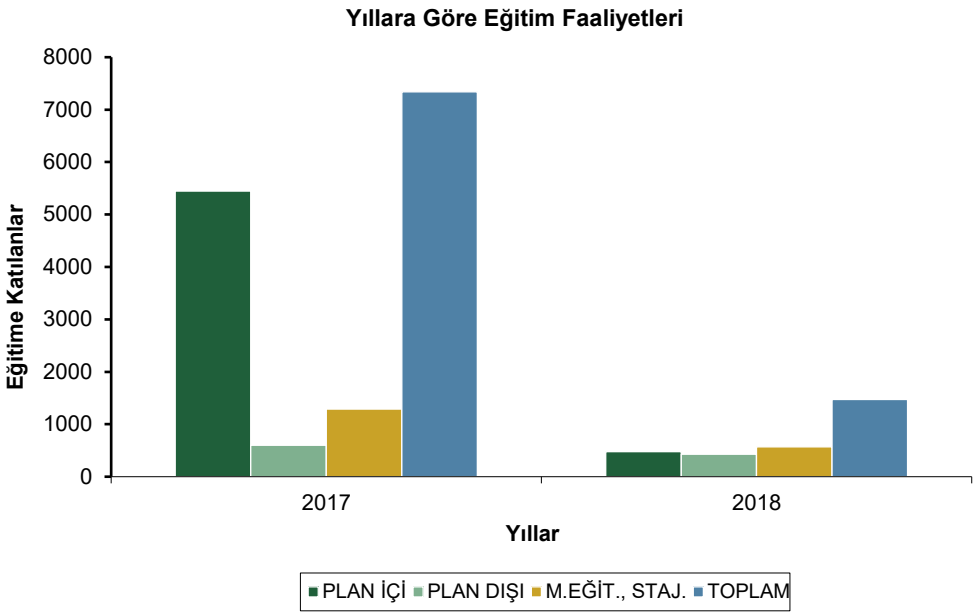
	2017	2018
MEMURLAR	42	42
İŞÇİLER (DAİMİ)	102	11
TOPLAM	**88**	**19**

Eğitilen Sayısı ve Eğitim (Kişi-Saat)

	PLAN İÇİ		PLAN DIŞI		İŞBAŞI EĞİTİMİ		GENEL TOPLAM	
YILLAR	**Katılımcı Sayısı**	**Toplam Kişi Saat**	**Katılımcı Sayısı**	**Toplam Kişi Saat**	**Katılımcı Sayısı**	**Toplam Kişi Saat**	**Katılımcı** Sayısı	**Toplam Kişi Saat**
2017	650	9718	601	20341	4796	47960	6047	78019
2018	477	6620	429	4403	-	-	906	11023

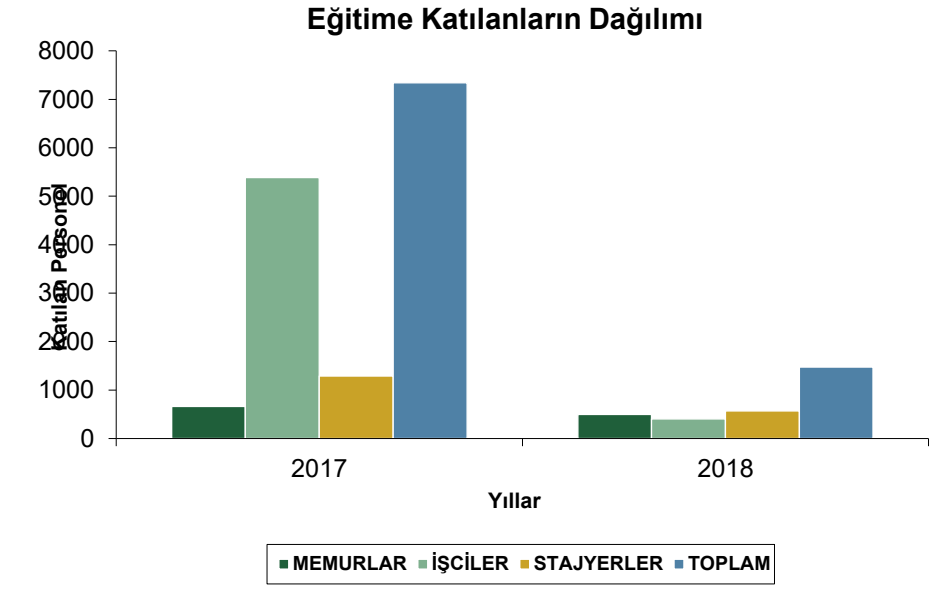
YILLARA GÖRE EĞİTİM FAALİYETLERİ

YILLAR	2017	2018
PLAN İÇİ	5446	477
PLAN DIŞI	601	429
M.EĞİT., STAJ.	1291	569
TOPLAM	**7338**	**1475**

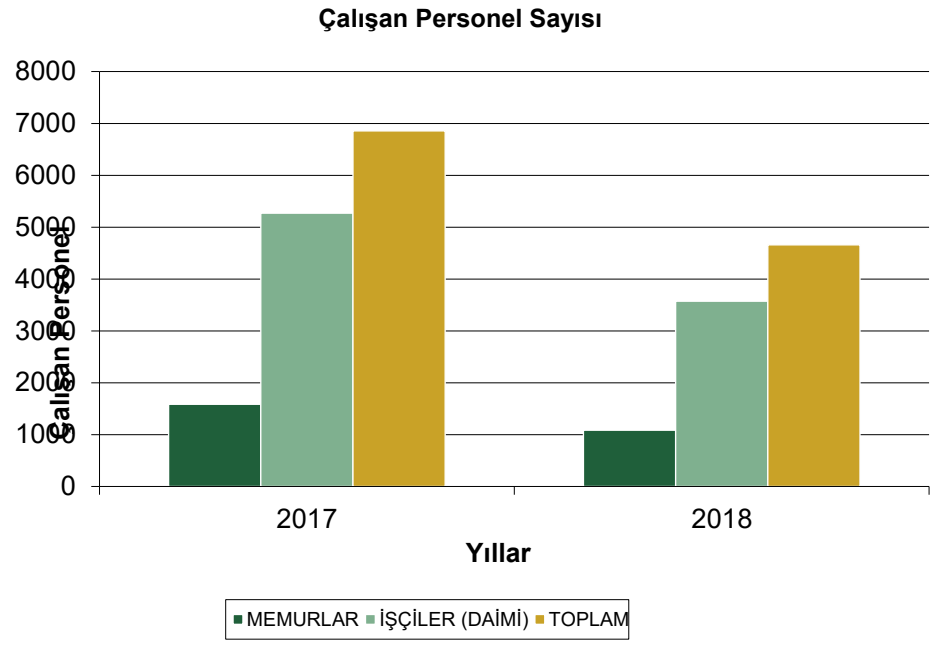
EĞİTİME KATILANLAR

	2017	2018
MEMURLAR	665	499
İŞÇİLER	5382	407
STAJYERLER	1291	569
TOPLAM	**7338**	**1475**

ÇALIŞAN PERSONEL SAYISI

	2017	2018
MEMURLAR	1586	1088
İŞÇİLER (DAİMİ)	5267	3572
TOPLAM	**6853**	**4660**

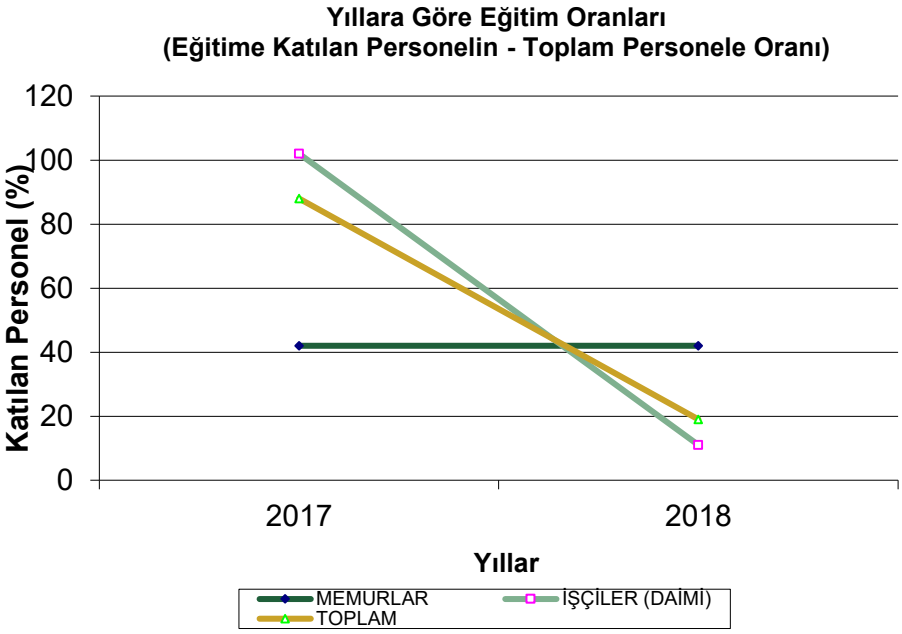

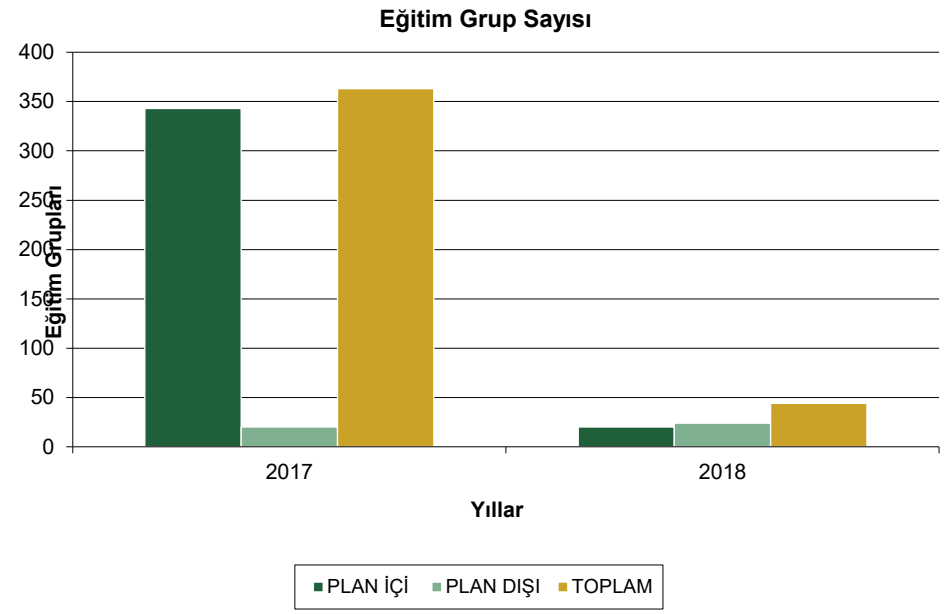
YILLARA GÖRE EĞİTİM ORANLARI (%)

	2017	2018
MEMURLAR	42	42
İŞÇİLER (DAİMİ)	102	11
TOPLAM	**88**	**19**

EĞİTİM GRUP SAYISI

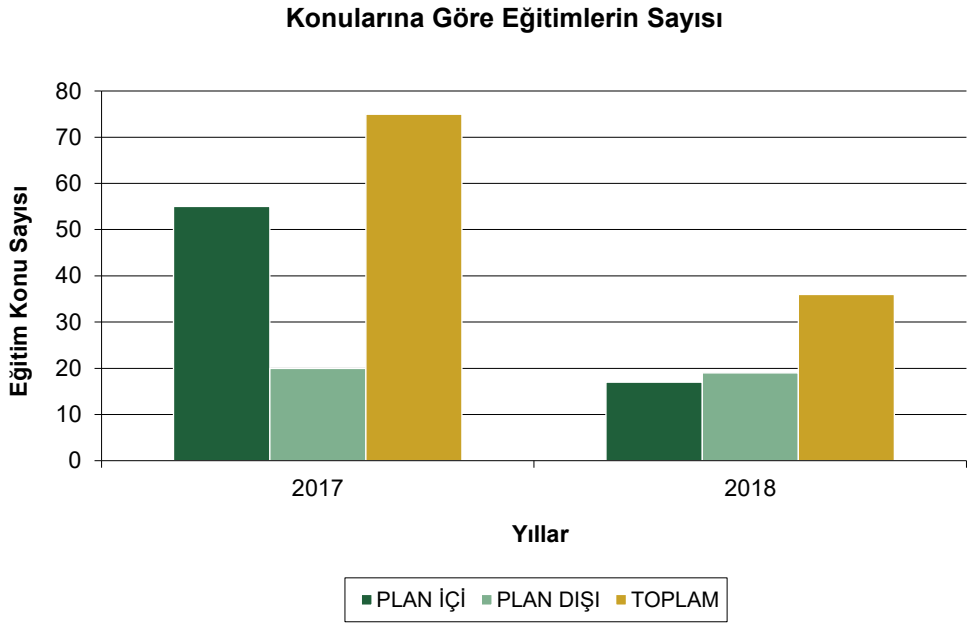
YILLAR	2017	2018
PLAN İÇİ	343	20
PLAN DIŞI	20	24
TOPLAM	**363**	**44**

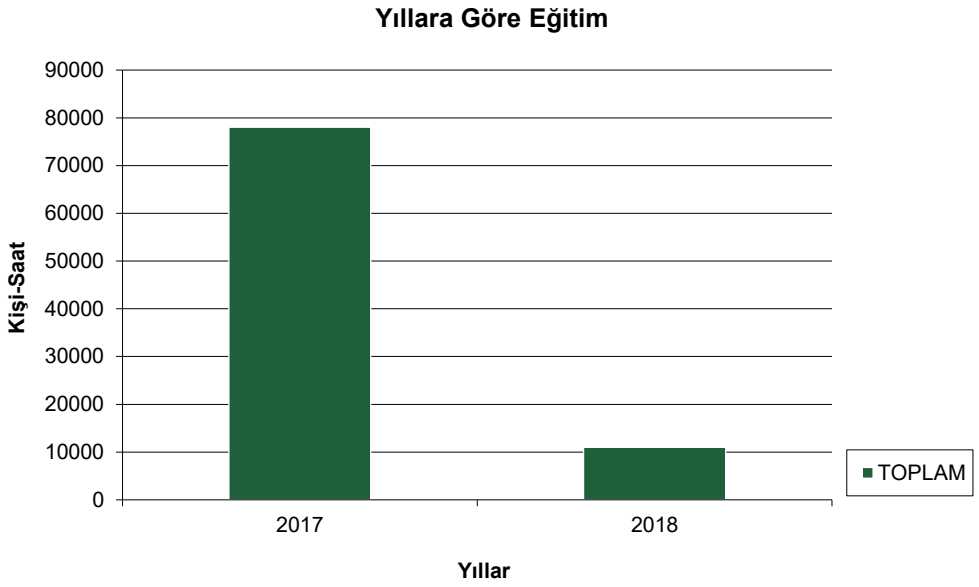
KONULARINA GÖRE EĞİTİMLERİN SAYISI

YILLAR	**2017**	**2018**
PLAN İÇİ	55	17
PLAN DIŞI	20	19
TOPLAM	**75**	**36**

YILLARA GÖRE EĞİTİM SÜRELERİ (Kişi-Saat)

	2017	**2018**
TOPLAM	78019	11023

11. PAZARLAMA VE SATIŞ-SATINALMA DAİRESİ BAŞKANLIKLARI

11.1. DÜNYA ŞEKER DURUMU

Dünyada son tamamlanan 2017/2018 Pazarlama Yılında 182,7 milyon ton (41,1 milyon tonu pancar + 141,6 milyon tonu kamış) beyaz şeker üretilmiş olup, %78'i kamış, %22'si pancar şekeridir. 2018/2019 Pazarlama Yılı üretiminin ise 180,4 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir. 2012/2013 Pazarlama Yılından içerisinde bulunduğumuz 2018/2019 Pazarlama Yılına kadar Dünya Şeker Dengesine ait bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

DÜNYA ŞEKER DENGESİ - Bin Ton / Tel Quel

	2018/19	**2017/18**	**2016/17**	**2015/16**	**2014/15**	**2013/14**	**2012/13**
ÜRETİM	180.488	182.703	169.594	164.141	169.393	174.146	171.804
TÜKETİM	178.316	175.423	172.441	169.989	166.920	165.344	163.572
FAZLALIK/AÇIK	2.172	7.280	-2.847	-5.848	2.473	8.802	8.232
İTHALAT TALEBİ	59.356	58.694	65.324	66.228	58.278	58.361	60.655
İHRACAT İMKANI	60.410	59.686	65.317	66.283	58.257	57.917	60.579
DÖNEM SONU STOK	93.363	92.245	85.957	88.797	94.700	92.206	82.960
STOK/TÜKETİM (%) ORANI	52,36	52,58	49,85	52,24	56,73	55,77	50,72

Kaynak: Uluslararası Şeker Örgütü Yayınları (Dünya Şeker Bilançosu Kasım,2018)

2017/2018 Pazarlama Yılında dünya şeker üretiminin rekor seviyeye ulaşmış, ticareti yapılan şeker miktarı 59 milyon ton olmuştur. Kamıştan şeker üreten Hindistan dünya üretiminin %17,72'sini gerçekleştirirken, Brezilya dünya üretiminin %17,61'ini gerçekleştirmiştir. Diğer büyük şeker üreticileri Avrupa Birliği, Tayland ve Çin'dir. Türkiye ise pancar şekeri üretiminde önde gelen ülkelerden ABD, Rusya, Fransa, Almanya'dan sonra beşinci sıradadır.

2018/2019 Pazarlama Yılında Temel Üretimde Azalış ve Artışlar

AZALIŞLAR	2017/18 'e göre değişiklikler Milyon Ton / Tel Quel	ARTIŞLAR	2017/18 'e göre değişiklikler Milyon Ton / Tel Quel
AVRUPA BİRLİĞİ	-1.781	KÜBA	+0.575
TAYLAND	-1.674		
PAKİSTAN	-0.515		
RUSYA	-0.458		

2018/2019 Pazarlama Yılında Dünya Şeker tüketiminin 180,4 milyon tona ulaşacağı tahmin edilmekte olup; en fazla şeker üreten, tüketen, ithal ve ihraç eden ilk 10 ülke aşağıda gösterilmiştir.

	ÜRETİM BİN TON
Hindistan	32.000
Brezilya	31.800
Avrupa Birliği	17.900
Tayland	13.000
Çin	10.680
Amerika Birleşik Dev	7.730
Meksika	6.150
Pakistan	6.100
Rusya	6.000
Avustralya	4.900

	TÜKETİM BİN TON
Hindistan	26.075
Avrupa Birliği	17.884
Çin	16.600
Brezilya	11.000
Amerika Birleşik Dev.	10.360
Endonezya	7.200
Rusya	5.855
Pakistan	5.270
Meksika	4.635
Mısır	3.740

	İTHALAT BİN TON
Çin	5.985
Endonezya	4.850
Amerika Birleşik Dev.	2.360
Bangladeş	2.290
Birleşik Arap Emirlikleri	2.150
Cezayir	2.070
Malezya	1.965
Güney Kore	1.945
Avrupa Birliği	1.565
Hindistan	1.500

	İHRACAT BİN TON
Brezilya	20.800
Tayland	10.020
Hindistan	5.425
Avustralya	4.090
Avrupa Birliği	2.200
Guatemala	1.870
Birleşik Arap Emirlikleri	1.870
Meksika	1.525
Küba	1.045
Pakistan	840

Kaynak: Uluslararası Şeker Örgütü Yayınları (Dünya Şeker Bilançosu Kasım 2018)

21. Yüzyıl Dünya Şeker Ekonomisinde kaydedilen önemli gelişmeler aşağıdaki gibidir.

- 2001 yılından beri dünya üretimi 50 milyon ton artarak %40 büyümüştür.
- Şeker ticaret hacmi 20 milyon ton artarak %50 büyümüştür.
- Şeker Kamışının kullanımında yeni model; Brezilya'da esnek yakıtlı araçlarla tanışması olmuştur.
- 2006 ve 2017 döneminde Avrupa Birliği şeker rejiminde reform yapılmıştır.
- NAFTA (*ABD, Kanada ve Meksika arasındaki ticareti düzenleyen Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması*)'da bir ortak tatlandırıcılar pazarı oluşturulmuştur.
- Rusya ve Tayland'da şeker üretiminde güçlü büyüme olmuştur.

- Çin'in ithalatlarında etkileyici bir büyüme olmuştur.
- Varış rafinerileri yayılmıştır.
- Uluslararası ticarette VHP (*Ham şeker Icumsa 1000 – 1500*) şekerin öneminin artması

(*VHP*- very high polarity sugar**:** *raw sugar contains no less than 99.4% sucrose, is a light brown color*.)

- Bütün dünyada birçok ülkelerde yürütülen anti şeker kampanyaları yayılmıştır.

Kaynak: The evolving future of the sugar industry (Şeker endüstrisinde gelecekte yaşanacak gelişmeler) Kingsman Asia Sugar Conference (Eylül 5-6, 2018) Delhi, Hindistan

Son beş yıla ait beyaz şeker borsa fiyatları aşağıdaki gibidir.

Beyaz Şeker

YIL	Yüksek ABD $/TON	Düşük ABD $/TON	Ortalama ABD $/TON
2014	495.00	388.95	444.81
2015	420.00	331.95	373.25
2016	612.40	367.65	498.13
2017	556.25	359.05	432.07
2018	398.25	304.90	343.30

(*) Kaynak: Uluslararası Şeker Örgütü Yayınları (Piyasa Raporu Ocak 2019)

11.2. PAZAR ARAŞTIRMALARI

Dünya şeker borsa fiyatları, şeker piyasalarındaki gelişmeler, üretim, tüketim ve stok hareketleri ilgili internet sitelerinden izlenmiş, elde edilen bilgiler ilgili merci ve birimlere iletilmiştir. Bu konudaki bilgiler DÜNYA ŞEKER DURUMU bölümünde gösterilmiştir. Ülke bazında pancar ve perakende şeker satış fiyatlarına ait bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Ayrıca, Avrupa Birliği üyeleri ile komşu ve diğer muhtelif ülkelerin pancar alım fiyatları, küp ve kristal şeker perakende satış fiyatları ile etil alkol ithal-ihraç fiyatları Ticaret Ataşeliklerimizden temin edilerek düzenlenen tablolar her ay değişen kurlara göre revize edilerek güncellenmiştir.

Müşteri memnuniyeti anketi yapılarak müşterilerimizin talepleri öğrenilmiştir. Şeker alan müşterilerimizle ilgili miktar bazında istatistiki bilgiler hazırlanmıştır.

İmalatçı-ihracatçı firmalara ihraç edecekleri mamullerde kullandıkları C şekerinin ne şekilde temin edildiği (ithalat veya yurtiçi alım) araştırılmış, firma bazında hak edilen şeker miktarları toplanarak yıllık C şekeri ihtiyaçları tespit edilmiştir. İmalatçı ihracatçı firmalara satılan C Şekeri Tahsisat Belgeleri bazında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığına, T.C. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğüne ve T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Şeker Dairesi Başkanlığına bildirilmiştir.

Perakende ve toptan şeker satış fiyatları haftalık olarak izlenmiştir.

2018/2019 Pazarlama Yılı Muhtelif Ülkelerde Pancar Alım Fiyatları

ÜLKE	PARA BİRİMİ	TON	AÇIKLAMALAR	US$/TON	TL/TON
TÜRKİYE	TL	210,00	2017 yılı kesin baz alım fiyatı	40,36	210,00
	TL	235,00	2018 yılı kesin baz fiyatı ve 2019 avans fiyatı.	45,16	235,00
	TL	140,00	2017 yılı kesin sözleşmeli C Pancarı	26,90	140,00
	TL	115,00	Sözleşme fazlası C Pancarı	22,10	115,00
ROMANYA	Euro	20,00		22,91	119,24
		26,00		29,79	155,01
YUNANİSTAN	Euro	79,00	Dönüm Başına	90,51	471,00
İTALYA	Euro	40,60		46,52	242,06
ALMANYA	Euro	28,43		32,57	169,50
		30,50		34,94	181,84
İNGİLTERE	İngiliz Sterlini	19,07	2019/2020 dönemi için pancar taban fiyatı	24,95	129,81
İSPANYA	Euro	26,00		29,79	155,01
PORTEKİZ	Euro	16,29		18,66	97,12
SIRBİSTAN	Euro	32,00		36,66	190,78
SLOVAKYA	Euro	26,29		30,12	156,74
BELARUS	BYN			37,00	192,54
ÇEK CUMH.	Euro			38,04	197,95
FAS	Dirhem	490,00		53,90	280,48
DANİMARKA	Dan. Kronu			29,09	151,38
FRANSA	Euro	28,40		32,54	169,32
		27,00		30,93	160,97
İSVİÇRE	CHF	43,00		43,06	224,08

Not: Yukarıdaki bilgiler yabancı ülkelerdeki Ticaret Ataşeliklerimiz aracılığı ile temin edilmiştir.

Avrupa Birliğinde kota pancarı için minimum fiyat

a) 2006/2007 pazarlama yılı için beher tonu 32,86 Euro

b) 2007/2008 pazarlama yılı için beher tonu 29,78 Euro

c) 2008/2009 pazarlama yılı için beher tonu 27,83 Euro

ç) 2009 / 2010 pazarlama yılından itibaren beher tonu 26,29 Euro olarak belirlenmiştir.

d) Avrupa Birliği Şeker ve izoglukoz kotasını 30 Eylül 2017 tarihi itibariyle kaldırmıştır.

Avrupa Birliği'ne Üye Ülkelerde Perakende Kristal Şeker Satış Fiyatları

ÜLKE	PARA BİRİMİ	ÜLKE PARA BİRİMİ / KG		US$ KG	TL KG
İTALYA	Euro	0,65	Ipercoop	0,74	3,88
		1,34	Ipercoop	1,54	7,99
		0,99	Sma	1,13	5,90
		1,99	Sma	2,28	11,86
		1,10	Elite	1,26	6,56
		1,49	Elite	1,71	8,88
İNGİLTERE	İngiliz Sterlini	0,55		0,72	3,74
		0,75		0,98	5,11
İRLANDA	Euro	1,39		1,59	8,29
FRANSA	Euro	0,95	toz şeker	1,09	5,66
ALMANYA	Euro	0,59		0,68	3,52
		1,49		1,71	8,88
ROMANYA	Euro	0,49		0,56	2,92
BELÇİKA	Euro	1,06	Delhaize	1,21	6,32
		1,14	Carrefour	1,31	6,80
HOLLANDA	Euro	0,58	AH	0,66	3,46
		0,63	Van Gilse	0,72	3,76
BULGARİSTAN	Bulgar Levası			0,52	2,71
				0,80	4,16
YUNANİSTAN	Euro	0,65		0,74	3,88
		0,80		0,92	4,77
İSPANYA	Euro	0,68		0,78	4,05
PORTEKİZ	Euro	0,69		0,79	4,11
		1,21		1,39	7,21
SLOVAKYA	Euro	0,55		0,63	3,28
		3,19		3,65	19,02
ESTONYA	Euro	0,65		0,74	3,88
AVUSTURYA	Euro			0,92	4,79
ÇEK CUMH.	Çek Korunası			0,70	3,64

Not: Yukarıdaki bilgiler yabancı ülkelerdeki Ticaret Ataşeliklerimiz aracılığı ile temin edilmiştir.

- TL karşılıkları için 01.02.2019 tarihinde geçerli olan T.C.Merkez Bankası efektif satış kuru (1$ =5,2038 TL)) esas alınmıştır. (1 Euro= 1,1457 $)

Avrupa Birliği'ne Üye Ülkelerde Perakende Küp Şeker Satış Fiyatları

ÜLKE	ÜLKE PARA BİRİMİ	ÜLKE PARA BİRİMİ / KG		US$ KG	TL KG
İTALYA	Euro	1,53	Sma	1,75	9,12
		1,89	Elite	2,17	11,27
İNGİLTERE	İngiliz Sterlini	2,00		2,62	13,61
		2,12		2,77	14,43
İRLANDA	Euro	2,80		3,21	16,69
FRANSA	Euro	0,95		1,09	5,66
ALMANYA	Euro	0,89		1,02	5,31
		2,18		2,50	13,00
ROMANYA	Euro	1,50		1,72	8,94
BELÇİKA	Euro	1,29	Delhaize	1,48	7,69
		1,26	Carrefour	1,44	7,51
HOLLANDA	Euro	1,02	AH	1,17	6,08
		1,28	Van Gilse	1,47	7,63
BULGARİSTAN	Bulgar Levası			1,62	8,43
				2,79	14,52
İSPANYA	Euro	1,34		1,54	7,99
PORTEKİZ	Euro	1,19		1,36	7,09
SLOVAKYA	Euro	1,58		1,81	9,42
		2,28		2,61	13,59
ESTONYA	Euro	0,90		1,03	5,37
AVUSTURYA				1,37	7,13
ÇEK CUMH.				1,38	7,18

Not:

-Yukarıdaki bilgiler yabancı ülkelerdeki Ticaret Ataşeliklerimiz aracılığı ile temin edilmiştir.

- TL karşılıkları için 01.02.2019 tarihinde geçerli olan T.C.Merkez Bankası efektif satış kuru (1$ =5,2038 TL)) esas alınmıştır. (1 Euro= 1,1457 $)

11.3. SATIŞ İŞLERİ

11.3.1. ŞEKER SATIŞLARI

11.3.1.1. YURT İÇİ SATIŞLAR

2018 yılında fabrikalar itibariyle yurtiçine satılan şeker miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika	İmalatçı-İhracatçılara Satılan (Ton)	Piyasaya Satılan Kristal (Ton)	Toplam (Ton)
AFYON	2.919,900	109.160,150	112.080,050
AĞRI		14.444,350	14.444,350
ALPULLU		6.059,800	6.059,800
ANKARA		32.011,800	32.011,800
BOR		46.995,600	46.995,600
BURDUR		54.743,400	54.743,400
ÇARŞAMBA		2.900,500	2.900,500
ÇORUM		68.326,300	68.326,300
ELAZIĞ		9.303,650	9.303,650
ELBİSTAN	3.185,600	36.258,200	39.443,800
ERCİŞ		27.788,550	27.788,550
EREĞLİ	1.802,550	199.281,850	201.084,400
ERZİNCAN		18.056,500	18.056,500
ERZURUM		36.766,050	36.766,050
ESKİŞEHİR	13.097,650	71.661,800	84.759,450
ILGIN	406,650	61.635,100	62.041,750
KARS		6.436,900	6.436,900
KASTAMONU		55.815,700	55.815,700
KIRŞEHİR		24.006,300	24.006,300
MALATYA		24.566,600	24.566,600
MUŞ		33.212,750	33.212,750
SUSURLUK		22.051,550	22.051,550
TURHAL	11,250	34.465,200	34.476,450
UŞAK		16.713,550	16.713,550
YOZGAT		72.540,600	72.540,600
TOPLAM	**21.423,600**	**1.085.202,750**	**1.106.626,350**

11.3.2. ETİL ALKOL SATIŞLARI

2018 yılında satılan etil alkol miktarı aşağıda gösterilmiştir.

T O P L A M …….	**5.091.372 Litre**

11.3.3. MELAS SATIŞLARI

11.3.3.1. İÇ SATIŞLAR

2018 yılında Maya ve Yem Sanayine **399.544** ton melas satışı yapılmıştır. Ayrıca etil alkol imali için de **30.728 ton** melas kullanılmıştır.

Son 5 Yıllık Melas Satışları (Ton)

CİNSİ	2014 YILI	2015 YILI	2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI
MELAS	326.252	345.456	394.548	568.204	399.544

Not: Etil alkol imalinde kullanılan melas miktarı hariçtir.

2018 Yılında Uygulanan Melas Satış Fiyatları (KDV Hariç, TL/Ton)

Fabrika	01.01.2018-30.09.2018	01.10.2018-31.12.2018
Afyon	-	-
Ağrı	-	-
Alpullu	490	640
Ankara	480	625
Bor	-	-
Burdur	490	640
Çarşamba	470	610
Çorum	-	-
Elazığ	480	625
Elbistan	-	-
Erciş	470	610
Ereğli	480	625
Erzincan	-	-
Erzurum	-	-

Fabrika	01.01.2018-30.09.2018	01.10.2018-31.12.2018
Eskişehir	490	640
Ilgın	480	625
Kastamonu	470	610
Kırşehir	-	-
Kars	470	610
Malatya	480	625
Muş	-	-
Susurluk	490	640
Turhal	-	-
Uşak	490	640
Yozgat	470	610

NOT: Bölgesel satış fiyatları Fabrikaların üretim-satış ve stok durumları göz önünde bulundurularak zaman zaman değiştirilmektedir.

11.3.4. ŞLEMPE SATIŞLARI

11.3.4.1. İÇ SATIŞLAR

2018 yılında; 14.302,170 ton şlempe satılmıştır.

11.3.5. YURT DIŞI SATIŞLAR

17 01 99 10 00 11 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Nolu Kristal şeker, İhracat: 96/31 Sayılı Tebliğ'e göre, İhracı Ön İzne Bağlı Mallar Listesinde yer almakta olup, izin veren kurum T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı olarak belirlenmiştir.

2017/2018 Pazarlama yılında C şekeri üretiminde meydana gelen artışları dikkate alan T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Şeker Dairesi Başkanlığı talep eden firmalara Haziran 2018 ayından itibaren C şekerinin bir kısmının ihraç veya ihraç kaydıyla satışı yoluyla değerlendirilmesi için internet sitesinden her ay ihracata ilişkin kararları ilan etmeye başlamıştır.

2017/2018 Pazarlama Yılına 33 bin ton C şekeri stoku ile girildiğinden ve bakanlıkça İhraç Ön İznine ilişkin yapılan duyurular dikkate alınarak C şekerimizin bir kısmının ihraç yoluyla değerlendirilmesine ilişkin **14/08/2018 tarih, 2843/22-1 sayılı Yönetim Kurulu Kararımıza** istinaden talepleri halinde firmalara TL bazında ihraç/ihraç kayıtlı şeker satışı için teklif verilmiş, ancak firmalar teklifimizi uygun bulmadığından ihraç / ihraç kaydıyla şeker satışı yapılamamıştır.

Mülga T.C. Şeker Kurumu 2013 yılında imalatçı-ihracatçı firmaların şeker talebinin artmasını gerekçe göstererek Nahçıvan dışındaki ülkelere yapılacak şeker ihracatına izin verilmemesini kararlaştırmıştır. Bu sebeple Azerbaycan'la yapılan Serbest Ticaret Anlaşması hükümlerini de dikkate alarak şirketimizce sadece Nahçıvan'a doğrudan şeker ihracatı yapılabilmiştir.

2017 yılından itibaren de Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti şirketimizden şeker talep etmemiştir.

İmalatçı İhracatçı Firmalara Şeker Satışı

İmalatçı ihracatçı firmalar yıllık 300 bin ton civarında olan şeker ihtiyaçlarını 2015 yılından itibaren Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında ithalat yoluyla karşılamaya başlamıştır. Bu kapsamda 2018 yılında da şeker ithaline devam etmişlerdir.

Stoklarımızda bulunan 30.412,150 ton C şekeri imalatçı ihracatçı firmalara T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Şeker Dairesi Başkanlığınca düzenlenen "C Şekeri Tahsisat Belgesine" istinaden satışa sunulmuştur.

İmalatçı ihracatçı firmalara satılan şekerin fiyatı ihracatın yapıldığı ayın borsa fiyatları ortalamasının altında olmamak kaydıyla belirlenirken, 5 Ekim 2018 tarih ve 30556 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "**İMALATÇI-İHRACATÇILARIN, C ŞEKERİ TALEPLERİNİN YURT İÇİNDEN**

KARŞILANMASI ŞARTLARI VE UYGULAMA ESASLARINA DAİR TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2018/34) ile **"**C şekeri satış fiyatları, Dünyanın başlıca borsalarında oluşan Beyaz Şeker Fiyatları da dikkate alınarak şirketler tarafından serbestçe belirlenir." şeklinde değiştirilmiştir.

Söz konusu tebliğe istinaden 10/10/2018 tarih, 2845/24-5 sayılı Yönetim Kurulu Kararımızla; 2017 yılından beri stoklarımızda bulunan C şekerinin bir an önce nakde çevirmek, C şekeri taleplerinin ithalat yerine yurtiçinden karşılanmasını cazip hale getirebilmek ve döviz kaybını önlemek amacıyla "Londra Şeker Borsası Vadeli İşlem Fiyatlarına herhangi bir ilave yapılmayarak belirlenmesi, Borsa Fiyatı olarak; firmalara tahsisatın yapıldığı haftadan bir önceki haftada oluşan borsa fiyatları ortalamasının esas alınması, tahsisatın yapıldığı tarihteki TCMB ABD Doları döviz satış kuru üzerinden TL karşılığının belirlenmesi uygun görülmüştür.

Bu esaslar dahilinde 2018 yılında imalatçı ihracatçı firmalara 21.423,600 ton şekerin satışı gerçekleştirilebilmiştir.

- Dahilde İşleme Rejimi kapsamında C Şekeri ithalatında önceden mamul ihracatı şartının bulunmaması,
- %135 olması gereken teminat oranının %20'ye düşürülmesi,
- C şekerini satışa arz ettiğimiz 2017 yılı Mart ayından itibaren borsa fiyatlarının genellikle düşüş seyrinde olması sebebiyle imalatçı ihracatçı firmalar şeker ihtiyaçlarının büyük kısmını ithalat yoluyla karşılamaya devam etmişlerdir.

2018 yılında T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Şeker Dairesi Başkanlığı'nca toplam 1284 adet C Şekeri Tahsisat Belgesi düzenlenmiş olup; belgelerinde yer alan şeker miktarı 90 bin 907 tondur.

12. MAKİNE FABRİKALARI, EMAF VE ŞEKER ENSTİTÜSÜ

12.1. MAKİNE FABRİKALARI - ELEKTROMEKANİK AYGITLAR FABRİKASI

2018 yılında Makine Fabrikaları ve Elektromekanik Aygıtlar Fabrikasında; modernize edilen Şeker Fabrikalarının ihtiyacı makine ve tesisler ile tüm Şeker Fabrikalarının bakım ve onarımı için gerekli yedek parçaların imalat ve tamiratları gerçekleştirilmiş olup ayrıca bazı resmi ve özel kuruluşlara da makine tesis ve yedek parça imalatı yapılmıştır.

2018 Yılında yapılan toplam imalat bedeli bir yıl öncesine göre %8,1 artarak 159.350.195 TL olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında Makine Fabrikaları ile Elektromekanik Aygıtlar Fabrikasında yapılan işlerin dağılımı aşağıda gösterilmiştir. Tabloda gösterilen değerler 2017 yılından devreden miktarı çıkartmak ve 2019 yılına devreden miktarı ilave etmek suretiyle hesaplanmıştır. Yedek, Tamirat ve Yatırım harcamaları ile ilgili üretim değerlerine dönem giderleri, kıdem tazminatları ve sosyal yardımlar dahil edilmiştir.

Yapılan İmalat (TL)

Fabrika Adı	Yıl	Şeker Fabrikaları		Harice Yapılan	Toplam İmalat
		Yedek	Yatırım		
AFYON	2017	6.486.835	1.678.260	5.067	8.170.162
	2018	8.546.726	0	673.126	9.219.852
ANKARA	2017	36.380.329	3.299.846	474.181	40.154.356
	2018	41.559.320	950.046	3.142.312	45.651.678
ESKİŞEHİR	2017	42.230.961	3.700.000	549.540	46.480.501
	2018	42.702.869	1.600.000	2.889.800	47.192.669
ERZİNCAN	2017	8.258.198	0	1.200	8.259.398
	2018	5.953,840	0	555,219	6.509.059
TURHAL	2017	10.918.340	0	0	10.918.340
	2018	8.501.048	0	136.021	8.637.069
EMAF	2017	24.570.047	7.419.950	1.495.298	33.485.294
	2018	20.750.000	19.750.000	1.639.868	42.139.868
TOPLAM	2017	128.844.709	16.098.056	2.525.286	147.468.051
	2018	128.013.803	22.300.046	9.036.346	159.350.195

2018 Yılı Makine Fabrikaları Üretim Faaliyetleri (Ton)

Makine Fabrikası		Döküm*			Çelik*	Talaşlı*	Kauçuk	Net
	Pik	Çelik	Sfero	D. Dışı	Konstr.	İmalat	İmalat	İmalat
Afyon					194	132		308
Ankara					895	300		1.156
Eskişehir	153	143		5	151	364	70	830
Erzincan	13			0	13	35		32
Turhal	53,6			12,2	175	49		170
Toplam	**219,6**	**143**		**17,2**	**1.428**	**880**	**70**	**2.496**

** Brüt değerler.*

Yıllar	2014	2015	2016	2017	2018
Son 5 yıllık üretim (Ton)	3.126	2.511	2.668	3.297	2.496

12.2. ŞEKER ENSTİTÜSÜ AR-GE FAALİYETLERİ

Şeker Enstitüsü bünyesinde bulunan Tarımsal ve Teknolojik Araştırmalar Müdürlüklerinin faaliyetleri;

- Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları,
- Danışmanlık, Teknik Yardım ve Rutin Çalışmalar,
- Eğitim,
- Yayın,
- Uluslararası Araştırma Kurumları ile İşbirliği,
- Yurt içi Üniversite ve Diğer Kurumlarla İşbirliği,
- Kongreye Katılma ve İnceleme Gezileri,

başlıkları altında verilmiştir.

12.2.1. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

12.2.1.1. YENİ BAŞLANAN VE DEVAM EDEN ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Tarımsal Araştırmalar Müdürlüğüne bağlı şubelerce;

1. Şeker pancarı ekim alanlarımızda ekilecek çeşitleri seçebilmek amacıyla Cercospora ve Rhizomania hastalığına toleranslı çeşitlerle; Karacabey, Çorum, Kırşehir bölgeleri üretici tarlalarında, Eskişehir, Hasankale, Ilgın deneme istasyonlarında, Nematoda toleranslı çeşitlerle; Eskişehir, Etimesgut, Hasankale ve Ilgın deneme istasyonları ile Altınekin ve Beylikova çiftçi tarlalarında verim kontrol denemeleri yapılmıştır. Deneme sonuçlarına göre; Cercospora, Rhizomania ve nematoda toleranslı çeşitlerden iyi performans gösterenler belirlenmiştir. Bu denemeler, aynı zamanda Tarım ve Orman Bakanlığına üretim izni ve tescil için başvurulan çeşitlerin, üretim izni ve resmi tescil denemesi olarak yürütülmüştür.
2. Şeker Pancarında Rhizomania'ya Dayanıklı Ebeveyn Hatların Geliştirilmesi ve Yabani Pancar Popülasyonlarında Dayanıklı Genotiplerin Belirlenmesi adlı proje kapsamında; ABD Salinas Tarımsal Araştırmalar İstasyonundan sağlanan, Rhizomania (Rz1 ve Rz2) ve Curly Top Virus hastalığına dayanıklı multigerm ve monogerm O-tip materyaller ile Enstitümüzde geliştirilen multigerm ve monogerm, Rhizomania'ya dayanıklı, kök verimi normal, şeker varlığı yüksek materyaller ile geri melezleme yapılmıştır.
3. Bir önceki yıl ovul kültürü ile elde edilen kromozom sayıları katlanmış haploid bitkilerden tohum üretilmiş ve popülasyon oluşturulmuştur.
4. Çeşit ıslahı amacıyla O-tip bitkilerin belirlenmesi için bez kafeslerde erkek kısır bitkilerle melezlemeler yapılmıştır.
5. Baba ve ana ebeveynlere ait genotiplerle verim ve kontrol denemeleri kurulmuş, kök verimi ve şeker varlığı yüksek genotipler belirlenmiştir.
6. Kombinasyon kabiliyeti ile verim ve kalitesi yüksek genotiplerin seleksiyon ile tek bitkileri seçilerek vernalize edilmiştir.
7. 2018 yılında ıslah çalışmalarında kullanılmak üzere fideler üretilerek silolarda, seralarda ve soğuk odada vernalize edilmektedir.
8. *Beta corolliflora* ve *Beta procumbens* yabani pancar türlerinde de novo genom dizileme, biotik-abiotik stres gen adaylarının belirlenmesi ve bazı kuraklık genlerinin klonlanması projesi kapsamında yabani pancarlara nematod bulaştırılması ile ilgili denemeler yapılmıştır.
9. Şeker pancarında (*Beta vulgaris*) sitokrom P450'yi kodlayan genin ekspresyon düzeyinin strigolakton biyosentez süreci ile ilişkisinin karakterizasyonu ve strigolaktonların fizyolojik etkilerinin belirlenmesi projesi çalışmalarında; şeker pancarı fidelerine farklı strigolakton hormonları ve SL inhibitörü uygulanmış ve uygulama sonunda bitkilerden RNA izolasyonu, cDNA sentezi, PCR ve qPCR çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca Strigolaktonların tuzluluk ve kuraklık stresleri gibi stres koşullarına maruz bırakılan fideler üzerindeki etkilerinin belirlenmesi amacıyla, fidelere kuraklık ve tuzluluk stresi ile ilgili uygulamalar yapılmıştır.
10. T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğü adına "Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk" denemesi her yıl olduğu gibi Etimesgut Deneme İstasyonunda yürütülmüş, kromozom sayımları yapılmıştır.
11. Şeker Pancarı Tarımında Ekilen Çeşitlerin Farklı Partilerine ait Tohumların Tarla Çıkış Gücünün Tespiti,

12. Ticari Diploid Hibrid Çeşitlerden Yararlanarak Cercospora, Rhizomania ve Her İkisine Birlikte Dayanıklı Anaç Monogerm Şeker Pancarı Popülasyonlarının Geliştirilmesi,
13. Kısıtlı Su Koşullarında Yüzeyaltı Damla Sulamaya Göre Şeker Pancarı Bitkisinin Sulama Programlarının Oluşturulması,
14. Farklı Organik Uygulamaların Organik Şeker Pancarı Verim ve Kalitesine Değerleri Üzerine Etkisi,
15. Klorun Şeker Pancarı Verim ve Kalitesine Etkisi,
16. Farklı Bileşim ve Dozlarda Uygulanan Fosforun Şeker Pancarının Verim ve Kalitesine Etkisi,
17. Borca Yoksul Alanlarda Toprağa Uygulanan Borun Şeker Pancarının Verim ve Kalitesine Etkisi,
18. Vejetasyon Döneminde Şeker Pancarının Verim ve Kalitesine Etkili Olan İklim Faktörlerinin Tespiti ile Bu Faktörler Arasındaki İlişkilerin Araştırılması,
19. Conviso-Smart ALS Herbisitine Dayanıklı, Cercospora'ya Toleranslı Çeşit Denemeleri,
20. Conviso-Smart ALS Herbisitine Dayanıklı, Kist Nematoduna Toleranslı Çeşit Denemeleri,
21. Rhizomania Hastalığına Karşı Çift Dayanıklı Gen İçeren Çeşitlerin Performansları,
22. Konya Bölgesi Şeker Pancarı Ekim Alanlarında Kök Yanıklığı ve Kök Çürüklüğü Yapan Fungal ve Bakteriyel Hastalık Etmenlerinin Yaygınlıklarının Belirlenmesi ve Mücadelesi,
23. Beet necrotic yellow vein virus'un Patojenite ile İlişkili P25 Proteininde Delesyon Belirlenen Yeni Varyantları Üzerinde Çalışmalar,
24. Sulu ve Kuru Şartlarda Yetiştirilen Bitkiler için Uygun Sıvı Kimyasal Gübrelerin Üretilip Geleneksel Katı Kimyasal Gübrelerle Etkinliklerinin Karşılaştırılması ve Sıvı Gübre Kullanımı için Uygun Makinelerin Geliştirilmesi (TAGEM Projesi)

konulu araştırma çalışmaları yürütülmüştür.

Teknolojik Araştırmalar Müdürlüğüne bağlı şubelerce;

1. Difüzyon ünitesinde Formaldehit yerine organik Biyosit kullanımı çalışması (2018/2019 Kampanya sürecinde Ankara Şeker Fabrikası).
2. ICUMSA (Tekdüzen Şeker Analizleri Uluslararası Komisyonu) ile 7 konuda araştırıcı olarak çalışmalara devam edilmektedir. Bu konular Ham şeker, Beyaz şeker, Pancar, Pancar Şekeri Fabrikasyonu, Özel şekerler, Melas, İndirgen şekerler, Genel Konu 12 Mikrobiyoloji, Konu 2 Polisakaritler ve Oligosakaritler ve Konu 8/9 Kromatografik Tekniklerdir.
3. Ankara Şeker Fabrikası Proses Ekipmanlarının Dış Yüzey Sıcaklıkları ve Bulundukları Ortama Ekipmanlardan Olan Isı Kayıpları.
4. Buharlaştırıcılarda Kullanılan Taş Önleyici Kimyasal Maddelerin (Antiscaling Agent) Buharlaştırıcı Borularında Görülen Korozyon Üzerine Etkileri.
5. Ankara ve Yozgat Şeker Fabrikaları dik refrijerant çalışma koşullarının incelenmesi.
6. Sorgum Bitkisinden Şeker Üretim Prosesi ile ilgili literatür araştırması ve üretim denemesi.

konulu çalışmalar yürütülmüştür.

12.2.1.2. SONUÇLANAN ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

"Rhizomania Hastalığına Karşı Çift Dayanıklı Gen İçeren Çeşitlerin Performansları" ve "Konya Bölgesi Şeker Pancarı Ekim Alanlarında Kök Yanıklığı ve Kök Çürüklüğü Yapan Fungal ve Bakteriyel Hastalık Etmenlerinin Yaygınlıklarının Belirlenmesi ve Mücadelesi" konulu çalışmalar sonuçlandırılmıştır.

"Şeker Enstitüsü'nün Ilgın ve Eskişehir Deneme İstasyonlarında Yetiştirilen Serenada Pancar Çeşidinin, Hasat Sonrası Sahada Beklemesi Sonucunda Meydana Gelen Değişikliğin Takip Edilmesi" konulu çalışma tamamlanmıştır.

"Ankara Şeker Fabrikası Pancar Yıkama Yüzdürme Suyu Devresindeki Mikrobiyolojik, Fiziksel ve Kimyasal Kayıplar, Nedenleri ve Çözüm Önerileri" Projesi Raporu hazırlanmıştır.

"Ankara Şeker Fabrikası'nın Pancar Yıkama Teknesine Yıkama Suyu Olarak Giren ve Çıkan Su Hatlarından Kampanya Dönemi Boyunca Su Numuneleri Alınarak Şeker Varlığının Tespiti" konulu çalışma tamamlanmıştır.

"Ankara, Eskişehir ve Ilgın Şeker Fabrikalarının Bölgelerinden Alınan Pancar Numunelerinde Beş Farklı Formüle Göre Fabrikaların Teorik Melas Şekerlerinin Hesaplanması" konulu çalışma tamamlanmıştır.

12.2.2. DANIŞMANLIK, TEKNİK YARDIM VE RUTİN ÇALIŞMALAR

Enstitümüze bağlı dört deneme istasyonu ile *Cercospora, Rhizomania* ve Şeker pancarı kist nematodu ile bulaşık alanlarda, Tarımsal Araştırmalar Müdürlüğüne bağlı şubelerce agronomi, bitki besleme, bitki ıslahı, sulama, hastalıklar ve zararlılar ile tarımsal mekanizasyon konularında projelendirilmiş 65 tarla denemesi, 5569 parsel olarak kurulmuş, her parselin verim ve kalite analizleri yapıldıktan sonra elde edilen verilere istatistikî analiz uygulanarak, sonuçlar ilgili araştırıcılara verilmiştir.

Şeker pancarının 2018 yılı destekleme alım fiyatının tespitine esas olacak **120** adet şeker pancarı ve **130** adet rakip ürünlere ait maliyet etüdünün değerlendirilmesi yapılmış, sonuçlar Genel Müdürlüğe sunulmuştur.

Genel Müdürlük tarafından 2019 yılı ekiminde kullanılmak üzere ihale edilen tohumların, firmaların deneme amaçlı göndermiş olduğu çeşitlerle genetik olarak aynı olup olmadığını tespit için gerekli elektroforez testinin ön çalışmaları yürütülmüştür.

2020 yılı pancar ekiminde kullanılacak şeker pancarı tohumunun ihale yoluyla teminine ilişkin şartname Genel Müdürlüğe sunulmuştur.

2020 yılı pancar ekiminde kullanılacak şeker pancarı tohumunun temini için yapılacak ihalede gerekli kriterleri sağlayan çeşitlerle ilgili çalışma Genel Müdürlüğe sunulmuştur.

Fabrikalarda 2018 yılı ekiminden artan tohum da dikkate alınarak, 2019 yılı ekimi iş programı ve fabrikaların istekleri doğrultusunda hazırlanan tohum tevzi listesi Genel Müdürlüğe sunulmuştur.

Tohum İşleme Fabrikası tarafından üçlü karışım (imidacloprid veya thiamethoxam + thiram + hymexazol + yapıştırıcı madde) tohum ilacı satın alınmasına esas teknik şartname güncellenmiş, ilacın kesin kabulüne ilişkin çalışmalar Tohum İşleme Fabrikası ile birlikte yürütülmüştür.

Ekim alanlarımızda görülen zararlılarla mücadelede kullanılacak tarımsal ilaçlar ve bunların kullanılması hakkındaki teknik yardıma devam edilmiştir. Fabrikalarımızın 2018 yılı zararlılarla mücadele durumu değerlendirilmiş, hazırlanan rapor Genel Müdürlüğe sunulmuştur.

Cercospora mücadelesinin stratejik esasları ve fabrikaların 2018 yılı *Cercospora* ilaçlama programları hazırlanarak Genel Müdürlüğe sunulmuştur. Ekim alanlarımızda yürütülen *Cercospora* mücadelesi, fabrikalarımız ziraat teşkilatı elemanları ile birlikte takip edilmiş ve danışmanlık hizmeti sürdürülmüştür. Hastalık teşhisi, *Cercospora* yaprak lekesi hastalığının ilaçlama zarar eşiğinin tespiti ve mücadelesi konularında Elbistan, Ilgın ve Susurluk şeker fabrikalarına yardımcı olunmuştur.

Rhizomania teşhisi için; *Cercospora-Rhizomania, Rhizomania, Nematod-Rhizomania* toleranslı çeşit denemelerine ait toplam 360 ve araştırma amaçlı 392 olmak üzere toplam 752 adet pancar örneğinin ELISA testi yapılmıştır.

Şeker pancarı gelişim seyri boyunca 15'er günlük periyotlar halinde pancar gelişim seyrini takip etmek, geçmiş yıllarla karşılaştırmak, eldeki verilere dayanarak bu yıl için verim ve kalite tahmininde bulunmak amacıyla haziran-ekim ayları arasında "Vejetasyon Seyri Raporu" ayda bir hazırlanarak fabrikalar ve Genel Müdürlüğe gönderilmiştir.

Şirketimizce çiftçilere dağıtılmak üzere satın alınan gübrelerden alınan ve ücret karşılığı diğer kurumlardan gelen 83 adet kimyasal gübre numunesinin standartlara uygunluğu ve kalite kontrolleri yapılmıştır. Ayrıca 48 adet şeker numunesinde As, Pb, Cu ve Fe, 32 adet melas numunesinde N, Ca, K, Na, Fe, Mg, Mn ve Zn, 28 adet şlempe numunesinde N, Ca, Na, K, Mg, Mn, Fe ve Zn analizleri yapılmıştır.

Gübreleme tavsiyelerine esas teşkil edecek şekilde, araştırma ve diğer amaçlar için alınan ve Bitki Besleme ve Toprak Şubesine gönderilen 306 adet toprak numunesinde organik madde, bitkilerce alınabilir fosfor ve potasyum analizleri ile gerekli diğer analizler yapılmıştır.

Araştırma, gübre ve gübreleme tavsiyelerinin kontrolü amacıyla alınan 280 adet bitki numunesinde gerekli makro ve mikro besin maddeleri analizleri yapılmıştır.

Fabrikalarımızın ihtiyacını karşılamak ve hassas ekim makinelerinde kullanılmak üzere 1486 adet 38 delikli ekici teker, Tarımsal Mekanizasyon Şubesi prototip atölyesinde imal edilerek ilgili mercilere teslim edilmiştir.

Seyyar pancar boşaltma temizleme ve yükleme makinelerine ait 11 adet dizel motor (8 adet Tümosan, 3 adet Rus), 11 adet yakıt pompası ve radyatör revizyonu yaptırılmıştır. Motorların de-montaj ve montajı, Tarım Makineleri Bakım Onarım ve Montaj Atölyesinde yapılarak fabrikalara sevk edilmiştir.

Kampanya içerisinde ihtiyaç duyulan ve stoklarda bulunmayan seyyar pancar boşaltma makinelerine ait malzemelerin piyasadan temini sağlanmış ve fabrikalara gönderilmiştir.

Fabrikalarımızın merkez ve bağlı kantarlarında bulunan seyyar pancar boşaltma, temizleme ve yükleme makinelerinde meydana gelen arızalar giderilmiştir.

Susurluk Şeker Fabrikasındaki 40 ton kaldırma kapasiteli seyyar pancar boşaltma temizleme ve yükleme makinesinin, çekici yarı römorklarının kendi damperlerini kaldırmak suretiyle boşaltma yapabileceği şekilde tadilatı yapılmıştır.

Ağrı Şeker Fabrikasındaki 60 ton kaldırma kapasiteli Eskişehir yapısı seyyar pancar boşaltma-temizleme ve yükleme makinesinin montajı ve işletmeye alınması sağlanmıştır.

Şeker Enstitüsüne bağlı deneme istasyonlarına alınacak tarım alet ve makinelerinin seçilmesi konusunda ilgili şubelere bilgi verilmiş, satın alınacak makinelerin teknik şartnameleri hazırlanmış ve alınan makinelerin teknik tesellümleri yapılmış, deneme istasyonlarında mevcut tarım alet ve makinelerinin de bakım, onarım ve ayarları yapılmış, çalışmaları sırasında meydana gelen aksaklıklar giderilmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi tarafından yılda iki defa düzenlenen "Üretim İzni" ve bir defa düzenlenen "Tescil" toplantılarına Enstitümüzden ilgililerin katılımıyla denemelerde gerekli şartları sağlayan şeker pancarı çeşitlerinin üretim izni almasına veya tescil edilmesine karar verilmiştir.

Tohum İşleme Fabrikası tarafından 181.615 kg tohum, %82,95 randımanla işlenerek 150.630 kg tohum elde edilmiştir. Önceki yıldan devreden 48.345 kg tohum ile toplam 198.975 kg tohum ilaçlanarak paketlenmiştir.

Fabrikalarımızın 2017/2018 kampanyası ortalama melas ve beyaz şeker numunelerinin analizleri yapılarak raporları hazırlanmış ve Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Genel Müdürlüğümüz tarafından fabrikalarımızın 2018/2019 kampanyası için açılan satın alma ihalesine esas olmak üzere gelen taş önleyici, difüzyon ve arıtım sistemi için köpük kesici, pancar yıkama ve yüzdürme suyu için köpük kesici, perlit, pres filtre bezi, çamur koyulaştırma bezi, poliimid filtre torbası (Yozgat Şeker Fabrikası'nın Kazan Dairesi için) gibi çeşitli işletme malzemelerinin analizleri yapılarak, gerektiğinde dış kuruluşlarda yaptırılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca Merkez Ambarına tedarikçi firmalar tarafından teslim edilen ve yukarıda adı geçen **her parti** malzemenin fiziksel ve kimyasal analizleri yapılmış (dış kuruluşlarda yaptırılması gereken analizler için gerekli iş takibi yapılmıştır), tesellüm işlemleri için gerekli raporlar hazırlanarak Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Çeşitli dış kuruluşlar (TSE Belgelendirme Müdürlükleri, vb.), özel firmalar (FARPER, SNF FLOERGER, NANOLAB, KALİTE SİSTEM LAB., Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği, vb.), özel şeker fabrikaları, Genel Müdürlük ve fabrikalarımızdan gelen beyaz ve küp şeker, kahverengi şeker, kömür, fuel-oil, melas, şlempe, taş önleyici, köpük kesici, perlit, oluklu mukavva karton kutu (Afyon ve Eskişehir Şeker Fabrikaları'nın 1 kg, 2 kg ve 5 kg'lık ambalajlama ünitelerinin ihtiyacı için), kuyu suyu, kireçtaşı gibi birçok malzemenin analizleri yapılarak raporları hazırlanmıştır. Bu kapsamda bölümümüz tarafından hazırlanan rapor sayısı yılsonu itibariyle 170 adet olmuştur.

Bedelli olarak yapılan analizlerin fiyatlarının belirlenmesi için çeşitli kuruluşlarla bağlantı kurulmuş ve Şubat 2018 fiyatları belirlenmiştir.

Çeşitli tarihlerde Genel Müdürlük, fabrikalar ve çeşitli dış kuruluşlardan gelen soru ve sorunlar gerektiğinde literatür taraması yapıldıktan sonra, sözlü ve/veya yazılı olarak yanıtlanmıştır.

Türkşeker bünyesinde Susurluk Şeker Fabrikası'nda Steinmüller Engineering Firması tarafından kurulması planlanan akışkan yataklı kazan ile ilgili olarak Genel Müdürlüğümüz tarafından gönderilen Teknik Bilgi Dokümanları ve Tedarik Sözleşmesi Dökümanları'nın tercümeleri yapılarak e-mail yoluyla Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Genel Müdürlüğümüzün talimatı üzerine 12-14 Şubat 2018 tarihleri arasında Kırşehir Şeker Fabrikasında pancarda polar şeker konusunda teknik inceleme yapılmıştır. Yapılan çalışma hakkında hazırlanan rapor Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Bazı yayın organlarında "beyaz şekerin zehir içerdiğine dair" çeşitli haberlerin yayınlanması üzerine "şeker sanayinde formalin kullanımı" ve buna paralel olarak "beyaz şekerin içerdiği formaldehit miktarı" konusunda bir yazı hazırlanmış, Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Genel Müdürlüğümüzün talimatı üzerine, teknik inceleme yapmak üzere Afyon Şeker Fabrikası'na gidilmiştir. 15-19 Ocak 2018 tarihleri arasında bir seminer nedeniyle bu fabrikamıza tekrar gidilmiş ve rafineri bölümü ekibimizle daha detaylı incelenmiştir. Bu fabrikamızda yapılan teknik incelemeye ait rapor Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Genel Müdürlüğümüzün talimatı üzerine 24-30 Ekim 2018 tarihleri arasında Alpullu Şeker Fabrikasında pancarda polar şeker miktarının ve fabrikanın çalışma koşullarının takibi konusunda teknik inceleme yapılmış ve konu ile ilgili rapor hazırlanmıştır.

Genel Müdürlüğümüzün talimatı üzerine 5-7 Aralık 2018 tarihinde Eskişehir Şeker fabrikasında teknik inceleme yapılmıştır. Bu teknik incelemeye ait rapor hazırlanmıştır.

Fabrikalarımızda kullanılan köpük kesici, taş önleyici gibi işletme malzemelerinin kullanımı hakkında 2005 yılında hazırlanan bilgi notu, Genel Müdürlüğümüzün talimatı üzerine tekrar düzenlenmiş ve 2018/2019 kampanya dönemi için alınan bu tür ürünlerle ilgili dokümanlar incelenerek güncellenmiş ve Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

2010 yılından itibaren kömürde uçucu madde analizleri yapılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda 2018-2019 kampanya döneminde kömür yakan fabrikalarımızın kullanacakları kömürler için parti numunelerinde uçucu madde analizleri yapılarak raporları ilgili fabrikalara gönderilmiştir.

Fabrikalarımızda 2018/2019 kampanya döneminde kullanılmak üzere Genel Müdürlüğümüzce Kabaklarlı Mensucat San. ve Tic. A.Ş.'ye ihale edilen GP filtre torbasına ait analizler yapılarak raporları Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Fabrikalarımızda 2018/2019 kampanya döneminde kullanılmak üzere Genel Müdürlüğümüzce Karınca Filtre San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne ihale edilen BMA filtre torbasına ait analizler yapılarak raporları Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Erciş Şeker Fabrikası İşletme Müdürü ile yapılan telefon görüşmesine istinaden kazanların kimyasal temizliği ile ilgili bilgi föyü gönderilmiş, gerekli bilgi verilmiştir.

15.01.2018 tarihinde Biyoteknoloji ve Çevre Sorunları Şubesinde iç tetkik yapılmıştır.

22.01.2018 tarihinde Kırşehir Şeker fabrikasından gelen filtre bezlerinde analizler yapılmış sonuçlar ilgili fabrikaya gönderilmiştir.

07.10.2018 tarihinde Susurluk Şeker Fabrikasına gidilerek Susurluk Şeker Fabrikasının pancarının polar şeker değerinin düşük olması konusunda bir teknik incelemede bulunulmuş ve konu ile ilgili olarak hazırlanan rapor Genel Müdürlüğe gönderilmiştir.

24-26 Ekim 2018 tarihleri arasında Susurluk Şeker Fabrikasına gidilerek pancardan şeker üretim aşamasına kadar genel bir inceleme yapılmıştır. Konu ile ilgili olarak hazırlanan rapor Genel Müdürlüğe gönderilmiştir.

03.10.2018-04.11.2018 tarihleri arasında ham şerbet üretiminde enfeksiyonun önlenmesi amacıyla kullanılan formalinin yerine şerbetçiotu ve biyosit kullanılması konulu proje Ankara Şeker Fabrikasında uygulanmıştır.

Susurluk Şeker Fabrikasının pancarda düşük polar şeker, düşük şeker verimi ve yüksek bilinmeyen şeker kaybı konusu ile ilgili olarak Şeker Üretim Daire Başkanı ile beraber 14 Kasım–19 Kasım 2018 tarihleri arasında Susurluk Şeker Fabrikasına gidilerek gerekli teknik inceleme yapılmıştır. Konu ile ilgili olarak rapor fabrika yetkilileri ve Şeker Üretim Dairesi Başkanlığı ile birlikte hazırlanmıştır.

15.11.2018 tarihinde Erciş Şeker Fabrikasından Enstitümüze gönderilen korozyona uğramış 15Mo3 kalite çelik malzeme kızdırıcı borularında inceleme yapılmış konu hakkında bilgi Genel Müdürlüğe iletilmiştir.

14.12.2018 tarihinde Kars Şeker Fabrikasından Enstitümüze gönderilen korozyona uğramış yanma odası ön duvar boruları incelenmiştir.

18-21 Aralık 2018 tarihleri arasında Kastamonu Şeker Fabrikasında yaşanan kazan şlaka sorunları üzerine ilgili fabrikaya gidilmiş, gerekli numuneler alınmıştır. Rapor hazırlanmıştır.

Uşak Şeker Fabrikasının yüksek iletkenlik külü ve yüksek puan konusu ile ilgili olarak Genel Müdürlüğün talimatı üzerine 10 Aralık - 14 Aralık 2018 tarihleri arasında Uşak Şeker Fabrikasına gidilerek gerekli teknik inceleme yapılmıştır. Konu ile ilgili olarak hazırlanan rapor Genel Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

12.11.2018 tarihinde Ankara Şeker Fabrikasına gidilmiş pancarın polar şeker değerinin düşük olması konusunda teknik bir incelemede bulunulmuştur. Konu ile ilgili olarak rapor hazırlanmıştır.

31.12.2018 tarihinde Eskişehir Şeker Fabrikasına gidilmiş fabrikanın kampanya son dönemindeki bazı teknik sıkıntılar incelenmiş ve konu ile ilgili olarak tutanak hazırlanmıştır.

Fabrikalarımızın 2017-2018 kampanya dönemine ait teknik raporları incelenerek SEE ve SIE değerleri hesaplanmıştır.

Enstitümüz Teknolojik Araştırmalar Müdürlüğü Biyoteknoloji ve Çevre Sorunları Şubesi Laboratuvarı ile yıllık sözleşmesi bulunan Ereğli ve Yozgat Şeker fabrikalarının atık su arıtım tesisi çıkışı (endüstriyel ve/veya evsel nitelikli) atık su numunelerinin Enstitümüze gönderilmeleri sağlanmıştır. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Yönetmelikleri çerçevesinde akredite bir laboratuvarda yaptırılması zorunlu olan iç izlemeye esas akredite parametre analizleri (KOİ ve TAKM) yapıldı ve Analiz Raporları ilgili birimlere iletildi (30 adet deney raporu, 60 adet deney numunesi).

Fabrikanın talebi üzerine Ankara Şeker Fabrikası'na ait 5 farklı noktadan alınan kuyu suyu numuneleri ile EMAF'ta açılan kuyudan EMAF'ın talebi üzerine alınan kuyu suyu numunesinin her birisinde 3'er olmak üzere toplam 18 analiz ve Susurluk Şeker Fabrikasından gönderilen 4 ayrı kuyu suyu numunesinde de toplam 12 adet olmak üzere membran filtrasyon metodu ile mikrobiyolojik analiz yapıldı ve hazırlanan raporlar ilgili birimlere gönderildi. Türkşeker'e bağlı şeker fabrikalarımızdan gelen 54 adet kristal beyaz şeker numunesinde toplam 336 adet mikrobiyolojik analiz membran filtrasyon yöntemi ile yapıldı ve hazırlanan raporlar ilgili birimlere gönderildi..

Susurluk Şeker Fabrikasından gönderilen kuyu suyu numunelerinde KOİ, AKM, TÇM, nitrit ve nitrat analizleri olmak üzere mikrobiyolojik analiz dışında suların kalitesi ve güvenilirliğine ilişkin toplam 20 adet analiz yapıldı.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Referans Laboratuvarı 2018 Yılı Fiyat Listesinin yayımlanması sonrasında 2018 yılı Analiz Fiyatları Listesi hazırlandı.

Fabrikalarımızın 2017/2018 Kampanya Dönemine Ait Formalin Tüketimi Verilerinin Değerlendirilmesi ve Atık su Arıtım Tesisi Verilerinin Değerlendirilmesine yönelik çalışma çerçevesinde; fabrikalarımızın 2017/2018 Kampanyasına ait teknik raporlar ve atık su arıtım tesisleri verilerine ait teknik raporlar incelendi, verilerin değerlendirilmesi yapıldı.

Çumra Şeker Fabrikasında biyosit kullanımı konusunda incelemelerde bulunuldu (27 Eylül 2018).

Uluslararası Yeterlik Testi numunesi Uzman Akreditasyon kanalıyla Aquacheck Firmasından temin edilerek, ring testine başarı ile katılım (Aquacheck/İngiltere) sağlandı (15 Ekim 2018).

Fabrikalarımızın mikrobiyoloji laboratuvarlarında kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan malzeme ile ilgili araştırma yapılarak raporu Şeker Üretim Dairesi Başkanlığına gönderildi.

Şekerde mikrobiyolojik analizler ve/veya atık su numuneleri, akredite analizler vb. konularında fabrikalarımızın bilgilenmesi sağlanarak sorunlar giderildi.

12.2.3. EĞİTİM

ESRİ (Environmental Systems Research Institute) Türkiye tarafından düzenlenen "Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS)'ne giriş" ve "Coğrafi Bilgi Sistemleri Yazılım Programı (ArcGIS3)" eğitimlerine iştirak edilmiştir.

Adapazarı Şeker Fabrikası Ziraat personeline "Şeker Pancarı Hastalıkları ve Mücadelesi" konusunda eğitim verilmiştir.

Kırşehir Şeker Fabrikası ziraat teknik personeline "Agronomik tedbirlerin şeker pancarının verim ve kalitesi üzerine etkileri, Şeker pancarında gübreler ve gübreleme, Şeker pancarı zararlıları, hastalıkları ve mücadelesi" konularında eğitim verilmiştir.

Niğde Üniversitesi Tarım Bilimleri Fakültesi, Bitkisel Üretim ve Teknolojileri Bölümünde "Tarımsal Sulama ve Drenaj" dersi verilmiştir.

15-19 Ocak 2018 tarihleri arasında Afyon Şeker Fabrikasında fabrikalarımızın Laborant Yardımcıları için düzenlenen eğitime şubemizin iki personeli eğitici olarak katılmıştır.

10/01/2018-12/01/2018 tarihleri arasında Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından Ereğli Şeker Fabrikasında düzenlenen "Kireç Sütü Üretimi ve Kireç Ocağı İşletmeciliği" konulu eğitim verilmiştir.

15/01/2018-19/01/2018 tarihleri arasında Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından Bor Şeker Fabrikasında düzenlenen "Ham Fabrika ve Rafineride Filtrasyon" konulu eğitim verilmiştir.

Manhan Gıda Kontrol Laboratuvarı tarafından Ankara'da düzenlenen "Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Uygulamaları Teorik Eğitimi"ne katılım sağlanmıştır (26 Nisan 2018).

TÜRKAK personelince yapılan güncel 17025 (Aralık 2017) toplantısına katılım sağlanmıştır.

Nel Elektronik A.Ş. Firması çalışanı tarafından "YSI 2900D Enzimatik Biyokimyasal Ölçüm Cihazı" kullanıcı eğitimine katılım sağlanmıştır (25 Haziran 2018).

İncekaralar Firması çalışanı tarafından verilen İnkübatör Kullanımı eğitimine katılım sağlanmıştır (02 Ekim 2018).

3-5 Ocak 2018 tarihinde Burdur Şeker Fabrikası'nda Pancar Bıçak Ustası ve Yardımcılarına "Pancar Bıçaklarının Bilenmesi, Etkin Çalıştırılması ve Kaliteli Kıyım Eldesi" konulu eğitim verilmiştir.

8-10 Ocak 2018 tarihinde Turhal Şeker Fabrikası'nda Şerbet Üretim Ustalarına "Difüzyon İşletmeciliği ve Kaliteli Şerbet Üretimi" konulu eğitim verilmiştir.

10-12 Nisan 2018 tarihinde işletme mühendislerine "Kaliteli Şerbet ve Şeker Üretimi" eğitimi verilmiştir.

22 Şubat 2018 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Kimya Mühendisliği Bölümünde "Türkiye'de Şeker Sektörü ve Şeker Üretim Prosesi" konulu bir bilgilendirme semineri verilmiştir.

12.2.4. YAYINLAR

1. KUTLUK YILMAZ, N. D., UZUNBACAK, H., ARLI SÖKMEN, M., KAYA, R. 2018. Distribution of resistance-breaking isolates of *beet necrotic yellow vein virus* differing in virulence in sugar beet fields in Turkey. *Journal Acta Agriculturae Scandinavica, Section B-Soil & Plant Science, 68:6, 546-554, DOI: 10.1080/09064710.2018.1441432*

2. KAYA, R., KATIRCIOĞLU, Y.Z., DEMİRCİ, F., AVAN, M., MADEN, S., KARA, E. 2018. Ülkemizde Konya Bölgesi Şeker Pancarı Ekim Alanlarında Tespit Edilen *Aphanomyces cochlıoıdes'* in Yaygınlıklarının Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerine Araştırmalar. *Uluslararası Katılımlı VII. Bitki Koruma Kongresi, sayfa 116, 14-17 Kasım 2018, Muğla, Türkiye.*
3. KARA, E., DEMİRCİ, F., KAYA, R., 2018. Bazı fungisitlerin *Phoma betae*'nın misel gelişimine etkileri. *Uluslararası Katılımlı VII. Bitki Koruma Kongresi, sayfa 213, 14-17 Kasım 2018, Muğla, Türkiye.*
4. KARA, E., DEMİRCİ, F., KAYA, R., 2018. Şeker pancarında *Phoma betae*'ya karşı tohuma uygulanan fungisitlerin etkileri. *Uluslararası Katılımlı VII. Bitki Koruma Kongresi, sayfa 105, 14-17 Kasım 2018, Muğla, Türkiye.*
5. KUTLUK YILMAZ N. D. ve KAYA, R. 2018. Ankara ili şeker pancarı alanlarından elde edilen ve p25 proteininde tek amino asitlik silinmeye sahip Beet necrotic yellow vein virus izolatının patojenitesinin araştırılması. *Uluslararası Katılımlı VII. Bitki Koruma Kongresi, sayfa 208, 14-17 Kasım 2018, Muğla, Türkiye.*
6. KAYA, R., KATIRCIOĞLU, Y.Z., DEMİRCİ, F., KARA, E., AVAN, M., MADEN, S., 2018. Effects of seed treatment fungicides on important root rot diseases of sugar beet in Turkey. *The 70th International Symposium on Crop Protection, Tuesday May 22nd, Ghent, Belgium.*
7. KUTLUK YILMAZ N. D. ve KAYA, R. 2018. Molecular characterization of BNYVV Isolates on P25 Coding Region in Central Part of Turkey. *The 70th International Symposium on Crop Protection, Tuesday May 22nd, Ghent, Belgium.*
8. KUTLUK YILMAZ N. D. ve KAYA, R. 2018. Identification of new variants of the pathogenicity factor p25 of *Beet necrotic yellow vein virus* (BNYVV) in Turkey. *IX. International Agriculture Symposium 'AGROSYM 2018'. 4-7 October 2018, Jahorina-Bosnia and Herzegovina.*
9. KUTLUK YILMAZ N. D. ve KAYA, R. 2018. Incidence of resistance-breaking isolates of *Beet necrotic yellow vein virus* in sugar beet in central part of Turkey. *IX. International Agriculture Symposium 'AGROSYM 2018'. 4-7 October 2018, Jahorina-Bosnia and Herzegovina.*
10. KAYA, R., KATIRCIOĞLU, Y.Z., DEMİRCİ, F., KARA, E., AVAN, M., MADEN, S., 2018. Türkiye'de Konya bölgesinde şeker pancarında fide ve hasat dönemlerinde kök çürüklüğüne neden olan fungal etmenlerin belirlenmesi. *3rd International Multidisciplinary Studies Congress, 5-6 October, Kiev, Ukrayna.*
11. Pazuki A, Aflaki F, Gürel S, Ergül A, Gürel E (2018). The effects of proline on in vitro proliferation and propagation of doubled haploid sugar beet (Beta vulgaris). Turkish Journal of Botany, 42(3):280-288.
12. Pazuki A, Aflaki F, Gürel S, Ergül A, Gürel E (2018). Production of doubled haploids in sugar beet Beta vulgaris an efficient method by a multivariate experiment. Plant Cell Tissue and Organ Culture, 132(1): 85–97.
13. Pazuki A, Aflaki F, Gürel E, Ergül A, Gürel S (2018). Gynogenesis Induction in Sugar Beet Beta vulgaris Improved by 6 Benzylaminopurine BAP and Synergized with Cold Pretreatment. *Sugar Tech*,.20(1): 69–77.
14. Ergül A, Khabbazi Sd, Oğuz Mç, Özmen Cy, Gürel S, Gürel E (2018). In vitro multiplication of wild relatives in genus Beta conserves the invaluable threatened germplasms. Plant Cell, Tissue and Organ Culture (PCTOC). 134(1):169-175.

12.2.5. ULUSLARARASI ARAŞTIRMA KURUMLARI İLE İŞBİRLİĞİ

Uluslararası Şeker Pancarı Araştırma Enstitüsü (IIRB) ile işbirliğimiz devam etmektedir.

Tekdüzen Şeker Analiz Metotları Uluslararası Komisyonu (ICUMSA) ile üç konuda araştırmacı olarak laboratuvarlar arası ortak çalışmalar yürütülmektedir.

Avrupa Şeker Teknolojisi Birliği-ESST ile ilişkiler sürdürülmektedir.

ICUMSA (Uluslararası Tekdüzen Şeker Analiz Metotları Komisyonu) ile çeşitli konularda işbirliği yapılmaktadır.

12.2.6. YURT İÇİ ÜNİVERSİTE VE DİĞER KURUMLARLA İŞBİRLİĞİ

"Nematoda Toleranslı Şeker Pancarı Çeşitleri Verim Kontrol Denemesi" ve "Cercospora ve Rhizomania'ya Toleranslı Çeşitler Verim Kontrol Denemeleri" projelerinde Tarım ve Orman Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi,

"Konya Bölgesi Şeker Pancarı Ekim Alanlarında Kök Yanıklığı ve Kök Çürüklüğü Yapan Fungal ve Bakteriyel Hastalık Etmenlerinin Yaygınlıklarının Belirlenmesi ve Mücadelesi" isimli **TÜBİTAK, 1001**-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı kapsamında Ankara ve Selçuk Üniversiteleri Bitki Koruma Bölümleri ile Konya Şeker A.Ş.,

"*Beta corolliflora* ve *Beta procumbens* yabani pancar türlerinde de novo genom dizileme, biotik-abiotik stres gen adaylarının belirlenmesi ve bazı kuraklık genlerinin klonlanması" isimli **TÜBİTAK, 1001**-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı kapsamında Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü, CSIRO (Uluslararası Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Kurumu) Queensland, Avustralya,

"Şeker pancarında (*Beta vulgaris*) sitokrom P450'yi kodlayan genin ekspresyon düzeyinin strigolakton biyosentez süreci ile ilişkisinin karakterizasyonu ve strigolaktonların fizyolojik etkilerinin belirlenmesi" isimli **TÜBİTAK, 1001**-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı kapsamında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Biyoloji ve Kimya Mühendisliği Bölümleri ile,

"Beet necrotic yellow vein virus'un Patojenite ile İlişkili P25 Proteininde Delesyon Belirlenen Yeni Varyantları Üzerinde Araştırmalar" isimli **TÜBİTAK, 1001**-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı kapsamında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü ve Konya Şeker A.Ş.,

"Rhizomania Hastalığına Karşı Çift Dayanıklı Gen İçeren Çeşitlerin Performansları" projesinde Konya Şeker A.Ş.,

"Kısıtlı Su Koşullarında Yüzeyaltı Damla Sulamaya Göre Şeker Pancarı Bitkisinin Sulama Programlarının Oluşturulması" projesinde Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Toprak Gübre ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü işbirliği yapılmaktadır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünün koordinasyonunda yapılan "Bitki Koruma Ürünleri Ruhsatlandırma Komisyonu" toplantılarına iştirak edilmiş ve konular ile ilgili Enstitü görüşü beyan edilmiştir.

Üniversitelerle ve diğer kurumlarla (Milli Prodüktivite Merkezi, TÜBİTAK, Çevre Referans Laboratuvarı, Ulusal Gıda Referans Laboratuvarı, ODTÜ, Hacettepe Ünv. vb.) iletişim sürdürülmektedir.

Osmangazi Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi ile korozyon ile ilgili çalışmalara devam edilmektedir.

TÜRKAK, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, DPT, çeşitli özel laboratuvarlar, TSE vb. yurtiçi kuruluşlarla da iletişimde bulunulmaktadır.

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (Ankara-29.04.2019)

Dr. Abbas SUERİ
Genel Müdür V.

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2018 yılı Faaliyet Raporunun "Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Ankara-29.04.2019)

Ertuğrul Lami DUMLU
Mali İşler ve Muhasebe
Dairesi Başkanı